

z izobrazbo
do uspeha

info@slouik.org

S Števerjanskim vestnikom proslavili
40 let utrjevanja vaške skupnosti

»Kraljica prodajalk«
Sonja Pernarčič je
zadovoljna, ker so
njeni kupci dokazali,
da jo imajo radi

12

VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE
programi po meri
za posameznike
in podjetja

www.slouik.org

NEDELJA, 25. JANUARJA 2009

št. 21 (19.420) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izabljati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatříž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plaćana v gotovini

Spredzane v abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Obama
daje
Ameriki
nov obraz

DUŠAN UDÖVIČ

Naravno je, da je te dni pozornost političnega sveta, opozovalcev in komentatorjev, pa tudi čisto navadnih ljudi usmerjena na novega ameriškega predsednika. Dolgo bo ostal v spominu njegov prvi dan, od značajnega nagovora milijonske množice pred Kapitolem do večernih plesov, ko je simpatično nerodno stopal po krilu soproge Michelle. Že s prvimi potezami pa je Obama pokazal, da njegove besede niso zgolj običajni volilni dim.

Prvo dejanje je bilo nabito s simboliko. Ukinitev zloglasnega zapora Guantanamo in mučenja ujetnikov, ki jih je po svetu brez vsakršnega obzira opravljala ameriška obveščevalna služba CIA, hoče biti kategorična negacija dosedanja politike ZDA, kar zadeva spoštovanje človekovih pravic in mednarodnih konvencij. To je jasen odmik od nadutosti, s katero so Združene države Amerike dolgo, zlasti pa pod Bushovo administracijo, močno škodovale lastnemu ugledu doma in v tujini. Že prvi dan svojega mandata je Obama namere o iskanju mirne rešitve krize telefonsko sporocil voditeljem držav Bližnjega vzhoda. Najvažnejši cilj je trajen mir ob sožitju izraelskih in palestinskih države, je dejal, Amerika pa bo takoj zagotovila pomoč palestinskemu prebivalstvu v Gazi. Skupaj z zunanjim ministrico Clintonovo je Obama napovedal, da bo poslej v zunanjji politiki Združenih držav v ospredju okrepljena diplomatska dejavnost.

Tu gre zabeležiti detajl, ki najbrž ni razveselil Berlusconija, deklariranega velikega Bushevoga prijatelja. Ko je Clintonova navela evropske države kot najpomembnejše sogovornike ZDA, je omenila Nemčijo, Francijo in Veliko Britanijo. Italije ni uvrstila na seznam, kar na italijanskem zunanjem ministrstvu diplomatsko tolmačijo z razlagom, da je ob vsaki zamenjavi ameriške administracije pač potrebno začeti znova. Marsikdo pri tem ugiba, koliko zadrege je ustvaril ponesrečeni štos Berlusconija o »lepem, mladem in od sonca porjavilem« ameriškem predsedniku.

Obama je torej krepko ugrnil v svoj program in značilno je, da se je najprej lotil simbolno pomembnih in prav zato zelo odmevnih dejanj. Amerika kot vodilna sila potrebuje nov imidž doma in v svetu, da se lahko učinkovito spopade s hudo gospodarsko krizo in družbenimi pretresi, ki neposredno zadevajo njo samo, posredno pa ves svet.

ITALIJA - Na otoku Lampedusa priseljenci izsilili izhod iz centra, kjer so nastanjeni

Proti vladu protestirali domačini in priseljenci

Berlusconi: 30.000 novih vojakov v mesta - Kritike opozicije

PRIMORSKA - Zbor Civilne iniciative Za Primorsko

Italija naj javno obžaluje storjene zločine na Slovenskem

KOPER - Na petkovem zboru Civilne iniciative Za Primorsko je skupina uglednih intelektualcev podprla poziv slovenski vladi, »da od Italije končno zah-

teva javno obžalovanje in kesanje za storjene zločine na tleh Primorske in Slovenije. Gleda kazenskih ovadb zoper še živeče zločince se je pokazala ločnica med

odvetniki in družboslovci. Na slovenske poslane je Civilna inicijativa naslovila še poziv k zaščiti manjšine v Italiji.

Na 2. strani

ZDA - Odločitev predsednika Obame
**Država bo odslej financirala
zdrženja za načrtovanje družin**

WASHINGTON - Predsednik Združenih držav Amerike Barack Obama je v petek izdal ukaz, s katerim odpravlja prepoved proračunskega financiranja domačih in tujih organizacij, ki se po svetu ukvarjajo z načrtovanjem družin in pri tem pomagajo ženskam tudi pri splavu. Odločitev so zagovorniki pravice do splava seveda pozdravili, saj je po njihovem mnenju prepoved negativno vplivala na zdravje žensk po svetu, medtem ko so nasprotniki izrazili svoje razočaranje in dejali, da bo to povečalo število splavor. Razočaran je tudi Vatikan, za katerega je Obamov ukaz napaka na poti obrambe človeškega življenja in dostojanstva sleherne osebe.

Na 23. strani

GORICA
**Naelekreno
vzdušje med
črpalkarji**

GORICA - Nadaljuje se mobilizacija goriških črpalkarjev, ki so zabredli v krizo zaradi nekonkurenčnih cen italijanskega goriva v primerjavi s slovenskim. Po petkovem točenju brezplačnega goriva so včeraj na ulici in na benčinskih servisih zbirali podpise za peticijo, s katero zahtevajo ponovno vzpostavitev proste cone z neobdavčenim gorivom. Podporo jim je že izrazil župan Romoli, ki pa opozarja na višanje napetosti in nanelekreno vzdušje. Finančna straža je medtem včeraj zasegla 200 litrov goriva v ročkah, ki so jih italijanski voznički tihotapili iz Slovenije.

Na 9. strani

SLOVNIK
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev

KRIZA:
REVOLUCIJA
ALI RUTINA?
2. srečanje

30.01.2009 - 18.00

Dvorana ZKB - Općine
Ul. Ricreatorio 2

Franjo Štiblar
(Univerza v Ljubljani)

Svetovna kriza in Slovenci
predavanje in predstavitev knjige

PRIMORSKA - Poziv petkovega zborna Civilne iniciative Za Primorsko

Ljubljana naj zahteva od Rima kesanje za zločine na tleh Slovenije

Poziv slovenskim poslancem, naj se zavzamejo za usodo Slovencev v Italiji v težkih razmerah

KOPER – Na petkovem zboru Civilne iniciative Za Primorsko je skupina uglednih intelektualcev podprla poziv slovenski vladi, »da od Italije končno zahteva javno obžalovanje in kesanje za storjene zločine na tleh Primorske in Slovenije«. Glede vložitve kazenskih ovadb zoper še živeče zločince se je pokazala ločnica med odvetniki in družboslovci. Na slovenske poslance je civilna iniciativa naslovila še nujen poziv k zaščiti manjšine v Italiji ob kleščenju državnih prispevkov in ob šolski reformi ministrice Gelmini.

Glavni pobudnik Marjan Bevk je poudaril, da »ne bodo dovolili, da bi se kdo in imenu žirtev odpovedal pravici do obtožbe in obsodbe ostarelih ali preminalih zločincev«. Upokojeni odvetnik iz Portoroža Dušan Puh je že pred desetimi leti vložil ovadbe zoper 55 domnevnih hudočevalcev. Državni tožilci papirjev še niso posredovali sodiščem. V prostorih koprske Fakultete za humanistične študije se je Puh skliceval na vpliv Nürnbergškega procesa na zavrnitev nacizma v nemški javnosti in opozorjal: »Fašizem in nacizem nista bila zgolj ukana nad nedolžnima italijanskim in nemškim narodom. Italijani in Nemci so sprejemali načre svojih diktatorjev o zasluženju drugih narodov in ropanju njihovih bogastev.« In še: »Italija je 10. februar razglasila za dan spomina na krivično mirovno pogodbo. Ta zakon ni prišel iznenada. Pripravljen je od trenutka, ko je bila pogodba podpisana. Italija vztrajno vodi kampanjo, da bi se znova dokopala do naših ozemelj.«

Drugače ovadbe ocenjuje zaslужni profesor ljubljanske pravne fakultete Ljubo Bavcon. Čeprav soglaša z ogroženim odzivom na ravnanje Italije, se boji, da v tem primeru pravo ni primerno orožje za šibkejšega, saj je vladavina prava v mednarodnih odnosih še na začetku. »Ne zamerite mi, če sem skeptičen, ko poskušamo potolažiti svoje ogroženje z zahtevami po kaznovanju,« je povedal sklicateljem zbor: »Jaz vam raje predlagam, da napravimo več za to, da bi predstavili dejstva – jasno, kratko, precizno. Če bi takšen dokument sestavili in če bi ga po vseh kanalih razširili, verjamem, da bi drugačen pogled na razmerja med Italijo in Slovenijo postal prevladajoč. Ne pa takšen, kot ga proslavljajo zlasti bučno v Trstu 10. februarja.«

Odvetnik Aleksander Čeferin je oporekal svojemu nekdanemu učitelju, rekoč, da ne gre za toga mednarodna sodišča, ampak za sojenje v Sloveniji. Dr. Spomenka Hribar mu je postavila praktično vprašanje: »Ali mislite, da bi slovensko sodstvo to izpeljalo?« Ob pričakovanim negativnem odgovoru je podprla Bavconovo pobudo. Dr. Savin Jogan se je zavzel za kombinacijo obh pristopov. Zaslužna profesorica s fakultete za družbene vede Maca Jogan poudarja, da morajo svojo vlogo opraviti državne skupnosti, ne samo sodišča. Opozorila je še: »Leta 2005, ob prvem dnevu spomin na in neodziv slovenskih političnih oblasti, se je pokazalo, da naši ljudje zelo malo vedo. To je že posledica sistematičnega sprevračanja slovenske zgodovine.«

Dr. Jože Pirjevec se ni strinjal s tisto točko spomenice, v kateri je bil izpostavljen samo fašizmu: »Gre za civilizacijo, ali pa necivilizacijo, ki je močna do šibkih in ponižna do močnih. In ta je zaznamovala celo zgodovino slovensko-italijanskih odnosov od leta 1848. Fašizem praktično ni ničesar iznašel, temveč je preprosto stopnjeval tisto, kar je bilo že udejaneno ali zamišljeno. Tudi ko je fašizem padel, se stvari niso bistveno spremenile.« Pirjevec se ne strinja s sodnim pristopom, ampak zagovarja ozvezanje javnosti. Pozdravlja odločitev predsednika Danila Türk, da odkloni italijanski predlog sprave: »Mi take sprave ne potrebujemo. Tako spravno dejanje bi potmenilo, da bi mi priznali interpretacijo zgodovine, kakor nam jo ponujajo Italijani, torej da smo genocidem narod.«

Bojan Kralj

Udeleženci petkove okrogline v prostorih Univerze na Primorskem v Kopru

KROMA

PORTOROŽ - Novo priznanje Boris Pahor tudi osebnost Primorske

PORTOROŽ - Vse kaže, da bo leto 2009 zanj vsaj tako uspešno kot lansko. Boris Pahor je namreč lani postal prava medijska zvezda, podobno pa se mu, sodeč po prvih januarskih dogodkih, obeta tudi letos. Založba

BORIS PAHOR

KROMA

Fazi Editore je pravkar začela s promocijo novega Pahorjevega prevoda Qui è proibito parlare (Parnik trobi nji), rimski dnevnik Repubblica pa mu je v svoji petkovi prilogi posvetil daljši intervju.

V petek zvečer je nova prijetna novica prišla iz portoroškega Avditorija, kjer sta osrednji primorski medijski hiši, Primorske novice in Radio Koper, priredila podelitev naziva »Osebnost Primorske leta 2008«. Med dvajstimi nominiranci, med katerimi je bila tudi vitezinja italijanske republike Vilma Brajnik iz Štandreža, so izbrali ravno tržaškega pisatelja Borisa Pahorja. Številnim názivom, s katerimi se lahko ponaša, se je tako pridružila še nagrada poslušalcev Radia Koper in bralcev Primorskih novic. (pd)

SLOVENCI V ITALIJI - Srečanje med vodstvoma SKGZ in ZSKD

Ob krčenju sredstev je nujno preseči politiko dvojnikov ter pretiranega ločevanja

TRST - Zaradi aktualnega finančnega položaja in nekaterih odprtih vprašanj so v tem času srečanja SKGZ s članicami na vrhu lestvice prioriteta. Po razgovoru z vodstvom Glasbene matice je v četrtek zvečer v Gorici prišlo do srečanja med deželnima vodstvoma SKGZ in Zveze slovenskih kulturnih društev, največje ljubiteljske kulturne organizacije v zamejstvu.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je očenil, da se skupnost nahaja v položaju, ki zahteva poglobojeno analizo z namenom, da se ugotovi in udejani primerne pristope v smeri kakovostnega napredka, in to na vseh področjih manjšinske aktivnosti. SKGZ zagovarja stališče, da je potreben resno pristopiti k tem vprašanjem, in to v tistem pozitivnem duhu odpravljanja starih nezaupanj in delitev, ki je bil povod za nastanek programske konference. Manjšina potrebuje resno analizo zdajšnjega stanja, temu primerno razvojno strategijo in možnost, da te načre tudi uresniči. Izhodišč za prenovu morajo sloneti na kakovosti prej kot na množičnosti ter v iskanju usklajevanja, sodelovanja in tam, kjer je primerno, tudi

zdrževanja. Obenem je treba resno razmislit o primernosti dosedanjega sistema financiranja, ki postaja vse bolj zaviralen pri nastajanju novih pristopov in drugačnih, bolj sodobnih ponudb. Birokratizacija manjšine škodi naši skupnosti in zaradi tega je SKGZ mnenja, da je treba opustiti pretirano skrb za vrtičarstvo, ki v bistvu zagovarja politiko dvojnikov in pretiranega ločevanja in ob zmanjševanju sredstev postaja nevarnost implozije vse večja.

Na srečanju v Gorici sta si vodstvi SKGZ in ZSKD bili edini, da se tudi vloga krovne organizacije ljubiteljske kulture

MARINO MARSČ

KROMA

spreminja in da bo v tem smislu potrebljeno razmišljati tudi o določenih spremembah znotraj same ZSKD. Slednja naj bi postala bolj kakovosten kulturno-izobraževalni servis, ki spodbuja, usklajuje in povezuje delovanje na deželni ravni. Pomembno bo tudi okrepiti sodelovanje in povezovanje med samimi društvami ter se konkretno lotiti kulturnega povezovanja obmejnega prostora.

Predsednik ZSKD Marino Marsič je izpostavil pomen usklajenosti ciljev, prioritet in splošnih interesov med zvezo in članicami. Zaufaval se je ob dejstvu, da so spremembe v družbenih okoljih včasih težko sprejemljive, ampak so postale danes nujne. Omenil je nekaj odprtih vprašanj, s katerimi se sooča zveza, ki so vezana predvsem na možnost razvoja ljubiteljske kulturne mreže v omejenih finančnih in organizacijskih razmerah.

Predsednik ZSKD je kritično ugotovil, da je treba spoštovati sprejete dogovore. Kljub odločitvi vodstev obh krovnih organizacij po eni sami osrednji proslavi ob Dnevu slovenske kulture, ki bi jo zaradi hudi pristiskov, ki jih ta čas beležijo Slovenci

SLOVENSKA RAI Drevi Drugisvet Katje Colja

Na slovenski televiziji RAI bo drevi ob 20.50 na sporednu dokumentarno-igrani film Drugisvet, ki je realizirala režiserka in scenaristica Katja Colja. S tem filmom se tržaška avtorica, ki že nekaj let živi in dela pretežno v Rimu, povkljno vraca k domači obmejni tematiki, ki je označevala več njenih prejšnjih del. Drugisvet je bil posnet v Trstu in okolici tik pred padcem mejne pregrade med mestom in zaledjem. V filmu se prepletajo zgodbe glasbenika, taksistke, krmarja, dveh astrofizikov, članov Akademije norosti in spomini starejšega pristaniškega delavca. V pripovedi protagonistov meje dejansko ni več, tako kot je ni v njihovem življenju. V njem se slovensčina in italijančina, noč in dan, luči in sence, mikrokozmos in makrokozmos nenehno prepletajo. K estetskemu učinku filma prispeva med drugim tudi izjemna fotografija, ki odkriva v izvirni perspektivi ganljivo lepoto mesta v zalivu. Film je nastal v produkciji Slovenskega programa Deželnega sedeža RAI in producenta Pianetazer, sofinanciral ga je Deželni filmski sklad za FJK. Prikazan je bil na več festivalih v Italiji in na zadnjem Festivalu slovenskega filma v Portorožu.

SLOVIK - Petkovo srečanje na Opčinah

Kako preživeti krizo? Pogled Franja Štiblarja

»... Kriza prihaja. Od zunaj, z določenim zamikom. Z napačnimi ravnanji v zadnjih nekaj letih smo žal tudi sami prispevali, da jo bomo občutili bolj, kot bi bilo treba.«

To bo največja kriza v samostojni Sloveniji in za večino Slovencev največja v času njihovega življenja. Mnogi se tega še ne zavedajo. Časovna zamuda v njenem prepoznavanju zagotovo ni nekaj, s čimer bi se naša politična in finančna elita lahko postavila. Zdi se, kako da bi drsli v vrha pobočja, kjer se še ne vidi, kako strm je klanec in kako globoko je dno. Vendar se je za omilitev posledic bolje nanjo pripraviti, kot pa brezbrzno ignorirati neprijetne posledice, ki jih bomo občutili v prihodnosti. In to je osnovni namen pričujoče knjige: seznaniti Slovence z okoliščinami in vzkriži za krizo, posledicami in mogočimi omilitvenimi ukrepi, ki bodo ublažili krizno obdobje.

Vedno novi signali s trga postavljajo ocene trenutnega stanja in napovedi za naslednje leto vse nižje in nižje. Doslej zaužita »zdravila« očitno ne delujejo; kriznega stanja verjetno ne morejo opraviti nobeni ukrepi. Treba ga pa preživeti (...).«

Tako prof. dr. Franjo Štiblar v predgovoru svoje zadnje monografije Slovenci in svetovna kriza

za: kako jo preživeti? Ugledni ekonomist bo prihodnji petek (ob 18. uri v dvorani Zadružne krase banke na Opčinah) gost Slovika v okviru ciklusa seminarjev o svetovni finančni in gospodarski krizi.

Dr. Franjo Štiblar je diplomiral na pravni fakulteti in ekonomski fakulteti v Ljubljani in doktoriral iz ekonomije na univerzi Pennsylvania v ZDA pri Nobelovem nagradencu L.R. Kleinu. Je redni profesor na pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in njen prejšnji dekan ter profesor na diplomskem študiju univerze v Bologni, znanstveni svetnik na Ekonomskem institutu Pravne fakultete v Ljubljani, član mednarodnega projekta ZN in univerze Toronto LINK, mednarodni raziskovalec v Woodrow Wilson Centru v Washingtonu, član delovnih teles za finančni sistem CEPS v Bruslju in član sveta centralne banke Črne gore.

Ugledni gost bo v petek na Opčinah predaval o svetovni finančni in gospodarski krizi, o njihovih vzrokih in posledicah ter predstavljal svojo knjigo Slovenci in svetovna kriza, ki je bila v decembru 2008 peta najbolj prodajana knjiga v knjigarnah Mladinske knjige v Sloveniji.

v Benečiji, organizirali v Čedadu, so prevladala mnenja nekaterih sogovornikov pripravnalnega omizja. Rezultat tega je, da bomo tudi tokrat, tudi ob napovedanih finančnih in drugih težavah, izpeljali kar tri osrednje Prešernove proslave. Ob neuvestnosti trojnega proslavljanja, je predsednik Marsič ugotovil, da razvoj dogodkov bo v bistvu ošibil vlogo krovnih organizacij.

Član nadzornega odbora ZSKD Vojko Černe je evidentiral manjšinsko statičnost kot oviro za celovit napredok skupnosti. Po njegovem je potreben ustvarjati vse več priložnosti za sodelovanje s ciljem, da se uveljavijo skupni interesi.

Vodstvi obh krovnih organizacij sta soglašali, da je potreben delovanje in rezultate sprememljati sproti in da krizni trenutki so lahko priložnost za odločnejše poteze. V tem smislu ZSKD načrtuje posvetovalni seminar (nekajšno mini programsko konferenco) s članicami, katerega namen je ponovna skupna opredelitev vlog, ciljev in smeri delovanja celotne ljubiteljske kulturne mreže.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Nedelja, 25. januarja 2009

3

RIŽARNA - Prireditve ob Dnevu spomina

Umetnost je v krutem vsakdanu taborišč predstavljal taho upanje

V torek pohod bivših deportirancev, uradna slovesnost in odprtje razstave del Maria Morettija

Dan spomina na holokavst se bo v torek začel s tihim pohodom bivših deportirancev, nadaljeval pa z uradno slovesnostjo v Rižarni in številnimi kulturnimi prireditvami, ki bodo spodbujale razmišljanje o preteklih grozotah naše celine, naše dežele in našega mesta. Celodnevni program bo potekal v organizaciji tržaškega občinskega odborništva za kulturo ter mestnih muzejev zgodovine in umetnosti, v sodelovanju z združenji deportirancev, partizanov in političnih preganjancev ter dejelnim inštitutom za zgodovino osvobodilnega gibanja in mednarodnim odborom za nacistično taborišče v Rižarni. Spored so opisali tržaški občinski odbornik za kulturo Massimo Greco, direktor mestnih muzejev zgodovine in umetnosti Adriano Dugulin in kurstos muzeja Rižarne Francesco Fait.

Pohod bivših deportirancev bo krenil ob 9.30 izpred koronejskega zapora proti železniški postaji, od koder so deportiranci potovali v nemška taborišča. Na postaji bo Občina Trst polagala svoj venec. Osrednja slovesnost bo zatem v Rižarni (ob 11. uri), kulturna srečanja pa bodo v istem kraju popoldne. Ob 16. uri se bodo spomnili Nicoloja Chiucchia, deportiranca, ki je v Dachau pisal natančen in prodoren dnevnik, ki ga je sin Roberto daroval muzeju Rižarne. Deportiranec se je v svojem dnevniku neprestano spraševal, zakaj dela človek gorje sočloveku. Kljub vsemu trpljenju, ki ga je bil deležen, pa se je Chiucchi na koncu vojne na enak način spraševal, zakaj morajo zavezniški vojaki pobijati ujetne esesovce, saj so vendar globoko v duši tudi slednji ljudje. Tako kot Chiucchi, tudi umetnik Mario Moretti, ki je poleg drugo leta preživel v treh različnih nemških taboriščih, za svoje preganjalce ni imel sovražnih besed, pa čeprav njihovih dejanj ni mogel razumeti. Sovraštva in nasilje je bil dokončno naveličan.

Mario Moretti je bil učitelj, doma iz Pordenona. Kot italijanski podčastnik je bil 8. septembra 1943, ko je vojska nenadoma razpadla, v Dubrovniku. Z nemško vojsko ni hotel sodelovati, zato so ga, tako kot še kakih 600 tisoč italijanskih vojakov, deportirali. Spoznal je nacistična taborišča Beniaminovo, Sandbostel-Bremervörde in Wietzendorf. V zelo trdih razmerah je zdržal poleg drugo leto in z las preživel, pri tem pa si je pomagal z malo knjižico, platnicu katere je zaščitil s kosom srajce. Knjižico je polnil z zapiski in skicami, ki so se pozneje spremenile v umetnine. Na ta način je kljuboval nečloveškim okoliščinam. Pogosto se je moral hraniti z mišmi, stalno je izgubljalo težo in obkrožala ga je smrt, z umetnostjo pa je obdržal zdravo pamet in zadosten kanček dostanjstva. Živel je do 91. leta, preminil je avgusta lani. Razstava v Rižarni vsebuje 150 Morettijevih stvaritev, na ogled bodo do 10. maja. Razstavo so uresničili s pomočjo Morettijevega sina Riccarda. V torek bodo predstavili tudi katalog, ki sta ga za založbo Silvana Editoriale uredila Francesco Fait in Anna Krekić (med uvodnimi mislimi v publikaciji so se znašli tudi verzi Kosovelovega Razočaranja).

Celoten torkov spored: Ul. Corone 26, ob 9.30 začetek pohoda bivših deportirancev; glavna železniška postaja, ob 10. uri polaganje venca na spominsko ploščo; Rižarna, ob 11. uri uradna slovesnost; ob 16. uri spomin na Nicoloja Chiucchia; ob 17. uri odprtje razstave Maria Morettija, sledi predstavitev kataloga; ob 18.15 predstavitev publikacije Matricola Cinquecento-Aspetti Alessandre Merighi in Antonia Ferrare; od 9. do 18. ure brezplačni vodení ogledi Rižarne. (af)

Eno izmed 150 razstavljenih del Maria Morettija (Beniaminovo, 4. oktober 1943)

KROMA

TPPZ - Rižarna Baklada za mir, spomin in sožitje

Da sta mir in sožitje vedno aktualna pojma, so nas žal ponovno spomnili dogodki zadnjih tednov. Izraelski napad na Palestino je povzročil preko tisoč smrtnih žrtev, med katerimi je bilo veliko otrok. Vsem, ki bi radi izpričali zavezanost miru in se istočasno poklonili spomini na žrteve nacija, je namenjeno vabilo Tržaškega partizanskega pevskoga zbora Pinko Tomažič. Jutri, na predvečer 27. januarja, dneva, ki je posvečen spominu na vse žrteve nacizma in fašizma, prireja namreč že tradicionalno baklado »za spomin, mir in sožitje«, ki bo udeležence popeljala v tržaško Rižarno. Zbirališče je predvideno ob 17. uri pred stadionom Grezar. Sprevd bo pol ure kasneje (ob 17.30) krenil proti Rižarni: na kraju, kjer je nekoč stala zloglasna krematorijska peč, bodo udeleženci lahko položili cvet. Pevke in pevci TPPZ pa bodo žrteve počastili s pesmijo.

RIŽARNA - Pobuda fundacije FAI in Občine Trst

Muzeji z drugega zornega kota

Pri Sv. Soboti se je začel niz ogledov tržaških muzejev - Posebna pozornost do manj poznanih plati muzejskega dela in shranjenih zbirk

Z včerajšnjim obiskom Rižarne (na sliki Kroma) se je začel niz ogledov tržaških mestnih muzejev, ki nosi naslov »Dietro le quinte« (V zakulisju) in je sad sodelovanja med fundacijo FAI, ki skrbi za italijansko kulturno dediščino, in tržaškim občinskim odborništvom za kulturo. Namen pobude je posvetiti pozornost manj poznanim platem muzejskega delovanja, kot so npr. kustosove pristojnosti in ukrepi, vzdrževalna dela, arhivsko gradivo in podobne zadeve. Ob priložnosti Dneva spomina so se organizatorji odločili, da priredijo prvi vodení ogled ravnin v Rižarni pri Sv. Soboti.

Goste je včeraj sprejel kustos Francesco Fait, nato pa jih je vodička Erica Culiat pospremila v prostore zgradbe, kjer so se med nemško okupacijo dogajale grozote. Na začetku je Culiatova podala učinkovit zgodovinski uvod, zatem pa se je spustila še v detalje nastanka muzeja in vsakdanjega dela v njem. V zapiščeni zgradbi, ki je nekoč zaobjemala 11 tisoč kvadratnih metrov (danes lahko obiščemo le tretjino te površine), so med leti 1966 in 1975 uredili muzej. Načrt je pripravil arhitekt Romano Boico, zmagovalec razpisa tržaške občinske uprave. Naslednji vodení ogled bo zadeval gledališki muzej Schmidl, na vrsti bo 7. februarja.

DAN SPOMINA - V prireditvi krožka Charlie Chaplin

Niz filmov...da ne bi pozabili

Predvajali bodo štiri filme, predvidene tudi posebne projekcije za šole - Niz se bo nadaljeval aprila, ob dnevu osvoboditve

Tudi sedma umetnost je lahko koristna v boju proti apatiji, pozabi in zgodovinskemu revolucionizmu. Tako razmišljajo v kinematografskem krožku Charlie Chaplin, ki vse od svoje ustanovitve (pred petimi leti) prireja niz, da ne bi pozabili. Ob redni letni dejavnosti, ki poteka običajno v Ljudskem domu v Podlonjerju, pripravljajo namreč tudi serijo filmskih projekcij, katerih vezna nit sta šolah in odporništvo. Prvi del bo na sprednu v prihodnjih dneh, in sicer med 30. januarjem in 4. februarjem, drugi pa konec aprila.

Letosnjemu 27. januarju, dnevnu spominu na osvoboditev taborišča Auschwitz (poljskega Osviecima), so posvečeni štirje filmi. Kot sta na včerajšnji predstavitvi pojasnila Marino Bergagna in Gianni Ursini, so tudi letos izbrali kakovostne filme, ki niso dostopni v vsaki videoteki. V petek, 30. januarja, bodo tako zavrteli The young lions (Mladi leví), ki ga je leta 1958 posnel Edward Dmytryk; film, v katerem

V imenu krožka Chaplin sta pobudo predstavila predsednik Marino Bergagna (desno) in tajnik Gianni Ursini (levo)

nastopa tudi Marlon Brando, pripoveduje o srečanju med nemškim vojakom Christianom in Američanom Noahom in Michelom. Dan kasneje bo na sprednu As-

sisi underground, v katerem je režiser Alexander Ramati ovekovečil prizadevanja patri Ruffina, da bi v asiškem samostanu skril čim več judov in pribižnikov.

Ostala dva filma želite biti poklon italijanskemu režiserju Carlo Lizzaniju. 2. februarja bodo zavrteli njegov Hotel Meina (2007), zgodbo o skupini italijanskih judov, ki v omenjenem hotelu septembra 1943 čaka na razplet svoje usode. 4. februarja pa bo, ob prisotnosti režiserja Carla Lizzanija, na sprednu L'oro di Roma (1961), film o realnem zgodovinskem dogodku, ki se je zgodil leta 1943. Nacisti so takrat obljubili rimski judovski skupnosti, da ji bodo prizanesli, če bo zbrala petdeset kilogramov zlata ... Film bodo ob 20. uri zavrteli v kinu Ariston, medtem ko bodo ostali filmi na sprednu v centru Multikultura v Ul. Valdirivo 30. Predvidena so tudi jutranja predvajanja, namenjena šolam, na katerih bo prisotna tudi bivša deportiranka Martha Ascoli. (pd)

NOVINARSKI KROŽEK - Srečanje o rasnih zakonih in toponomastiki

»Trst črepinje skrbno pomete pod preprogo ...«

Posegli so zgodovinarji Silva Bon in Tullia Catalan ter odvetnik Alessandro Giadrossi

Ceste, stopnišča, trgi, kipi in spomeniki poimenovani po fašistih, prostovoljci Frankove diktature v Španiji ali padlih v Etiopiji se po Italiji imajojo kot gobe po dežju. O posledicah rasnih zakonov na imenih tržaških ulic in trgov ter o pritisku, ki je v zadnjih letih vse bolj nevzdržen in nesprejemljiv, so v petek v novinarskem krožku na okrogli mizi z naslovom *O Judih, ki so jih izbrali z ulic*, opozorili odvetnik Alessandro Giadrossi in zgodovinarji Silva Bon ter Tullia Catalan.

Srečanje je uvedel predsednik odbora svobodnih in enakopravnih občanov Claudio Cossu, ki je številne prisotne spomnil na prizadevanja tržaškega desnosredinskega občinskega odbora, da bi poimenoval stopnišče, ki povezuje Rosminijev trg z ulico Giuseppeja Revereja, po nekdanjem fašističnem novinarju Mariu Granbassiju; slednji se je kot prostovoljec pridružil Francovim enotam v boju proti španski republiki. »Kaj pa zakon 645 iz leta 1952, ki naj bi kaznoval kogar poveličuje pristaše fašizma? Ukinjen? Kdo bo prihodnji, tajnik misovske stranke Giorgio Almirante na primer ali libijski fašistični guverner Italio Balbo?«

Z letnincami je publiki postregla Silva Bon. Zaustavila se je pri letu 1961, ko so v Izraelu sodili nacističnemu predstavniku Adolfu Eichmannu zaradi zločinov proti človešnosti; takrat naj bi tudi pojav šoah prvič temeljito in zgodovinsko preucili. Zgodovinar Renzo De Felice je zato rasne zakone očenil kot nenasilne in v bistvu je odklanjal katerokoli fašistično odgovornost. »Redki so bili tisti, ki so po vojni želeli obuditi doživeto gorje, je pa tudi res, da je slednje družba tudi raje prezirala,« je pojasnila Bonova. Zgodovinopisje je ubralo različno pot še po letu 1988, ko so v celoti objavili tekst rasnih zakonov in serijo dokumentov, ki so potrdili utrjeno navado protijudovskega ravnanja; razcvet je takrat doživel spominska literatura in veliko dokumentov se je končno primerno poglobilo v fašistične laži.

»Levica se je danes izkazala kot povsem nesposobna upravljanja družbe,« je provokativno začela zgodovinarka Catalan. »Njena tišina samo krepi mit o Italijanih - dobrih ljudeh. Naša država namreč še ni obračunala s svojo preteklostjo, odporniško gibanje je še vedno dementirano, fašizem pa doživlja ponovno ovrednotenje,« je dejala in se pri tem obregnala ob poimenovanje stopnišča po Granbassiju. Rasistični fašizem pa ni bil usmerjen le v Jude, saj je hudo udaril tudi po slovenskem prebivalstvu, ta plati zgodovine pa žal ostaja premalo poznana. Pojav fašizma moramo vsekakor upoštevati v celoti, je poučarila, tako da moramo seči v dvajseta leta, ko so bili slovenski priimki s silo spre-

Od leve: Tullia Catalan, Claudio Cossu, Alessandro Giadrossi in Silva Bon na petkovki okrogli mizi

KROMA

menjeni, ali pogledati v koncentracijska taborišča, kamor niso romali le Jude. »Trst je bil namreč eden izmed fašističnih pomembnejših in najplodnejših laboratorijs.« Kako pa so Judje tu sprejeli rasne zakone? Uvedba rasne zakonodaje je bila zanje prava travma, saj so bili nekateri pred 1. svetovno vojno vključeni v iredentistično gibanje, mnogi so bili nato celo vpisani v fašistično stranko in so misili, da so končno »enaki« drugim. In kljub temu, da se je mimo Trsta peljalo veliko »bratov«, ki so tržaške Jude ozaveščali o tem, kar se druge dogaja z nacisti. Mnogi so takrat Trst zapustili, drugi pa so vključno s Slovenci, Hrvati, Italijani in drugimi okusili Rijarno. »Naše mesto pa še vedno ne priznava lokalnega kolaboracionizma, svoje stare črepinje skrbno pomete pod preprogo, mi pa se moramo zaradi tega danes soočati s poskusi fašistične rehabilitacije.«

V samo topnomastiko se je poglibil odvetnik Giadrossi. Osvetil je predvsem vižo političnih sil na vladu, ki so si vselej prizadevale, da bi po sebi zaznamovale ta prostor in se tako zapisale v zgodovino. Občinstvu je postregel s serijo izredno zanimivih anekdot o županovih pritiskih leta 1938 na prefekta, da bi le izbrisali judovska imena z ulic; ko pa ta ni ukrepal, so si črnostrajčniki kar sami pomačali z mazaškimi akcijami ... Ravno tako kot se dogaja danes. Vloga nas občanov pa je ravno ta, da prefekt dokažemo, da ne bomo dopustili, da bi nam spreminjali identitete.

Sara Sternad

LICEJ PREŠEREN - Sklop pobud

Ob Dnevu spomina razstava in srečanje

Letos bodo dijaki in profesorji na liceju Franceta Prešerena obeležili Dan spomina z dvema pobudama v režiji profesorjev zgodovine in filozofije. V šolski veži in na hodniku v prvem nadstropju je na ogled razstava o Aferi Dreyfuss, ki je tik pred začetkom 20. stoletja izvala val antisemitizma v Franciji in drugih deželah. Razstavo, ki bo do 12. februarja v jutranjih urah odprta tudi za širšo javnost, so pripravili študentje in profesorji Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Skupina dijakinj in dijakov iz višjih razredov pa se bo v torek, 27. januarja, udeležila tihega sprevoada bivših deportiranec iz Koranske ulice do glavne železniške postaje s pričetkom ob 9.30 in nato prisostvovala slovesnosti v Rijarni ob 11. uri.

Poleg že omenjenih pobud bo na isti dan na šoli potekalo tudi mednarodno srečanje slovenskih in italijanskih dijakov. Tudi letos bo namreč licej Franceta Prešerena sodeloval pri

pripravah na praznovanje Dneva Evrope (9. maja) v organizaciji Deželnega šolskega ravnateljstva. V letosnjem letu so predvidena tri pripravljala srečanja, kjer poleg liceja Franceta Prešerena sodelujejo tudi Gimnazija Koper, Gimnazija Gian Rinaldo Carli iz Kopra, Gimnazija Antonio Semenza iz Portoroža in Licej Galileo Galilei iz Trsta.

Prvo srečanje bo potekalo v torek, 27. januarja, na vseh navedenih šolah. Licej Franceta Prešerena bo torej obiskala skupina dijakov in profesorjev že omenjenih šol. Skupina »prešernovcev« bo zato odsotna, ker bo istočasno po manjših skupinah odšla na obisk na vse omenjene gimnazije. V torek bodo torej dijaki omenjenih šol prisostvovali nekaterim učnim uram in nato sodelovali pri skupnih delavnicah v 4. nadstropju (od 11.30 do 14. ure). Prisotna bo tudi višja pedagoška svetovalka za šole v zamejstvu Andreja Duhovnik Antoni.

ŠOLSTVO - Pretekli teden v prostorih liceja Slomšek

Predstava za občane

Pobuda je potekala v okviru projekta Sorriso - Nastop šolskega zbora, plesne in glasbene točke ter otroška predstava

Dijaki Pedagoškega in družbo-slovnega liceja Antona Martina Slomška so pretekli teden gostili skupino starejših občanov v sklopu projekta Sorriso, ki ga vodi tržaško zdravstveno podjetje. O tem so nam posredovali tudi krajski zapis, ki ga objavljamo.

V četrtek, 15. januarja, smo v sklopu projekta Sorriso na šoli imeli v gosteh skupino občanov od Sv. Ivana. Gostom smo s predstavo prikazali delovanje naše šole. Navdušeni gostje so prisostvovali nastopu šolskega zbora pod mentorstvom prof. Irene Pahor, plesni točki nekaterih dijakinj in otroški predstavi, s katero gostujemo po osnovnih šolah. Trobentica Živa Komar je zaigrala skladbo Allegro con brio ob klavirski spremljavi bivše dijakinje Petre Grassi. Program je veselo zaključil harmonikar Marko Manin, ki je naše goste pritegnil na plesišče. Zahvala gre prof. Idi Mezgec za organizacijo in vključitev v ta projekt ter dijakom, ki so izpeljali program.

Starejše občane je navdušil tudi nastop zbora liceja Slomšek

KROMA

Postaja Rogers: poklon Mieli Reini

V Postaji Rogers se bodo poklonili tržaški umetnici Mieli Reini. Danes bodo ob 11.30 predstavili eno izmed njenih poetičnih inštalacij in pa video posnetek, ki zaobjema sklop fotografij Piccola Silanija ob predstavi Liebeslied. Prireditelji (zdrženje Postaja Rogers s pomočjo Carla de Incontrere in Ide Reine Budini) so želeli posvetiti njenemu eksperimentiranju in inštalacijam izpred štiridesetih let, ki sta prevetrila tedanjoto tržaško likovno in širšo kulturno stvarnost. Razstava bo na ogled do 8. februarja

Voden ogled razstave o tržaškem srednjem veku

V mestnem muzeju na Gradu sv. Justa bo danes ob 11. uri voden ogled po razstavi Srednji vek v Trstu - Institucije, umetnost, družba v 12. stoletju. Ogled bo vodil Giorgio Potocco, udeleženci pa bodo deležni znižane vstopnine po 3,50 evra.

Ecolab - laboratorij za otroke

Znanstveni center Immaginario scientifico, ki ima sedež v grljanskem zalivu, je obogatil svojo didaktično ponudbo. Že tradicionalnim delavnicam za »nedeljske znanstvenike«, ki so namenjene otrokom od 4. do 11. leta starosti, so dodali Ecolab. Otroci bodo danes ob 15.30, s pomočjo animatorjev združenja Modidi, izdelovali igrače in okraske iz odpadnega materiala.

Ikone v kopališču Ausonia

V tržaškem kopališču Ausonia bo danes ob 15. uri še zadnje srečanje projekta Danceproject Festival, ki ga prirejajo združenje Fabbrica delle bucce, združenje Actis in Studio Open Space. Zaživilo bo predstava Ikone, ki popolje obiskovalca v muzej: gre za spojitev scenskih veščin z verskimi elementi, za poglobitev v nas same, za gledališki, plesni, video in glasbeni utrip hkrati. Prireditelji zagotavljajo enkratno doživetje.

Ponedeljek v Schmidlu

V gledališkem muzeju Carlo Schmidl v Palaci Gopčević se nadaljujejo tradicionalna pondeljkova srečanja. Jutrišnje bo ib 17. uri posvečeno Giuseppeju Radoletu ob prvi obletni smrti. Po uvodnem posegu ravnateljstva mestnih muzejev Adriana Dugulinja, konzervatorja Stefana Bianchija, knjižničarja Emilia Medicija in Radoletovim vnukinje Alessandre Sila, bosta nastopila sopranistka Claudia Vigini in kitarist Giulio Chiandetti, ki bosta občinstvu postregla s petjem istrskih ljudskih viž v predobi Radoleta samega.

Tečaja centra Veritas

Jutri bodo v kulturnem centru Veritas (v Ul. Monte Cengio 2/1a) ob 18.30 predstavili dva kulturna tečaja: prvi se bo v okviru 12 predavanj posvetil registraciji zvokov, drugi pa branju in razumevanju Korana. Več informacij je na voljo na tel. 040-569205.

Pupkin Kabarett v Mieli

Kot je že tradicija se bodo jutri na odru gledališča Miela spet predstavili hudošni in energični komiki Pupkin Kabarett. Ob 21.21 bodo publiki postregli s premišljenimi monologi, novimi škeči, hudošnimi pesmimi in iskričivo satiro o najnovejših krajevnih, državnih in svetovnih dogodkih. Ob samih kabaretistih bo nastopil glasbeni ansambel Niente Band.

Župani in upravitelji o okolju in sodelovanju

Petki koridor, plinski terminal, kraški park, varstvo okolja in čezmejno sodelovanje so teme, s katerimi se bodo na torkovem posvetu ob 16.30 v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 6) soočali župani Nesladek, Ret in Sardoč, koprski podžupan Scheriani, arhitekt Starc in Valečić, docent Orel, predstavnik WWF Predonzan, okoljevarstvenik Perco in predsednik krožka Istria Dorigo.

INTERVJU - Stanka Hrovatin, nekdanja kurirka in nova predsednica VZPI-ANPI

»Našim materam gre zahvala, če je bil NOB tako razširjen«

Slovenci so se z Italijani spravili že leta 1943 - Bratstvo jugoslovenskih narodov je bilo za nas resnično

S Stanko Hrovatin sva bili za intervju dogovorjeni, preden se je izvedelo, da je bila kot prva ženska in prva Slovenka izvoljena na celo tržaške sekcije Vsehržavnega združenja partizanov Italije (ANPI). To pa zato, ker smo želeli v uredništvu prisluhniti spominom tistih, ki so doživelji drugo svetovno vojno in osvoboditev Trsta. Da bi preverili, ali so ga res osvobodili Hrvati, kot je pred nekaj dnevi izjavil hrvaški predsednik Stipe Mesić ...

»Mesičeve izjave so sprozile pravi džumbus in so dokaz, da vsak vidi le svoj vrtiček. A mi odklanjamamo vsako igranje s številkami, saj dobro vemo, kdo se je boril v teh krajih: večnarodna 4. jugoslovenska armija, v kateri so bili na primer tudi naši fantje iz prekomorskih brigad, slovenski partizani IX. korpusa, ruski bataljon in tržaški vstajniki, tako italijanske kot slovenske narodnosti. Bratstvo jugoslovenskih narodov je bilo za nas, ki smo živeli tiste trenutke, resnično, v nasprotnem primeru bi se zgodovina pisala drugače: nikoli nam ni padlo na um, da bi prešeli, katerih je bilo več ...«

Kako ste se pravzaprav vključili v narodnoosvobodilni boj?

Bilo je julija 1943, starca sem bila štirinajst let. Slava Čebulec - Katra se je zglašila pri openkih družinah, ki so imele v svojih vrstah narodnjake, antifašiste, komuniste. Kot ostale mame, je tudi moja privolila: našim materam gre zahvala, če je bil narodnoosvobodilni boj tako razširjen. Družine in cerkev, v katerih smo lahko gojili slovenski jezik, so nas rešile.

Katera je bila vaša zadolžitev?

Bila sem kurirka. Slava je skupino okrog desetih deklet organizirala tako, da je vsaka nosila pošto na določeni relaciji. Jaz sem jo na primer nosila do Repentabre, potem ko so me fašisti nekajkrat ustavili, pa sem začela hoditi na Prosek. Moja mama, ki je pošto nosila v Trst, saj je bila sprevidnica na tramvaju, mi je posredovala praktičen nauk: nikoli ne sprašuj po imenih. Tudi ko sem fante, ki nam jih je poslala komanda mesta Trst, spremjalja k partizanom, nisem želela vedeti, kako se imenujejo. Tudi če bi me mučili, ne bi vedela ...

Vas je bilo kdaj strah?

Bile smo mlade, zdelo se nam je naravno, enostavno sodelovati. Poleg tega smo se zavedale, da je drugim huje: bili so v zapori, mučili so jih. Vedele smo tudi, da se v Rižarni dogaja nekaj hudega. Seveda, bala sem se tudi. Najhujše je bilo, ko smo v skupini šle peš na Prosek: v laseh smo imele speto pošto, v torbi ročne bombe, pri Briščikih pa nas ustavi patrulja fašistov. A smo se znašle, se začele z njimi pogovarjati o bliž-

njem plesu ... in prišle žive na Prosek.

Podobno je bilo takrat, ko sva s prijateljico nesli propagandni material v Trst. Pustiti bi ga morale nekje v Ul. Battisti, a naču nekateri »čudni« obrazy niso prepričali, zato sva se vrnili na tramvaj. Ob vratih je stal nemški vojak: danes bi tisti material odvrnil v prvi »porton«, takrat pa se nam je zdelo nemogoče zapraviti koristno literaturo. In sva raje tvegali, da nas odkrije. Pred Nemcem sva morali odprieti šolsko torbo, naših letakov pa k sreči ni videl. Spominjam se, da sva vso vožnjo do Općin molčali in da sploh nisva čutili nog.

A nešteoto ljudi je takrat delovalo tudi v neprimerno hujših okolišinah. Zato mi je vsakič nelagodno, ko me izpostavljam: zdi se mi krivično do drugih, o katerih se premašo piše.

No, sedej ste še bolj »upravičeni«, saj imate tudi pomembno zadolžitev ...

Po smrti Giorgia Marzija, ki je bil res odličen predsednik, je pri VZPI-ANPI prevladalo mnenje, da še zadnjič izvoli za predsednika človeka, ki ima status borca. Čeprav nam statut že danes dovoljuje, da iz-

Stanka Hrovatin

KROMA

volimo mlajšega člana, je soglasna odločitev padla name.

Poljanka Dolhar

Naša organizacija ni strankarska, a je politična, zato želimo vplivati na nekatere odločitve, spodbujati vedenje o antifašistični borbi, braniti demokratična načela. Kajti to okolje je večkrat nedemokratično. Izjave Gianfranca Finija, da morajo v mošejah pridigati v italijančini, me na primer spominjam na Gentilejevo reformo: mi predobro vemo, da je izguba jezika sinonim za izgubo identitete.

Mlade moramo zavarovati pred razširjeno miselnostjo, da so se grozote začele 1. maja 1945. Spregovoriti jim moramo o fašizmu, kolaboraciji, nacizmu, še nato tudi o povojnih obračunavanjih.

In jim povedati, da smo se Slovenci z Italijani spravili že leta 1943, ko so njihovi vojaki bežali pred Nemci. Krvolocni slovenski narod jih je takrat preoblekel: pri nas doma smo stricu, ki je bil zaprt na otočki Tremiti, pustili le eno obleko, ostalo smo dali vojakom. In na tramvaju je vsaka naša ženska imela ob sebi preoblečenega vojaka: »E' mio nipote,« so rekle, če jih je kdo nagovoril ...

Poljanka Dolhar

PONTEROŠO - Pobuda gibanja Forza Nuova za pocenitev kruha

V Trstu naval na kruh

Podoba finančne stiske: s komolci do štruce po ugodni ceni - Poziv občinskim upraviteljem, naj se dogovorijo s pekarnami

V času finančne stiske, ko se vse več družin sooča z nizkimi dohodki in visokimi stroški, se je skrajno desničarsko gibanje Forza Nuova (FN) zavzelo za pocenitev kruha. Pristaši tega gibanja so včeraj dopoldne namestili stojnico na Ponterošu in prodajali kruh po ugodni ceni 60 centov na štruco. Tržačani so navalili na stojnico (foto Kroma), pred katero so si nekateri utrili pot celo komolci. V kratkem je pošlo 150 kilogramov kruha. Predstavnik FN Dennis Conte je razložil, da je sporočilo namenjeno tržaški občinski upravi: »Občina bi se morala dogovoriti s pekarnami o pocenitviti navadnega kruha. Pravična cena je evro, evro in pol na kilogram.« Uresničitev pobude za skrajne desničarje ni bila enostavna. Upravitelji dveh pekarn so se po prvotnem ustrem dogovoru umaknili, tako da je FN kupil kruh drugie, zunaj Trsta. Po načrtih naj bi se prodaja začela ob 10. uri, zaradi posega inšpektorjev zdravstvenega podjetja pa so jo preložili za eno uro. Inšpektorji so preverjali, ali pobuda ustreza predpisom o higiени in prevozu živil, članom FN pa poseg ni bil po godu.

PROSEK - Otroci vrtca Marjana Štoke na nedavni komemoraciji v Štorjah

Vrednota svobode še ni zamrla Verzi o kurirčku pred spomenikom

Gripa je pošteno zdesetkala prisotnost otrok otroškega vrtca Marjana Štoke s Prosekoma in Kontovelci na sobotni komemoraciji v Štorjah, a smo bili vseeno prisotni tudi mi. Vsako leto se tu v mesecu januarju zbere kopica Prosečanov in Kontovelcov, ki prispeva z množično prisotnostjo in glasbenim programom. Letos so povabili tudi naš vrtec, kar potruje prepričanje vaščanov mlaidega talca, da vrednota svobode in spoštovanja do žrtv najtemnejših dni zamejskega slovenstva še ni zamrla in verjetno še dolgo ne bo. Ob prisotnosti častne straže bivših borcev, skavtov in tabornikov smo bili priča občutenemu programu z recitacijami, govori in glasbenim delom. Programu so neprispevali zbrane in v tišini v prvi vrsti prisostvovali tudi otroci otroškega vrtca. Po govoru učiteljice Beti, ki je orisala zamejsko povojo obdobje do današnjih dni z vidika povojne Slovenke, so se otroci postavili v polkrog pred spomenik in recitirali verze o kurirčku. V zadnjih časih vidimo redkokdaj otroke ob takih svečanostih. Verjetno smo pozabili, da so bili nekoč otroci del našega vsakdanjega življenja. Otrok je pomagal pri delu in je spremjal starše na prireditvah. Tako namreč ni bilo začrtano, da se mora otrok samo poučno igрат ali imeti točno določen program dela in rekreacije, za kar nastrajajo skoraj vedno starši z večnim stresom. Na komemoraciji nismo videli nobenega starša, da bi miril otroke in otroci so bili del publike, ki se je izredno kulturno vedla. Otroci so nam bili še enkrat v nauk in svarilo, da so del navadnega vsakdana in ne izumetničenega življenja kapitalističnega sveta.

B.S.

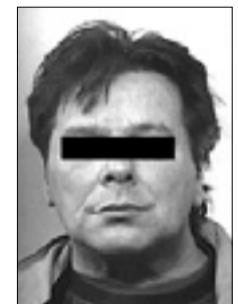

Otroci proseškega vrtca Marjana Štoke med svečanostjo v Štorjah

UL. FLAVIA - Takoj prijeli tatu
Voznik v trafiki,
mercedes na pot

Lastnik čisto novega mercedesa razreda A je včeraj zjutraj okrog 7.30 ustavil svoje vozilo na križišču med ulicama Flavia in Miani, v bližini tržaške športne palace. 45-letni Tržačan F. S. je za trenutek odšel po časopis v trafiku in klub temu, da je drag avtomobil kupil pred slabima dvema mesecema, je ključe pustil kar v ključavnici za vžig. Ko se je vrnil iz trafike, mercedesa ni bilo več.

F. S. je takoj sporocil karabinjerjem, da mu je nekdo ukradel avtomobil. Tat je močno pritiskal na plin, bežal je proti vitemu mejnemu prehodu Škofije. Pri Žavljah so ga zagledali karabinjerji in mu veleli, naj se ustavi. Mercedes je nadaljeval pot proti Sloveniji, za njim pa sta se zagnala tako karabinjerji s službenim vozilom kot njihov sodelavec, ki je bil tačas prost in je bil za volanom svojega osebnega avtomobila. Prav na bivši mejni Škofije so dohiteli in ustavili mercedes. Ugotovili so, da je tat 47-letni Roberto Besenghi, Tržačan s Pončane. Pri priči so ga aretirali zaradi krajev v obtežilnih okoliščinah in ga odvedli v konješki zapor, ukradeni avtomobil pa so vrnili lastniku.

ROBERTO
BESENGHI

**V Slovenskem klubu
o Francu Basagli**

Kako se je rodila »psihiatrična revolucija« Franca Basaglie? Koliko je danes, dobrih trideset let po njeni uveljavitvi, še aktualna? Ali je prodrla tudi med slovenske zdravstvene delavce? Na ta in podobna vprašanja bo skušal odgovoriti debati večer, ki ga v torek prireja Slovenski klub. V Gregorčičevi dvorani bodo o svojih takratnih spregovorilih trije psihiatri oziroma psihologi, ki so sodelovali z Basaglio: Pavel Fonda, Hektor Jogan in Danilo Sedmak. Pricetek ob 20.30.

Prošnje za prispevke

31. januarja zapade rok za predložitev prošenj za prejem prispevkov iz sklada za dejavnosti in pobude slovenske manjšine. Vloge na kolkovanem papirju spremjamjo pisarne v Trstu, v Ul. del Lavatoio, 1 od pondeljka do petka med 9.30 in 12.30. Za poštne pošiljke bo veljal datum poštne žiga. Vse informacije in dvojezični obrazci so na razpolago na dejavnosti spletni strani www.regione.fvg.it, »In evidenza« (v ospredju).

Ozdravilih in njihovi uporabi

Zdravstveno podjetje za tržaško okrožje št.1 prireja jutri ob 15. uri v konferenčni dvorani bivše mizarske delavnice v Ul. Pastrovich 5 (ob baru Il posto delle fragole v svetoivanskem parku) posvet o starih ozdravilih in novih boleznih. Beseda bo tekla predvsem o primerni uporabi ozdravil, o tržnih dinamikah, o t.i. novodobnih boleznih.

Popoldanski zdravniki

Na sedežih zdravstvenih okrajev v Ul. Stock 2, Ul. Pietà 2/1, Ul. Puccini 48 in Ul. Sai 7 bo od jutrišnjega dne (od pondeljka do petka, od 15. do 19. ure) na razpolago splošni zdravniki. Kdor potrebuje zdravniško pomoč v popoldanskih urah (v primeru, da družinski zdravnik ni dežuren), naj se raje kot na urgence zglaši v zgornj omenjenih sedežih.

Policisti izvedli dve aretaciji

Mobilni oddelek policije je v petek pospremil dve osebi v zapor. V večernih urah so agenti prijeli 35-letnega Luca Canata, katerega je pred nevi doletela dokončna obsodba na eno leto in sedem mesecov zapora zaradi dejani, ki jih je zakril januarja 2007. Takrat je pri Sv. Alojziju in na Rocolu v nočnih urah vdrl v otroški vrtec in v sedeža dveh športnih društev, od koder je skupaj s pajdašem odnesel denar. V preteklosti je Canato že opravil nekaj tatvin. V petek zjutraj pa so policisti odvedli v zapor tudi Igorja Rojasa, 33-letnika iz Trsta. Obsojen je bil na dva meseca zaporne kazni zaradi povega iz hišnega pripora, do katerega je prišlo leta 2006.

SESLJAN - Pogovor z »idealno prodajalko« Sonjo Pernarčič

»Prvi nasmeh si podarim zjutraj v domačem ogledalu«

Zmagala na tekmovanju najbolj priljubljenih prodajalk v Trstu - Stranke so ji izkazale, da jo imajo rade

Vsakdanje delo s strankami zahteva od človeka prijaznost, potrežljivost in odpornost značaj. Nekaterim ni lahko biti prav vedno nasmejani, pozitivni in zgornji, za Sonjo Pernarčič, prodajalko v pekarni Leghissa v Naselju sv. Mavra pri Sesljanu, pa je takšen pristop samoumen. »Ne morete šest ur na dan igrati neko vlogo: zares ste prijazni,« ji je pred kratkim dejal priletni kupec. Pernarčičeva, nekdajna odlična odbojkarica, se je okitila z naslovom »idealne tržaške prodajalke«. Uvrstila se je na prvo mesto na tekmovanju, ki ga je razpisal tržaški dnevnik Il Piccolo. V naselju, kjer živijo večinoma družine istrskih beguncev, so domaćini minožično in mrzlično glasovali za gospo iz Sesljan, ki si je tako zagotovila lepo nagrado: križanje po Španiji, Balearskih in Kanarskih otokih, Maroku in Madeiri. Kupci so se med seboj že dogovarjali, kdo bo potoval z njo, za sopotnico pa si je raje izbrala moža, Izotta Furiana. Prejšnjo nedeljo pa se je »kraljica prodajalk« svojim zvestim privržencem le oddolžila: v sodelovanju z Bruno Leghissom, lastnico pekarnje, je pripravila zakusko s teranom, špehom in bogatim izborom slasnic.

Gospa Sonja, ali je vaša zmaga primerljiva z odbojkarskim podvigom, recimo s prestopom v višjo ligo?

Odbojko sem igrala pred mnogimi leti, bila sem zelo mlada. Športni uspehi so mi ljudje izkazali, da me imajo radi, kar mi ogromno pomeni. Prav res je, da će hoče nekaj imeti, moraš najprej dati.

V pekarno ste prišli šele pred nekaj leti. Pa začniva od začetka. Kaj ste delali pred tem?

Vsega! Približno vsakih deset let sem zamenjala službo. Prvič sem se započela v optiki na Trgu Goldoni, kjer je delal tudi Miran Hrovatin. Bila sem najstnica, tam sem ostala le nekaj mesecov, medtem pa sem igrala odbojko pri Boru in v krogu mladinske reprezentance. Pustila sem službo in se vpisala na učiteljišče, tudi zato, da bi več trenirala. V šoli nisem žela veliko uspehov, bilo pa je izredno zabavno, saj sem sedela v prvi klopi z Borisom Kobalom ...

Učne ure torej niso bile dolgočasne ... Kaj pa potem?

Kakih deset let sem delala kot uradnica pri raznih podjetjih za zunanjega trgovino, nadaljnji deset pa kot podjetnica. Z možem in prijatelji smo odprli podjetje RF Elettronika, ki je načrtovalo, proizvajalo in prodajalo oddajno-sprejemne aparate. Imeli smo pet uslužbencev, aparate pa smo dobavljali vsem tržaškim taksistom, pristanišču, civilni zaščiti in gorskim reševalcem. Naše aparate so uporabljali na helikopterjih in vlačilcih, za las pa si nismo zagotovili celotnega trga rimskega taksijev. No, leta 1993, kljub splošni krizi, nismo propadli, znašli pa smo se na razpotru. Odločili smo se za zaprtje firme. Nato sem se ukvarjala z alternativno trgovino, ki mi je dopuščala veliko časa za otroke. Leta 1999 pa sem spet menjala, zaposlila sem se v pekarni. Lastnica zaupa vame, v pekarni sem sama in samostojna. Delo mi zelo ugaša.

Vse življene ste bili v stilu z ljudmi. Bogate delovne izkušnje so brzko ne pripomogle k temu, da so vas zdajšnji klienci vzljubili in nagradili, kajne?

Res je. Radi me imajo, ker sem jim na razpolago, jih poslušam in tolažim, razumem pa tudi, kdaj nimajo časa za klepet. Nudim jim kuharske nasvette, skratka, ustvaril sem je prijateljski odnos. Zaradi vsega tega so v tem obdobju mrzlično zbirali glasovnice in mi jih izročali, kar me je zelo veselilo.

Ampak, ali ne vstanete prav nikoli z levo nogo? Ali niste nikoli sitni?

Veste kaj: prvega nasmeha sem deležna že zgodaj zjutraj, ko se pogledam v ogledalo. Naučila sem se pomena prvega dnevnega nasmeha. Potem je dan lepši in vsi okoli tebe so boljše volje. To svetujem vsem. Moram pa dodati, da ima pekarna tako lego, ki naravnost odganja slabovojo. Senco ji dela trije bori, s prodajalne vidim na eni strani morje in na drugi Građež, z dvorišča pa še zasnežene Alpe!

Aljoša Fonda

Sonja Pernarčič v pekarni v Naselju sv. Mavra pri Sesljanu
KROMA

Devin-Nabrežina: prispevki za dijake ...

V sklopu ukrepov za pravico do učenja bo uprava Občine Devin-Nabrežina dodelila denarne prispevke sposobnim in zaslужnim dijakom višjih srednjih šol, ki so letos prvič vpisani v tretje, četrte in pete razrede in ki so v lanskem šolskem letu izdelali srednjo oceno vsaj 6,5 (z izjemo ocen iz vedenja in verouka) brez učnih dolgov. Pravice do prispevka imajo dijaki s stalnim bivališčem v občini, katerih družinsko ekonomsko stanje ISEE ne presegajo 10.632,94 evra. Prošnje je treba z ustrezнимi obrazci predložiti občinskemu uradu za protokol do 16. februarja. Informacije nudi urad za šolstvo Občine Devin-Nabrežina, Nabrežina 102 (tel. 040-2017375).

... in za društva

Občina Devin-Nabrežina obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v občini ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v letu 2008 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 30. januarja. Obrazce bo mogoče dvigniti v Uradu za šolstvo in kulturo v občinski knjižnici na Nabrežini, št. 102, s sledenjem urnikom: ob ponedeljkih in sredah od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, ob torkih, četrtekih in petkih pa od 9. do 12. ure. Vse potrebne informacije in pojasnila je mogoče dobiti na Uradu za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina 102, (tel. 040-2017370).

Prispevki za dijake dolinske občine

Odborništvo za šolstvo in socialno Občine Dolina obvešča družine bivajoče v občini, katerih otroci obiskujejo obvezne šole, da je v uradu za šolstvo in na spletni strani www.comune.sandorligo-della-valle.ts.it na razpolago obrazec-prošnja za denarni prispevek za nakup šolskih knjig in drugih didaktičnih pripomočkov za leto 2008-2009 (D.Z. 10/80 - 2. člen, 1. odst., črna a). Prošnjo lahko vložijo učenci s stalnim bivališčem v občini, ki so redno vpisani v osnovno šolo, v nižjo srednjo šolo ali v prvi razred višje srednje šole. Družinsko ekonomsko stanje ne sme presegati € 15.493,71. Prošnja mora biti predložena občinskim uradom do 6. februarja ob 12. uri. Prošnji je treba priložiti potrdilo ISEE izpolnjeno na podlagi dohodkov iz leta 2007, račune/fakture, ki dokazujo stroške za knjige. Prošnje z nepopolno dokumentacijo občina ne bo upoštevala.

JEZERO - Prijetno srečanje

Nekdanji sošolci

Nekdaj so greti klopi na šolah Mara Samsa pri Domju in Ivan Trinko-Zamejski v Ricmanjih

Prijetno, sproščeno in zabavno. Ta bo lahko opisali sminden osnovnošolcev, ki so greti klopi na šolah Mara Samsa pri Domju in Ivan Trinko-Zamejski v Ricmanjih. Ponovno so se srečali sredi novembra v gostilni Pri vodnjaku na Jezeru. Posebej se je bivši sošolci veselili srečanja s številnimi učitelji, ki so jim ostali v lepem spominu. To so: Meri Vecchiet, Nerina Švab, Sergej Verč, Duilio Vecchiet, Mara Dobrilla, Eugen Dobrilla, Silvana Dobrilla in Marina Castellani, odstopna pa je bila Mirjam Mikolj. Posebej so se spomnili tudi na pokojnega uč. Jožka Bašo. Na srečanju so med obujanjem spominov zavrteli kratkometražni film Povodni mož, ki so ga učenci posneli v šolskem letu 1975/76 pod mentorstvom Sergeja Verča. Ob koncu večera so si obljudili, da bodo takata srečanja še ponovili in se nastavili za obvezno fotografijo.

KRUT - Med društvene dejavnosti sodijo tudi ogledi razstav

Pritegnil jih je van Gogh

V muzeju Santa Giulia v Bresci so na ogled risbe in slike Vincenta van Gogha, ki so doživele množičen obisk

Od lanskega oktobra je postavljeni v muzeju Santa Giulia v Bresci razstava Van Gogh: risbe in slike, ki je bila glede na veliko zanimanje in izreden odziv podaljšana še do začetka februarja. V Italiji je namreč prvič, da je na ogled 85 risb, ki so v strogi povezavi s 15 razstavljenimi slikami. Treba je povedati, da so slike, glede na njihovo izjemno krhkost in izredno občutljivost na svetlobno, poredkoma razstavljene. Vsa dela prihajajo iz Kröller-Müller Muzeumu na Nizozemskem, ki med drugim, po mnenju mnogih kritikov, hrani van Gogha najponembnejša dela.

Tako so se prejšnjo soboto živi reki obiskovalcev pridružili tudi Krutovi člani in prijatelji, ki jih je ta umetniško-kulturna pobuda posebno pritegnila.

Ob pogledu na umetnine in ob izjemno prijetnem podajanju vodiča so se obiskovalci dobesedno vživeli v desetletje, ko je van Gogh ustvarjal. Podoživili so slikarjeve stiske, hotenja, upanja in neopredeljivo bolezen, ki ga je vseskozi mučila in leta 1890 privredila do tragične smrti.

Po zaključenem ogledu so se izletniki v manjših skupinah porazgubili po mestu. Vsakdo si je lahko ogledal, kar ga je najbolj mikalo. Nekateri so se zadržali kar v muzejskem kompleksu Santa Giulia, manjša skupina se je povzpela do srednjeveškega mestnega gradu, obdanega z imponantnim obzidjem in jarkom. Tu si je skupina v muzejski galeriji ogledala razstavljena olja sodobnega umetnika Sirottija. V sončnem popoldnevu se je v gradu nudil lep pogled na mesto, ki se razteza v ravnini. Ostali udeleženci so se porazgubili po mestnem središču, se spreghodili po glavnih trgih mestnega jedra, občudovali arhitekturo cerkev in palač in se v številnih kavarnah in slastičarnah pogovarjali ob srebanju vročega čaja. Prehitro se je dan nagibal proti večeru in skupina se je posedla v avtobus, ki je odpeljal proti Trstu. Ob izmenjavi vtisov in novih spoznanj so izletniki še z zadnjimi pogledi pozdravljali mesto, ki se je počasi izgubljalo v zimskem mraku.

Del skupine Krutovih izletnikov v Bresci

ISTRA - Spomin na duhovnika Karla Esiha ob 25-letnici smrti

V Kortah vse življenje

Ljudem je stal ob strani pod fašizmom - Danes odkritje spominske plošče na kortežanski cerkvi

KAREL ESIH

27. januarja 2009 bo minilo petindvajset let, odkar smo v Kortah pokopali gospoda Esiha. Njegova skromna, a klena podoba je še vedno tu. Kako pa ne bi bila, saj je 59 let živel med nami v veselju in žalosti, v dneh, ko se je skupnost moralna odločati o svoji narodnosti in moralni identiteti.

Karel Esih je bil rojen 24. novembra 1901 v Trstu v družini železničarskega uradnika. Študiral je v Trstu, Ljubljani in Gorici, novo mašo pel 5. julija 1925 pri Sv. Jakobu v Trstu. Jeseni je prišel v Korte – v slovensko župnijo in nadaljeval Ravnikovo, Škerbecovo, Šoncevo, Nartnikovo, Kuretovo in Glažarjevo izročilo – in tu ostal do svoje smrti. Pastiroval je v času fašizma, v času, ki je s svojimi raznaročovalnimi zakoni hotel zaključiti za časa Ravnika začeti proces poitaljančevanja Primorske in z njim Istre. Fašizem je ukinil slovensko šolo in slovenska društva, poitaljančil slovenska krajevna imena, potujčeval krstna imena in priimek, preaganjal slovensko besedo in knjige.

Zupnik Esih je navkljub tem udar-

in prestano gorje je v cerkev postavil ikip Matere Božje, ki so jo poimenovali Pomočnica. Leta 1939 je dal poslikati cerkev s freskami, namestil nov tabernakelj (1941) in leta 1942 postavil kapelico v Čedljah v spomin, da so kortežanski slovenski župniji vzeli ozemlje Kroga in ga dali italijanski župniji.

Ustanavljal je verske organizacije (med njimi leta 1932 Marijino družbo, dekliško že 1930 s pevskim zborom) – edina slovenska društva, ki so v času fašizma lahko delovala.

Župnik je otroke pošiljal v šole in klene ljudi v svet (enajst nun), tako da v tujem okolju niso pozabili na materni jezik. Pisal je kroniko svoje fare, ki ima veliko vrednost za mali kraj, saj so ujme ob spremembah režimov marsikatero listino v kraju uničile.

Za vse kar je storil za Kortežane, se mu bodo zahvalili danes ob 11. uri z odkritjem spominske plošče na njihovi stari župniški cerkvi, ki je preteklo nedeljo praznovala svoj imendan – sv. Anton Puščavnika.

NM

GRETA - Pogreb Štipendija v spomin na Poldinija

Svojci, prijatelji in sodelavci so se včeraj poslovili od Dušana Poldinija, delavca, ki se je smrtno ponesrečil v škedenjski železarni. Dvojezične maše v cerkvi na Greti se je udeležilo zelo veliko ljudi, Dušana pa se je z ganljivim posegom spomnila njegova zaročenka.

Na pogrebu je Mara Debelj, mati pokojnika in bivša odgovorna za prevajalsko službo pri tržaški občinski upravi, omenila zamisel, da bi v spomin na njenega sina v prihodnosti podeljevali štipendije potrebnim in zaslужnim otrokom delavcev železarne.

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -

991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nu-

di informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o

otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 14.30, 16.20, 18.20, 20.20, 22.15 »Italians«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »Stella«.

CINECITY - 10.45, 13.00, 15.20, 17.40,

20.00, 22.15 »Italians«; 11.00, 16.30,

19.10, 21.45 »Defiance - I giorni del coraggio«; 11.00, 15.00, 18.15, 20.30,

21.30 »Australia«; 10.45, 12.50, 15.00,

17.30, 20.00, 22.10 »Viaggio al centro della terra«; 10.45, 12.45, 14.45, 16.35,

18.25 »Beverly Hills Chihuahua«;

15.00, 17.25, 20.00, 22.15 »Sette anime«; 10.45, 12.50, 14.40, 18.20, 20.20,

22.20 »Yes man«; 10.45, 12.45, 14.40,

16.40 »Madagascar 2«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 19.45, 21.15

»Valzer con Bashir«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.45,

21.00 »Milk«.

FELLINI - 15.40, 17.15, 18.50, 20.30,

22.15 »Yes man«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 19.00, 21.45 »Australia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45,

20.30, 22.15 »Un matrimonio all'inglese«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 11.00, 14.30,

15.30 »Madagascar 2«.

KOPER - KOLOSE - 19.10, 21.20 »Recida«; 15.20, 17.40 »High school musical: Zadnji letnik«; 15.00, 17.00 »Madagascar 2«; 16.50, 19.00, 21.10 »Mamma mia«; 20.00 »Shine a Light«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30

»Lissy principessa alla riscossa«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Sette anime«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.00,

18.30 »Beverly Hills Chihuahua«; 19.00 »Il bambino con il pigiama a righe«; Dvorana 3: 16.00, 17.30, 20.30,

22.15 »Tutti insieme inevitabilmente«; 19.00 »Imago mortis«; Dvorana 4:

16.15, 20.00, 22.15 »Defiance - I giorni del coraggio«; 18.00, 20.45 »Australia«; 11.00, 14.30, 16.00, 17.30,

20.40 »Viaggio al centro della Terra«.

SUPER - 15.30 »Mamma mia!«; 17.15,

20.30, 22.10 »Il respiro del diavolo«; 18.45, 22.15 »Appaloosa«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50,

21.10 »Australia«; Dvorana 2: 17.40,

20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana

3: 18.00, 20.10, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Beverly Hills Chihuahua«; Dvorana 5: 17.45,

20.10, 22.10 »Viaggio al centro della terra«.

Naša draga

Antonella Celea

je v Milanu opravila specializacijo v psihoterapiji. Cestitamo ji

vsi domači

in vsa žlaha vso srečo ji bo voščila. Posebno pa trisnova Tina in bisnona Dani.

Danes praznuje v Borštu svoj 88. rojstni dan MARIJA (Čotova). Da bi bila še dosti let z nami zdruva in tak do delovna kot do sedaj, ji iz srca želite hčerki Bruna in Nadja.

Dragemu NONOTU vse najboljše za rojstni dan, posebno združja, ti želite vse tvoji.

Danes na Kontovelu naša OLA-GA lepo obletnico praznuje. Naj se njeno življenje v sreči s korajoža nadaljuje, ji voščijo sestri, brata in celi klapa.

Dragi MARIO BLAŽEVIČ, te dni si praznoval 7x 10 let. Ti želimo mnogo zdravja in veselja v zborovski družbi - prijatelji.

Na Opčinah se nekaj godi. IVANA danes svoj rojstni dan slavi. Mnogo zdravja, veselja in srečnih dani ji želimo vse, ki jo imamo srčno radi.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM UŠAJ v Nabrežini št.8 je odprt od petka do vključno ponedeljka.

339-4193779

KMEČKI TURIZEM ŠVARA je odprt ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah.

Tel.: 040/200898

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta odprla osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel.: 040-299442.

OSMICO smo odprli pri Batkovih, nudimo domač prigrizek. Repen 32, tel.: 040-327240.

OSMICO je odprla Nataša Pernarčič, Medjavas 21.

OSMICO sta odprla Ivan in Sonja Colja, Samatorca 53. Tel.: 040229586 ali 340-1461778.

PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudimo domač prigrizek.

PRI ŠTOLFOVIH je odprta osmica. Nudimo domače dobrote, Salež 46. Tel.: 040-229439.

V LONJERU je odprt osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico. Tel. 040-911570.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.

49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Lotterija

24. januarja 2009

Bari 23 1 30 61 45

Cagliari 35 61 25 57 40

Firenze 68 79 62 67 23

Genova 70 61 63 11 57

Milan

Župnijska skupnost iz Mačkola

msgr. IVAN TUL (1877-1959)

Spominske pobude ob 50-letnici smrti

DANES,

25. januarja ob 11.00 v župnijski cerkvi

**sveta maša in
odkritje spominske plošče.**

PRISRČNO VABLJENI!

[Signature]

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
in založba NUOVA DIMENSIONE (Portogruaro)

vabita na predstavitev knjige

Tutto questo va detto

(Taborična zgodba Marije Rudolf)

V petek, 30. januarja ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu.
O knjigi bosta spregovorila avtorica GABRIELLA NOCENTINI
in zgodovinar MARCO COSLOVICH.

Obvestila

CCYJ- Centro Culturale Yoga Jñana-kanda: tečaj »Zdravje s travami in hrano« z dr. Francescom Furlanom (farmacevt in Ph.D iz nevroznanosti) ob petkih ob 20. uri, dne, 30. januarja ter 6. februarja na ulici Mazzini št.30, 5 nadstropje (levo) v Trstu. Za informacije poklicite 348-2482991 ali 329-2233309.

AO SPDT vabi na tečaj turnega smučanja, ki se bo vršil danes, 25. januarja. Na razpolago je še nekaj mest. Informacije in prijave na tel.št. 338-6100412 (Tibor) ali piši na ao@spdt.org.

VIŠEŠOLSKA KЛАPA IN MLADI POSRCU POZOR! AŠD-SK BRDINA organizira za vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Preupustite se užitkom in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom naših izkušenih trenerjev. Tečaji bodo v Forni di Sopra vsako nedeljo. Organiziran je avtobusni prevoz. Ne izgubite priložnosti za drugačno nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj poklicite na številko 034-165353 in ne bo vam gotovo žal!

ZCPZ TRST IN ŽUPNIJA RODNIK va-

bita k sv. maši v spomin na skladatelja Ubalta Vrabca, ki bo v rodiški župnijski cerkvi danes, 25. januarja, ob 15. uri.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v pondeljek, 26. januarja, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na predstavitev Malega cerkvenega slovarja Dušana Jakomina. Govorila bosta prof. Tatjana Rojc in Rafko Valenčič.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ vabi v pondeljek, 26. januarja, na »Baklado za spomin, mir in sožitje«. Zbirališče ob 17. uri - stadion Grezar, odhod spremljena ob 17.30, zaključek v Rižarni s kratkim nastopom TPPZ P. Tomazič. Vsi udeleženci so vabljeni, da prinešejo s seboj cvet v poklon žrtvam Rižarne.

SOMPDP VESELA POMLAD vabi na redni občni zbor, ki bo v torek, 27. januarja, v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Prvi sklic bo ob 20. uri, drugi sklic bo ob 20.30. Prisrčno vabljeni!

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 25. januarja in sredo, 28. januarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti P'd Plase - Laščnica. Vsakdo naj s seboj prinese potrebljeno orodje. Zbirališče P'r Kalje ob 8.30.

O.N.A.V. - Vsedržavno združenje pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel 28. januarja in bo potekal ob sredah in petkih od 20.30 do 22.30 v športno-kulturnem centru v Lonjerju. Za informacije lahko obiščete spletno stran: www.onav.it ali poklicite na tel. štev. 333-4219540 ali 340-6294863; email: mailto:trieste@onav.it.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da 28. januarja je sklican Deželni Svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskih zborov v Devinu ob

SLOVENSKI KLUB vabi na debatni večer

Franco Basaglia in njegova revolucija

Sodelujejo Pavel Fonda, Hektor Jogan in Danilo Sedmak

V torek, 27. januarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. S. Francesco 20) - Trst

DANES, 25. JANUARJA OB 17. URI

v prostorih Društva slovenskih izobražencev - **Ul. Donizetti 3**

SLOVESNOST

ob 50-letnici izida prve številke NAŠEGA VESTNIKA

- Pozdravna beseda Žarko Škerlj
- slavnostni govor prof. Jurij Rosa
- nastop mlajše dekliske pevske skupine Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan
- podelitev priznanj sodelavcem

Napovedovalka Sara Trampuž - Pesniška izvedba in fotografije Aljoša Novak

Pred slovesnostjo bo odprtje razstave

Od linotypa do računalnika - tiskarni Grafip in Graphart
s predstavitevjo publikacije o Viniciu Stuparju

Društvo slovenskih izobražencev

vabi na **predstavitev**

»Malega cerkvenega slovarja«

Dušana Jakomina.

Sodelujeta Tatjana Rojc in Rafko Valenčič

Jutri, ob 20.30

v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

KD Slovenec

vabi

**danes,
25. januarja ob 20.00**

v sremsko hišo v Boršt, ob priliki praznovanja zavetnika sv. Antona, na

kulturno prireditev

Sodelujeta:

- MePZ Slovenec-Slavec
dirigent *Daniel Grbec*

- dramska skupina **KD Slovenec**
z veseloigro v narečju

KU JE PRSLA ALMA ...

Tekst: *Jasna Petaros*

Režija: *Aleksander Corbatto*

sredah. Ostale podrobnosti dobri vsak pri prvem srečanju.

TPK SIRENA vabi člane in prijatelje v soboto, 21. februarja na Pustno večerjo z glasbo. Informacije nudimo na sedežu ali na št. 040-422731 ali 347-690280.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhotneme in deportirance s stalnim bivališčem v Občinah Devin Narečina, Zgonik in Repentabor poskrbelo Vsesržavno združenje vojnih in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselju sv. Mavra 124 - Sesljan v naslednjih dneh: 17. februarja in 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

OBVEŠČAMO CENJENE BRALCE občinskih knjižnic v Nabrežini in Ribškem naselju, da bosta zaprti do nedelje, 1. marca 2009. Oproščamo se za nevšečnost.

Izleti

AŠD-SK BRDINA organizira ob nedeljah avtobusni izlet v Forni di Sopra. Odhod avtobusa na parkirišču glavnega križišča na Opčinah ob državni cesti 202 ob 6.30. Za informacije in prijave poklicite na tel. štev. 3488012454.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU organizirajo v soboto, 31. januarja, ogled zanimivih jaslic v cerkvah v Postojni, Ljubljani, Dravljah in Črnučah, kjer bo tudi kosilo. Kosilo bo sledil obisk Kamnika in če bo čas dopuščal tudi Kranja. Cena izleta 35,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije poklicite na tel. številko 040 220693 ali 347-9322123.

SPDT organizira v nedeljo, 1. februarja izlet po Tržaški okolici. Zbirališče v Trebčah, pri spomeniku ob 9. uri. Napotili se bomo po krožni poti od trebenskega Kala, proti Frankovcu, čez mejo do nekdanje smodnišnice, velikega kraškega brezna - Golokratne Jame, Gropade in se vrnili po starri poti nazaj v Trebče. Pohod predvideva približno štiri ure nezahtevne hoje. Udeleženci naj imajo s seboj veljavleni osebni dokument. Vabljeni člani in prijatelji narave!

VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, ureništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

Slovensko stalno gledališče

RAZPISUJE MESTO UMETNIŠKEGA VODJE.

Podrobnejše informacije na spletni strani www.teaterssg.it

Prijave do 20. februarja 2009 na naslov:

Slovensko stalno gledališče

Ul. Petronio 4,

34138 Trst

KNJIGOVODJA M/Z

Zaposlimo zanesljivega in odgovornega knjigovodjo. Od kandidatov/kandidatk pričakujemo: višješolsko ali univerzitetno izobrazbo, izkušnjo v knjigovodstvu, dobro poznanje področja interne revizije ter znanje zakonodaje in računovodskeih standardov; začeljena je natančnost, organiziranost, samoiniciativnost, doslednost.

Kandidati bodo pošljali življenjepise na redakcijo Primorskega dnevnika na naslov ul. Montecchi, 6 Trst 34137 pod šifro "KNJIGOVODJA"

UL. SAN LAZZARO, 6 - TRST

Tel. 040 367886 - info@juliaviaggi.it

Urnik: pon-pet: 9.00-13.30

in 15.30-19.00 sob: 9.00-12.30

julia viaggi

NOVO!

EGIPT - OAZE IN PUŠČAVA

Od 20. do 29. marca s Trsta

Aleksandrija, El Alamein, Severne oaze, Bela in Črna puščava, Fayoum, Kairo

Samo 15 prostih mest!

PODROBNEJŠE INFORMACIJE O PROGRAMU SO NA RAZPOLAGO V AGENCIJI

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

abonmajska sezona

Koprodukcija Slovensko stalno gledališče in Novi Zato.

Tamara Matevc

ZALJUBLJENI V SMRT

Posvečeno Fuliu Tomizzi ob 10-letnici njegove smrti.

Režija: Samo M. Strelec
Igrajo: Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Primož Forte, Lara Komar in Miranda Caharija.

PONOVITVE ZA VSE ABONENTE S PREDHODNO REZERVACIJO:

DANES, 25. januar ob 16.00

sobota, 7. februar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi),
četrtek, 12. februar ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 8. februar ob 16. uri,
četrtek, 26. marec ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), sobota, 28. marec ob 20.30
(z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 29. marec ob 16. uri v Mali dvorani SSG.

Info in predpredaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča. Ponedeljek/petak (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Bambičeva galerija
v sodelovanju z
Goriško Mohorjevo
vabi v soboto,
31. januarja
ob 20.30 na

SREČANJE OB PREŠERNU:

odprtje razstave Mateja Sussija

ZIMSKA IDILA

nova književna dela

ZORE TAVČARSodeluje prof. Tatjana Rojc
igralec Aleksij Pregarc
terAleksander Ipavec - harmonika
in Piero Purini - sax

Proseška ul. 131 – Općine

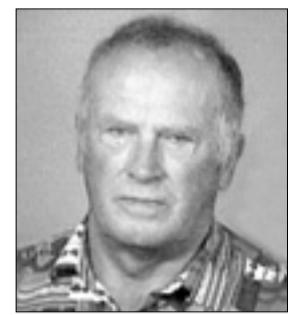
Prešernu»: odprtje razstave Mateja Sussija Zimska idila; nova književna dela Zore Tavčar. Sodeluje prof. Tatjana Rojc, igralec Aleksij Pregarc ter Aleksander Ipavec-harmonika in Piero Purini-sax.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v nedeljo, 1. februarja na dan slovenske kulture »Dragi Prešeren!«. Ob nastopu mladih violinistov iz razreda prof. Armina Seška iz Ljubljane, sodelujejo učenci OŠ Finžgar iz Barkovlja. Začetek ob 18. uri.

SKD TABOR IN ZSKD - OPENSKA GLASBENA SREČANJA sporočamo, da napovedani koncert ansambla kontrabasov »Bass Chorus« na sporednu v nedeljo, 1. februarja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Općinah, iz tehničnih razlogov odpade in je prenesen na kasnejši datum (22. marca 2009).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti prireja 15. revijo kraških pihalnih godb: Milje - Gledališče Giuseppe Verdi (Ul. San Giovanni, 4), 1. februarja, ob 17. uri, nastopajo PO Divača, GD »Viktor Parma« Trebče, PO Ilirska Bistrica; Hrpele-Dom kulture; 7. februarja, ob 20. uri, PO Breg, GD Nabrežina, Brkinska godba 2000; Tržič-Občinsko gledališče, 28. februarja, ob 20. uri, nastopajo Kraška pihalna godba Sežana, PO Kras Doberdob, PO Ricmanje.

Tiho in nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Mario Pieri

Žalujoči

žena Elda, hčerki Silvana in Adele, zet Marino, vnuka Christian in Manuel, sestra Danica ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v sredo, 28. januarja ob 11.15 iz ulice Costalunga v štivansko cerkev ob 12.00.

Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo kakorkoli počastili njegov spomin.

Medja vas, Trst, 25. januarja 2009

Ob bridki izgubi dragega očeta sočutujemo s Silvano in družino

vsi pri Distriest-u

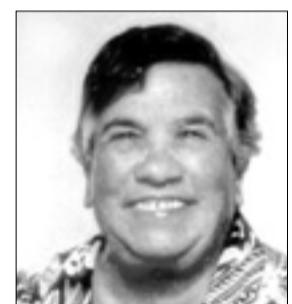
Ob izgubi dragega Mariota izreka družini globoko sožalje

Jus Medja vas

Ob izgubi dragega Maria Pierija izrečamo družini in sorodnikom iskreno sožalje.

SŠKD Timava

Mirno je zaspala naša draga mama, nona in tačka

Nada Kjuder vd. Čok

Žalostno vest sporočata

hčerka Gioia z Guidom
in sin Ezio s Sašo

Naša draga bo ležala v mrtvašnici v ulici Costalunga v ponедeljek, 26. januarja ob 11.00 do 13.00.

Pogreb z žaro bo v sredo, 11. februarja ob 13.30 v cerkvi v Ricmanjih.

Domjo, 25. januarja 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Boljunc

Ciao nona Natalia,

vnuki Elena, Matthias z Amino in Meggy z Vedranom

Ob izgubi drage mame Natalie izrečamo čustveno sožalje Eziotu in Gioii

Tiberio, Angela, Laura in Gianni

Ob izgubi drage mame Natalie izrečamo sinu Eziju, hčerki Gioii in vsem svojem občuteno sožalje.

KD F. Venturini

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami ob smrti naše drage

Irme Lange vd. Tavčar

Iskrena zahvala naj gre gospema Ani in Maji za skrbno nego.

Svojci

ZAHVALA**Sereno Detoni**

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z mano ob izgubi dragega moža.

Zvonka Maria

Trst, 25. januarja 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna

ZAHVALA**Darinka Tavčar Sulli**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili njen spomin.

Svojci

Dutovlje, Trst, 25. januarja 2009

ZAHVALA**Edi Glavina**

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, se iskreno zahvaljujemo dr. Žerjalu, župniku Žužku in msgr. Gerdolu, vsem pevcem, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti ter kakorkoli počastili njegov spomin.

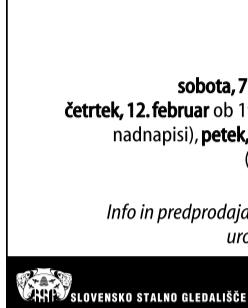
Svojci

ZAHVALA**Gigi (Gičko) Skabar**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami na kakršenkoli način sočustvovali in pospomili k večnemu počitku naše dragega.

Svojci

Križ, 25. januarja 2009

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
PEPSNIKI VEČERI 08/09

Pesniški večer z

MANCO KOŠIR

V petek, 30. januarja ob 20.30

Slovensko stalno gledališče,
oyer balkona, vstop prost!Brezplačna telefonska številka:
800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it**Poslovni oglasi**

PRODAM ZAZIDLJIVO PARCELO v Vipavi, 950kv.m. Priključki na parceli: voda, elektrika, telefon. Cena 110,00 EUR/kv.m
Tel. 00386-31-812133

FIRMA POHISTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati
00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

KMEČKI TURIZEM IŠČE kuharico/ja in čistilko/ca.
347-7838110

KMEČKI TURIZEM IŠČE kuharico/ja in čistilko/ca.
347-7838110

ODDAJAM PISARNO v Zgoniku.
348-7949375

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.
Tel. 00386-31837218

Mali oglasi
IŠČEM Doklerjev grško-slovenski slovar. Telefonirajte na tel. št. 040-946764 ali na 340-7430160.
IŠČEM psa istrski gonič, odrasel in izvežban za divje prašiče, s pedigreejem in iste pasme dva mlada (samčka in samička). Tel: 340-3040211.
JUBITELJU ŽIVALI podarim dva ma-

SKD VESNA

vabi na

OBČNI ZBOR IN PRAZNIK VČLANJEVANJAdne 31. januarja 2009
v kulturnem društvu A. Sirkaprvi sklic ob 18.00,
drugi sklic ob 18.15

Sledil bo srečelov!

TOPLO VABLJENI!

la psička, majhne rasti, črno bele barve. Tel.: 347-9579810.

NSV SV. CIRILA IN METODA NA KATINARI namerava tehnološko opremite učilnice s tremi še ne dotrajanimi ali zastarelimi računalniki za učence. Za jezikovni in glasbeni pouk iščemo 11 parov delajočih zvočnikov. Prijazne darovalce naprošamo, da pokličojo na šolo, tel. 040-390716.

PODARIM dva fotelja rjava-rdeče barve v zelo dobrem stanju. Tel. 040-208989.

PRODAM AKVARIJ juvel 70-litrski, z opremo. Klicati v večernih urah na tel. št.: 040-2296068.

PRODAM PRIKOLICO za traktor. Info na tel. št.: 040-229433.

PRODAM PSIČKE nemškega ovčarja z rodonikom. Tel.: 338-5098764.

PRODAM 1000 kv. m. zazidljivega zemljišča v Barkovljah. Tel.: 333-4807372.

PRODAM novo otroško stajico (box), ki meri 110 cm x 75 cm x h.80 cm. Tel. v večernih urah na št. 040-946702.

PRODAM vago macchi 300 kg in žago za kosti. Tel. 335-6322701.

TALNO PLINSKO PEČ za ogrevanje znamka sima, model avant 30/50 ts, z vgrajenim bojlerjem, prisilnim zračenjem (tiraggio forzato) kot nova, letnik avgust 2006, prodam po polovični ceni. Tel. 348-0353904.

Šolske vesti**DRŽAVNI ZNANSTVENI LICEJ FRANCIE PREŠEREN**

v Trstu vabi ob Dnevu spomina 2009 na ogled razstave »Afera Dreyfusa«, ki so jo pod vodstvom mentorjev Taje Kramberger in Draga B. Rotar pripravili študentke in študentje Facultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Oglej je možen do 12. februarja, ob ponedeljku do sobote, Vrdelska cesta - Str. di Guardiella 13/1, med 10. in 13. uro.

V DRUŠTVU SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI

- Ul. Donizetti 3, bo danes, 25. januarja, ob 17. uri Slovesnost ob petdesetletnici izida prve številke Našega vestnika. Na sporednu: pozdrav Žarka Škrla, govor prof. Jurija Rose, nastop dekliške skupine Vesela po mlad in podelitev priznanj.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave »Skrivnosti Krasa« Claudio Raza v četrtek, 29. januarja, ob 18. Umetnico predstavila slikarka Jasna Merku. Razstava bo na ogled do 15. februarja, ob sobotah (od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure) in nedeljah (od 10. do 12. ure). Toplo vabljeni!

GORICA - Upravitelji bencinskih servisov s peticijo na ulici

Več sto podpisov v podporo črpalkarjev

Na pomoč kličejo tudi z zastavami - Župana skrbi vse bolj nanelekreno vzdušje

Po petkovem odmevnem točenju brezplačnega goriva goriški črpalkarji nadaljujejo s pobudami v okviru protestne mobilizacije, s katero opozarjajo na krizo, v katero so zaredili po ukinitvi proste cone. Včeraj so na korzu Verdi zbirali podpise in doživeli množično podporo Goričanov. Samo v dopoldanskih urah so zbrali 250 podpisov, do večera pa so jih skupno nabrali preko 350, so sinoči povedali. Pri pobudi so sodelovali upravitelji vseh goriških bencinskih servisov, tako da so se za mizico za zbiranjem podpisov zvrstili črpalkarji v delovnih oblačilih raznih načinov. Petek je bilo mogoče podpisati tudi na vseh bencinskih servisih in v nekaterih javnih lokalih, tako da je bila mobilizacija črpalkarjev med glavnimi temami pogovorov v celem mestu. Seveda so bila mnogi o pobodi različna; nekateri so podpirali protest črpalkarjev in krivili Slovenijo nekoljunalne konkurenke, drugi pa poudarjali, da je petnajst črpalka za Gorico odločno preveč, saj so nekaterih ulicah tudi po trije bencinski servisi, ki so med sabo oddaljeni le par sto metrov.

Kaj pa pravzaprav črpalkarji zahtevajo? Na letatkah, ki so jih včeraj delili mimočim, so zapisali, da si prizadevajo za uresničitev ožje proste cone v Gorici. »Sicilijsko mesto Gela je pred dvema letoma zaprosilo za ustavnove proste cone, prav tako pa imajo določene prostoconske ugodnosti v občini San Candido-Innichen na Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta. Tu di mi zahtevamo pomoč, saj drugače ne bomo preživelci,« je v imenu črpalkarjev pojasnila Giorgia Drufica in pouparila, da protest upraviteljev bencinskih servisov ni ma političnega predznaka, sploh pa ni nikakor uperjen proti Sloveniji in proti kollegom, zaposlenim pri slovenski naftni družbi Petrol.

Goriški črpalkarji so pred svoje servise razobesili več italijanskih zastav, med ponedeljkovim in petkovim brezplačnim točenjem goriva pa je radio ves čas predvajal državno himno. »Kot so storile že rane italijanske blagovne znamke, tudi goriški črpalkarji skušajo spodbuditi sodržavljanje, da kupujejo pri njih in jim na ta način pomagajo,« pravi župan Ettore Romoli. V mobilizaciji ne vidi posebnega nacionalističnega naboja, sicer pa prvemu občanu ni nikakor po godu višanje napetosti s Slovenijo. Župan namreč občuti, da je vzdušje v mestu v zadnjih dneh vse bolj nanelekreno, zato pa si je treba prizadevati, da bi čim prej prišlo do pomiritve. Romoli pa drugi strani pojasnjuje, da bo novo prosto cono zelo težko doseči, zato pa polaga veliko upanji v ministrja za zunanje zadeve Franca Frattinija, ki v Bruslju rešuje dejelni bencin. Romoli je pri tem prepričan, da bi treba uresničiti mehanizem, ki bi ceno dejelnega bencina avtomatično približal slovenski. O izjavah občinskega odbornika Sergia Cosma, da naj bi ukinitev dejelnega bencina zahtevala Slovenija, Romoli pravi, da v podkrepitve teh trditev nima nikakršnih dokazov. »Če jih kdo ima, naj z njimi pride na dan,« zaključuje Romoli.

In ravno goriškemu županu bodo v prihodnjih dneh črpalkarji izročili peticijo, da katero bodo zbirali podpise na korzu Verdi tudi danes dopoldne. Medtem se upravitelji bencinskih servisov pripravljajo na sredo, 28. januarja, ko prirejajo protestno manifestacijo. Pričela se bo ob 9.30 pred sedežem zvezne trgovcev ASCOM v ulici Locchi, od koder se bo vil spred vodilce prefekture, kjer bodo črpalkarji prosili za srečanja s prefektinjo Mario Augusto Marrosu.

Petkovo brezplačno točenje dizelskega goriva je odmevalo tudi v Sloveniji. Dogodek je posnela ekipa Radiotelevizije Slovenija, ki je posnetek predvajala med osrednjim večernim televizijskim dnevnikom. Očitki naperjeni proti Sloveniji in njenim prenizkim cenam goriva so očitno prisli do Ljubljane. (dr)

IZ SLOVENIJE Zasegli 200 litrov goriva

Dovoljenih največ deset litrov

Goriška finančna straža je zasegla preko 200 litrov goriva, ki so ga trije vozniki nezakonito prepeljali v Italijo iz Slovenije, kjer je cena ugodnejša. Na slovenskih bencinskih servisih so ga natočili v ročke, ki so jih postavili v svoje prtljažnike in se nato odpeljali čez državno mejo proti domu. Finančna straža je ob prihodu v Italijo zasegla, tri voznike pa prijavila zaradi kršitve prometnega zakonika. V zadnjem od teh primerov so finančni stražniki iz Krmina v bližini nekdanjega mejnega prehoda na Blankižu, v občini Moš, zasegli 60 litrov dizla.

S pokrajinskega poveljstva finančne straže pojasnjujejo, da iz držav članic Evropske unije - in torej tudi iz Slovenije - lahko pripeljemo s seboj v Italijo največ deset litrov bencina ali dizla v ročki. Če gorivo presega omenjeno količino, ga finančna straža ne obravnava za zasebno rabo, pač pa za prodajo na tržišču, za katero veljajo povsem drugačna mednarodna pravila. Za nezakoniti uvoz goriva je predviden kazenski postopek, ki se lahko zaključi z odsodbo na zaporno kazensko odstavitev do treh let, ki jo spremlja tudi zelo slana globa; za njen izračun je treba podvajiti desetkratno vrednost neplačanega davka, sicer pa dejanski kazenski uvoz je sme biti nižja od 7.746 evrov. Za gorivo je seveda predviden tudi zaseg.

Uvoz večjih količin dizla in bencina poleg določil kazenskega prava krši tudi italijanski prometni zakonik, saj gorivo velja za nevarno snov, za prevoz katere so predvideni strogi varnostni predpisi. Kršiteljem torej naložijo dodatno globo, ob tem zasežejo njihovo vozilo, odvzamejo vozniško dovoljenje in avtomobilsko knjižnico za obdobje od 2 do 6 mesecov. Lani so agenti finančne straže na območju goriške pokrajine skupno zasegli 30 ton goriva, prijavili so 47 oseb ter zasegli 14 avtomobilov in 102 roček.

Župan Ettore Romoli v petek med črpalkarji (zgoraj) in včerajšnje nabiranje podpisov na korzu Verdi (desno)

BUMBACA

GORICA - Po zavrnitvi referendumov Radikalci ostro napadajo pravobranilko

Združenje radikalcev Trasparenza è partecipazione ostro napada občinsko pravobranilko Eleno Grossi zradi odločitve odbora garantov, ki je pred nedavnim zavrnil dva referenduma, ki so jih radikalci predstavili skupaj z združenjem Verdi del giorno. Tajnik združenja Pietro Pipi jo je v tiskovnem sporočilu ozigosal Grossijevu, ki je v prejšnjih dneh s pismom krajevinim časopisom utemeljila vzrok odločitve garantov, kot »sovražnico občanov«.

»Radikalci že več let trdimo, da je figura goriškega pravobranilca na strani političnih strank, ne pa občanov. Če bi do njenega imenovanja ne prišlo po

principu politične delitve stolčkov, pač pa bi jo neposredno izvolili občani, bi Grossijeva morda ne izjavila tega, kar je,« je komentiral Pipi in nadaljeval: »Nujno je, da pride na dan vzrok, zradi katerega ni pri nas nikdar prišlo do občinskega referendumu, in tudi nikoli ne bo, če bo današnji politični kader ostal na svojem mestu.« Po Pipijevem mnenju očitno obstaja prepletanje interesov med pravobranilcem, občinskim svetom, odborom garantov in občinskim tajnikom. »Če osvetlimo, kako prihaja do imenovanj in delitve stolčkov, postane jasno, zakaj se radikalci toliko let borimo zoper desnico in levico, da bi omogočili neposredno izvolitev občinskega pravobranilca. Če odbor garantov zavrne referendum, omogoči županu, da prihrani: tako bo Romoli preko odbora za ocenjevanje lahko denar razdelil med občinskimi funkcionarji v obliku nagrad za produktivnost, ki bi jih bilo bolje imenovati nagrade za ubogljivost. Tako poteka pverzna igra, katere žrtve so pošteni občani.«

TRŽIČ - Policisti aretilali 35-letnika

Grozil in tepel

Razbil je šipo na vratih policijskega vozila in skočil skozi odprtino

Aretirali so ga za zaradi nasilnega vedenja, groženj in upiranja javni osebi, hkrati pa so ga tudi prijavili, ker ni hotel povedati svoje istovetnosti, ker je povzročil gmotno škodo in telesne poškodbe. Za 35-letnega Tržičana R.D. je sodnik za predhodne obravnave potrdil pripor in odredil, da mora na začetek sojenja čakati na svojem domu, ki ga med 19.30 in 5. uro ponoči ne sme zapustiti.

Moškega so aretilali pred dnevi v baru v ulici Duca d'Aosta v Tržiču. S prijateljem je pregloboko pogledal v kozarec in naenkrat postal nasilen. Zmerjal je ostale kliente in na enega izmed teh izil kozarec pijace. Natakarji so ga prosili

li, da naj zapusti lokal; moški je najprej izstopil, potem pa se je ponovno vrnil v notranjost in fizično napadel natakarja. Lastnica bara je medtem klicala na pomoč policiste, ki jim je R.D. izrekel dobrošlico z grožnjami in psovkami. Moški se je zatem policistov lotil s pestimi; po prihodu še ene izvidnice so ga uspešno pomirili in ga spraviti v policijsko vozilo, vendar moški se ni vdal. Razbil je šipo na vratih policijskega avtomobila in ob prihodu na komisariat skozi odprtino skočil iz vozila. Z glavo in z brcami je par krat udaril vozilo, medtem pa grozil policistom, da jih bo ubil. Napisled so ga agenti aretilali.

MOŠ - Bolna deklica

Zdravijo jo lahko samo na Floridi

STEFANIA PALLAVICINI

BUMBACA

Stara je deset let, vendar se sama ne hrani, ne hodí in ne govorji. Stefania Pallavicini iz Moša boleha za epileptogeno encefalopatijo, hudo in redko bolezni možganov. Ko je bila stará dva meseca, je doživelja prvi epileptični napad, od takrat pa sta njena starša Andrea in Ester romala iz ene bolnišnice v drugo. Bolezen deklice so ugotovili v specializirani kliniki v Milanu, ko je bila Stefania stará pet let. Zdravnički so staršema povedali, da punčki ne bo mogoče pomagati, saj naj bi bila bolezen neozdravljiva. Starša sta se z žalostjo v srcu sprijaznila s kruto usodo, vendar sta pred časom v reviji prebrala članek o bolnišnici s Florido. V njej zdravijo tudi epileptogeno encefalopatijo, in sicer v posebnih hiperbaričnih komorah. Na leto sprejmejo okrog štiristo bolnikov in zaznavajo dobre rezultate. V hiperbaričnih komorah s pomočjo kisika prebudijo neaktivne celice bolnikov, pozitivni učinki zdravljenja so trajni.

Po branju revije sta se Andrea in Ester odločila, da bosta poskusili zdravljenje čez lužo, in tako sta se decembra skupaj s hčerkjo odpravila v kraj Fort Lauderdale na Florido. Deklica je opravila dva dni terapije, pozitivni učinki pa so bili takoj vidni. Naslednjih pet dni je bila brez epileptičnih napadov, ki jih ima druge po tri na dan. Ameriški zdravniki so povedali, da bi za uspešno zdravljenje potrebovali vsaj dve leti, in zagotovili, da bi deklica ob zaključku terapije imela trajne izboljšave; po njihovih besedah bi shodila, bi se avtonomno hranila in sploh bi vodila veliko boljše življenje od današnjega. Zdravljenje v Ameriki po drugi strani postavlja staršem nepremostljivo oviro; dveletni ciklus terapij bi stal približno 400.000 evrov, ki jih družina preprosto nima. Oče je zaposlen v marketu, mama pa doma skrbi za bolno hčerkko. Zaradi tega sta se starša odločila, da ustanovita socialno združenje »Insieme per la speranza«, v okviru katerega bosta zbirala denar za zdravljenje v Ameriki. S pomočjo nekaterih dobrosrčnežev sta odprla tekoči račun pri bančnem zavodu »Cassa di risparmio del Friuli Venezia Giulia« iz ulice Duca d'Aosta iz Gorice (IBAN IT08 Y063 4012 4121 0000 0002 331). Nekatera združenja in društva so že napovedala, da bodo priredila solidarnostne pobude, med katerimi bodo zbirali denar za zdravljenje Stefanie v Ameriki; medtem sta starša zaprosila za pomoč tudi deželnega predsednika Renza Tonda.

Zveza Slovencev na Madžarski

Vabimo Vas na odprtje razstave mednarodne likovne kolonije MONOŠTER 2007 (IZ MADŽARSKE V GORICO)

Razstavlja: Baky Péter (Madžarska), Borsos Péter (Madžarska), Endre Göntér (Madžarska), Paolo Cervi Kervischer (Italija), Csuta György (Madžarska), Karácsonyi Kata (Madžarska), Goce Kalajdžiski (Slovenija), Kovács Ferenc (Madžarska), Metka Kavčič (Slovenija) in Kovács Ferenc (Madžarska).

PETEK, 30. januarja 2009, ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (UJI, I.Brass, 20).

NOVA GORICA - Ponudniki na tržnici nezadovoljni s pokrito strukturo

Branjevke in branjevci kot poslednji Mohikanci

Pridelki cenejši kot onkraj meje, kjer pa je najem stojnic ugodnejši, zaradi česar so se nekateri že preselili

Včeraj so na stojnicah novogoriške tržnice ponujali predvsem to, kar se v tem obdobju dobi, ob sadju in zelenjavi še lešnike in orehe, jajca, posušene gobe in lokaški sir

FOTO N.N.

tržnico,« je še povedal Cigoj, ki je pojasnil, da sta z ženo svoje pridelke že vozila na goriško tržnico, zadnje čase pa kljub vsemu spet prihajata na novogoriško. Miloška Pertot s Cerovega je povedala, da prihaja v zimskem času v Novo Gorico prodajat dvakrat na teden, poleti pa vsak dan. Na stojnici pred seboj je imela solato, cikorijo, radič in 100-gramske vrečke s suhimi jurčki. »S tole streho so ga polomili. Zdaj piha, a čutite, kako vleče? Poleti pa tako kuha, da je za zbežat,« je pojasnila, na vprašanje o številu gostov z druge strani meje pa je povedala, da jih je bistveno manj kot v minulih sezona, za kar naj bi bila kriva ta nesrečna recesija. Boljše volje je bila Dolores Marvin z Vogrškega, ki je ponujala izključno med po ceni od 5,20 do 5,60 za kilogram. »Danes sem prodala okrog 40 kilogramov. Za prodajo medu je najboljši čas od novembra do februarja, ko so prehladi, gripe in podobno. V poletnem času prodajamo tudi sadje,« je pojasnila. Tudi ona je izrazila prepričanje, da bi bilo treba tržnico v trgovinah,« je potarnala ena od starejših branjevki in obudila spomin na stare čase, na obdobje pred leti, ko se je na tržni-

ci kar trlo obiskovalcev. »Manjka ponuba biološko pridelane hrane,« se je pritoževala ena od obiskovalk. Med stojnicami sem ujel tudi starejšega gospoda in gospa iz Gorice, ki sta ravno kupovala radič in por. Na vprašanje, ali redno prihajata na novogoriško tržnico in zakaj, je mož odgovoril, da prihajaže že vrsto let, da sta poznala že ocete in materje teh, ki zdaj prodajajo, in da jima prav to daje neko garancijo, da gre za sadje in zelenjavno, pridelano v vrtovih, na zdrav in naraven način. »Cena ni pomembna. Ne orientirava se po njej, že od nekdaj hodiva na to stran meje po zelenjavno in mesu in takoj bo tudi ostalo,« je zaključil možakar.

Nace Novak

Včeraj dopoldne je bilo na novogoriški tržnici, s katero upravlja javno podjetje Mestne storitve, živo tako kot vsako soboto, pa čeprav v teh zimskih dneh ponudbe ni veliko in je tudi obiskovalcev bistveno manj kot spomladi, poleti ali jeseni. Branjevci in branjevke, ki prihajajo iz okolice Nove Gorice, od Vipavske doline do Goriških Brd, so kot poslednji Mohikanci v obdobju poceni, a ne vedno sveže in zdrave ponudbe veleblagovnic. Včeraj so na stojnicah ponujali predvsem to, kar se v tem obdobju dobi, tega pa je malo.

»Trenutno prodamo največ radiča, motovilca, pora in vrzot,« je povedal Milovan Cijan iz Šempetra in dodal, da so pridelki, ki jih ponujajo, cenejši kot onkraj meje, na goriški tržnici, kjer pa je najem stojnic ugodnejši. »Za dnevi najem stojnice je treba tu odšteti tri evre, za tehnico 0,62 evra, mesečna rezervacija stojnice pa znaša kar 70,10 evrov. Nekateri branjevci so se zaradi tega že preselili čez mejo. Tu so težave tudi s parkiranjem, saj obiskovalci nimajo kje pustiti avtomobilov, dodatni problem pa je ta streha, ki je neprimerena za

GORICA - Pokrajina

Osem idej za čezmejno integracijo in razvoj

MARKO MARINČIČ

BUMBACA

Odkrivanje zgodovine prve svetovne vojne, promocija značilnih pridelkov in turizma, kolesarske poti ter zaščita naravne dediščine so področja, ki jih pokrajina Goriča namerava razvijati s pomočjo evropskih sredstev in izkoristiti za spodbujanje goriškega gospodarstva. Zato se je prepričano zavzela za uresničitev osmih projektov - pri enem je nositelj, pri drugih pa partner -, s katerimi se je decembra prijavila na razpis za strateške projekte v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013. Ob pokrajini, je poudaril odbornik Marko Marinčič, so partnerji pri projektih druge javne ustanove iz dežele FJK, Slovenije, Veneta in Emilie Romagne.

Pokrajina je vodilni partner pri projektni ideji **Walks** Poti miru po dediščini prve svetovne vojne, o kateri je naš dnevnik že poročal včeraj v članku o ovrednotenju Škabrijela. Pri projektu, ki je vreden preko tri milijone evrov, sodeluje skupno 20 partnerjev, njegov cilj pa je uresničitev čezmejnega «parka» prve svetovne vojne. »Na ovrednotenju spomina prve svetovne vojne je naša pokrajina že začela delati v prejšnjih letih s projektom Park spomina. Cilj novega projekta pa bi bilo ob nadgrajevanju že opravljenega dela tudi čezmejno povezovanje kulturne in turistične ponudbe na temo prve svetovne vojne,« je povedal Marinčič. Projekt predvideva nekaj posegov, kot je na primer ureditev kolesarske steze na Škabrijelu, predvsem pa mreženje in skupno promocijo krajev in muzejev.

Uresničitev enotnega načrta za upravljanje porečja Soče pa je cilj projekta **Mirbis**, ki ga koordinira Ljubljanska univerza in pri katerem je pokrajina partner. »Mirbis se nekako navezuje na čezmejne projekte o prostorskem načrtovanju, ki smo jih izvajali v prejšnjih letih. Projekt predvideva izdelavo več studij, na primer o kakovosti vode, virih onesnaževanja in vplivu klimatskih sprememb na Sočo, predvideni pa so tudi lokalni posegi. »Pokrajina Goriča bi v tem okviru izdelala načrt kolesarske poti vzdolž Soče na italijanski strani meje, uredila pa bi tudi pешpoti v bližini Soče pri Solkanskem polju, naravoslovn-zgodovinski muzej v Zagruju in park ob Soči v Turjaku.« V načrtu je tudi nadaljevanje oz. razširitev projekta **Valo-PT**, ki predvideva razvoj turizma na osnovi ovrednotenja tipičnih kmetijskih pridelkov in izdelkov na čezmejnem območju. »Vodil ga bo Zavod za kmetijstvo in gozdarstvo iz Nove Gorice, s katerim smo pri projektu Valo-PT že odlično sodelovali v prejšnjih letih,« je povedal Marinčič.

Interbike je večji projekt na temo kolesarskih poti. Vodi ga razvojni center iz Kopra, njegov namen pa je horizontalna povezava kolesarskih poti ob obali in izboljšanje mobilnosti med urbanimi in drugimi okolji. »V naši pokrajini je na prvem mestu povezava Gradež-Tržič, na kateri smo že veliko naredili,« je povedal Marinčič in nadaljeval: »Nanjo bi se radi priključili tudi s soškim kolesarskim koridorjem, katerega načrtovanje je vključeno v projekt Mirbis. Za realizacijo vsaj nekaterih odsekov soškega koridorja pa se bomo prijavili na razpis za standardne evropske projekte.« Ostali projekti, pri katerih je goriška pokrajina partner, so projekt **Kras**, katerega cilj je ovrednotenje Krasa v čezmejni dimenziji, projekt za čezmejno biogradbeništvo **Bioedilnet**, projekt **Openmuseums** za posodobitev ponudbe muzejskih institucij in projekt **Labirinti**, ki v čezmejnem prostoru promovira učenje jezika sosedov. Marinčič je povedal, da vložene projektni predloge preverja država, ki bo izbrala najboljše. Na podlagi prve selekcije bodo nato vloženi detajlni projekti, med katerimi naj bi do pomladni izbrali tiste, ki jih bo EU financirala. (Ale)

GORICA - V šestih trgovinah bodo ponujali izbor prehrabnenih izdelkov za 8,90 evrov

Spet solidarnostne košarice

V decembru ni bilo pričakovanega odziva, saj ljudje niso bili primerno informirani, so prepričani pri goriški zvezi trgovcev

ROŽNA DOLINA - Devetag o judovskem pokopališču

Edinstven spomenik

Odbornik predlagal njegovo ovrednotenje - Poklon spominu na Carolino Luzzatto

Goriška delegacija na judovskem pokopališču v Rožni Dolini
BUMBACA

»Judovsko pokopališče v Rožni Dolini je edinstveno pričevanje judovske prisotnosti v Gorici. Novogoriške sosedje bom povabil, da začnemo skupaj razmišljati o njegovem ovrednotenju. Pokopališče bi lahko postalo etapa turistične poti po sledih judovske zapatušine v Gorici in Novi Gorici.« Predlog je včeraj podal goriški občinski odbornik Antonio Devetag, ki se je v spremstvu podpredsednica združenja Amici di Israele Mette Hastrup in županovega glasnika Stefana Cosme poklonil spominu Caroline Luzzatto, tete goriškega misleca Carla Michelstaedterja. Zelo aktivna pisateljica, pesnica in novinarka, ki je bila več desetletij prava duša goriških italijanskih iridentističnih krogov, je namreč umrla pred natanko 90 leti, njeno truplo pa počiva na judovskem pokopališču v Rožni Dolini. Devetag je med včerajšnjo krajšo slovesnostjo predstavil njen lik, nato pa je ob šopku rož položil na njen grob tudi v trikoloro ovit listek s posvetilom: »Carolino Luzzatto, veliki novinarki, Judinji, Italijanki in Goričanki.«

ŠTEVERJAN - Proslavili 40-letnico Števerjanskega vestnika

Dokument pripadnosti in spodbuda k povezovanju

Glasilo v rokah mladih - Vse dosedanje izvode bodo v digitalnem formatu prenesli na dvd-ploščo

»Števerjanski vestnik ni le časopis, ki izide štirikrat letno, temveč je dokument, ki dokazuje navezanost Števerjancev na svoj jezik, zemljo in kulturo.« Tako je na proslavi ob 40. obletnici vaškega glasila v petek samozavestno povedal Matej Pintar, predsednik društva Frančišek B. Sedej.

Praznično slavlje je v dvorano Sedevega doma privabilo veliko množico. Martina Valentincič, ki je z domiselnim zasnovanim besedilom povezovala večer, je najprej opisala nastanek Števerjanskega vestnika, katerega prva številka je izšla 12. januarja 1969. Tedanjii predsednik društva Dominik Humar je pisno izrazil željo, da bi s to pobudo ne le obveščali Števerjance o vsem, kar se godi, ampak »da bi čim bolj povezovali«. To je bil in je še moto lista, je povedala Martina. Glasilo želi namreč biti vesničen med ljudmi, odprt in namenjeno vsem v dobro vseh. Poudarila je tudi, da je glasilo od vsega začetka do danes osnovano na prostovoljnem delu. Tudi Pintar se je spomnil začetka te »časnikarske pustolovščine«, ki briško vas obvešča o delovanju in prizadevanjih društva Sedej. Ta se s časom sicer spreminja v prilagajajo novim življenskim potrebam, »toda v sebi ohranja jo zametke temeljnih vrednot, iz katerih je nastalo močno in zdravo vaško jedro«. Urednik glasila Marjan Drufovka je povedal, da je na naslovni 40. jubilejnega letnika Primož Trubar, simbol slovenstva, kot si ga je likovno zamislil pobudnik glasila, Marjan Terpin. Podoba utemeljitelja našega jezika in očeta slovenske književnosti govori o tem, da Števerjanci vedno ljubeznično in skrbno čuvajo svojo narodnost. Zato so Trubarju posvetili ne le platnico vestnika, ampak celotni projekt. Ob praznovanju obletnice, je še povedal Drufovka, močno pogrešajo Edija Hledeta, ki je nedavno umrl. Na vasi je bil dejaven v športu, politiki in kulturni. Od nastanka Števerjanskega vestnika pa vse do svoje smrti je bil njegov odgovorni urednik in gonilna sila. Enega izmed vrhuncov proslave je gotovo predstavljalo predvajanje zvočnega posnetka, v katerem se je Hledah zahvalil vsem dosedanjim članom uredništva in sodelavcem vestnika ter mlaude spodbudil, naj nadaljujejo delo. Drufovka je dalje povedal, da nameravajo prenesti vse dosedanje izvode glasila v digitalnem formatu na dvd-ploščo, ki bo na razpolago kulturnim ustanovam v zamejstvu in domovini. Za to priložnost so tudi uredili arhiv, pripravili knjižno vezavo vseh letnikov in izdali prav lepo publikacijo, ki v besedi in sliki pripoveduje 40-letno zgodbo.

Jasmin Ković in Jurij Klanjšček sta na večeru, ki ga je režiral Franko Žerjal, zrecitirala izbor poezij števerjanskih pesnikov, ki

Pevski nastop števerjanskih osnovnošolcev (desno) in občinstvo v dvorani Sedevega doma (spodaj)

BUMBACA, L.K.

jih je objavljala vestnik; z razposajenim petjem pod vodstvom Michele De Castro pa so praznik popestrili malčki otroški pevskoga zborja osnovne šole Alojz Gradnik. S kančkom hudomoščnosti sta v krajšem gledališkem utripu nastopila Martin in Simon Komjanc - Pepče in Tonče. Res prijeten in zgovoren je bil tudi krajski videoposnetek, delo Hijacinta Lusse, o Števerjanu, njegovih ljudeh, navadah in seveda o vestniku. Kot gost je nato časnikar Jurij Paljk spodbudil mlaude urednike glasila, naj gojijo »jezik, ki nas je naredil za narod«, in naj še naprej pišejo, kajti to ostane; sodobniki se te-

ga ne zavedamo, čež leta pa jim bodo ljude hvaležni. Čestitke in pozdrav je prinesla urednica Briskega časnika Lucija Prinčič Terpin, ki že devet let sodeluje s Števerjanskim vestnikom. Marjan Terpin je z anekdotami spregovoril o nastanku vestnika in podčrtal, da morajo tak projekt vedno nositi naprej mlaude. Uredništvo je čestital tudi župan Hadrijan Corsi, v imenu ZSKP in SSO pa je Walter Bandelj izročil predsedniku društva Sedej plaketo. Kulturni spored sta z izvirno interpretacijo Prešernove Zdravljice za glas in kitaro sklenila Nikolaj Pintar in Jan Leopoli.

Saverij Rožič

ŠTEVERJAN - 95 let
Marica Rožič
v objemu najdražjih

MARICA ROŽIČ

V Števerjanu je v ponedeljek, 19. januarja, praznovala visok življenjski jubilej - 95 let - Marica Rožič vdova Vogrič.

Marica izhaja iz kmečke družine z Valeriča, oče je bil Pepč Štengi starejši, mati pa Jožeta Hlede. Že v otroštvu je doživel marsikaj neprijetnega in grekrega, saj je moralata takot skoraj vsi Števerjanci v begunstvo. Izselili so se v Dobravo pri Ljubljani, kjer so se nastanili v hiši s slamnatim strehom in kjer so v isti sobi skupaj živele tri matere s petnajstimi otroki. Po vojni so se srečno vrnili v porošeni Števerjan. Ko je bila Marica stara osem let, ji je umrl oče, zaradi posledic vojne pa je pri trinajstih letih izgubila še mater. Skrb za njeno je prevzela očetova sestra Karolina, ki je prebivala z možem Ivanom Gravnarjem v Ušju, kjer slavljenka še danes živi. Leta 1932 se je poročila z domaćinom Antonom Vogričem; v zakonu se jima je rodilo pet otrok, ena hči in štirje sinovi, ki jih je Marica vzgojila v delevne, poštene in zavedene Slovence.

Klub preizkušnjam, ki so spremljale njeno življenje, je vedno dobre volje in polna energije. Rada pripoveduje o svojem težkem življenju in v pripovedu vpleta tudi lepe trenutke. Posebno skrb izkazuje svojim kokošim in virtu s cvetjem in zelenjavom, cvetice rada tudi nosi v domačo cerkev. Ob ponedeljkovem praznovanju rojstnega dne je bila nasmehana in srečna, saj so jo obiskali vsi otroci, devet vnukov in ravno tako devet pravnukov. Naj omenimo, da ima Marica še dvanajst nečakov, 31 pratalj, 35 prapranečakov in enega prapranečaka. Zaželegli smo ji, da bomo prihodnje leto spet skupaj praznovali, ugotovljali pa smo tudi, da se najstarejša družinska »obrt« pri Rožičevih dobro ohranja.

Saverij Rožič

Izbirajo načrtovalca za šolo

Ronška občina ima za letošnje leto dolg seznam javnih del, ki jih bo začela uresničevati. Pred koncem februarja bodo tako določili načrtovalca, ki bo pripravil projekt za novo slovensko šolsko središče v Romjanu. Gradnja centra bo vredna 1.932.000 evrov: 1.400.000 evrov bo dala na razpolago pokrajina, 400.000 evrov dežela, 123.000 evrov pa bo prišlo iz občinske blagajne.

Dvojna knjižna predstavitev

V centru Lojze Bratuž v Gorici bo jutri ob 19. uri predstavitev ponatisa Bevkovega romana Kaplan Martin Čedermac s spremno besedo Borisa Pahorja in knjige Mire Čencici Beneška Slovenija in njeni Čedermaci. Deli bosta predstavila Marjan Bevk, predsednik društva TIGR, in Mira Čencici.

Zaprtá cesta zaradi grezníc

Družba IRISAcqua obvešča, da bo zaradi gradnje nove greznične povezave med Ronkom in čistilno napravo iz Štarancana od jutri do petka, 6. februarja, zaprta pokrajinska cesta št. 2, in sicer med Štarancanom in Škocjanom.

Iz Forza Italia v Ligo

V Tržiču je občinska svetnica Letizia Boscarol izstopila iz svetniške skupine stranke Forza Italia in se vključila v svetniško skupino Severne lige, kjer so jo sprejeli z velikim navdušenjem. »Severna liga ima v Tržiču in sploh v vsej goriški pokrajini vedno več somišljenkov,« je poudaril deželni svetnik Federico Razzini in čestital Boscarolovi za prestop k Severni lige.

Marina Julia z novo plažo

Plažo v Marini Julii bodo prenovili z inovativno metodo, ki jo je ameriško podjetje že uspešno uporabilo v kraju Saint Germain sur Ay v Franciji. Posipalo jo bodo s peskom in z drugimi tridesetimi naravnimi snovmi, ki bodo terenu zagotovili kompaktnost. Za poseg, ki je potreben zaradi decembrskega visokega plimovanja, je dejela zagotovila tržiški občini 349.000 evrov.

Tatinski gradbinci?

V zadnjem času so novogoriški policisti obravnavali kar nekaj primerov krajev z gradbišči. Poleg raznih delovnih priključkov je bil pred dnevi iz Vrtojbe neznano kam odpeljan vilčar, vreden 10.000 evrov, predvčerajšnjim pa so neznanci z gradbišča na Prvomajski ulici v Novi Gorici ukradli specjalne hidravlične klešče in podjetje Alfa grad oskodovali za okoli 70.000 evrov. (nn)

V Tržiču vinjen voznik

V Tržiču so v noči med petkom na včerajšnji dan karabinjerji odvzeli voznisko dovoljenje 30-letnemu Goričanu; ker je koncentracija alkohola v krvi presegala 1,5 gramov, so zasegli tudi njegov avtomobil. Skupno so pregledal 40 vozil in ugotovili istovetnost 60 oseb, med katerimi je bilo 20 tujcev.

DOBERDOB Predavanje in razstava o krvavi vojni

Doberdobsko društvo Jezero bo prihodnjo soboto ob 20. uri predstavilo predavanje na temo dolgoletnega spora med Izraelci in Palestinci. Zgodovinsko dogajanje, ki je pred nedavnim ponovno privelo do krvavega spopada in smrti visokega števila civilistov, bo osvetil Giorgio Stern. Gost večera je namreč predstavnik dobrodelne skupine Salaam - Ragazzi dell'Olivo, ki nudi pomoč palestinskim prebivalcem pod izraelsko okupacijo in si prizadeva za miroljubno rešitev konflikta. Ob tej priložnosti bo Modra's galerija goсти tudi fotografiko razstavo zamejske umetnice Erike Buzin z naslovom »Palestina: tih vzdruži - univerzalne posledice«. Štirindvajsetletno dekle študira fotografijo na evropskem inštitutu za design v Milunu in se posveča reportažnemu fotografinju. Razstava bo na ogled do 15. februarja, in sicer od ponedeljka do sobote med 18. in 21. uro. (jj)

GORICA - Jutri v abonmajski sezoni Slovenskega stalnega gledališča

Zgodba o zaljubljenih v smrt

Dramaturginja Tamara Matevc se je poglobila v vprašanje samokritičnosti manjšine in doživljjanja asimilacije - Poklon Tomizzi ob desetletnici smrti

Slovensko stalno gledališče bo jutri ob 20.30 v Kulturnem domu predstavilo goriškim abonentom dramski prvenec literarne komparativistike, filozofinje in dramaturginje Tamare Matevc, Zaljubljeni v smrt, koprodukcijo z zavodom Novi Zato, ki je nastala kot poklon Fulvi Tomizziju ob desetletnici njegove smrti.

Zgodovinski okvir Zaljubljenih v smrt je tragična življenjska in ljubezenska zgodba Danice Tomažič, sestre narodnega heroja Pinka Tomažiča, in Stanka Vuka, krščanskega socialista, pisatelja in intelektualca. Tekst Tamare Matevc izhaja iz razmišljanja o zgodbi Danice in Stanka v kontekstu mesta Trst, njegove zgodovine, kompleksnega kulturnega in družbenega tkiva. Avtorica se je namreč poglobila tudi v vprašanje, ali zmore slovenski manjšinski prostor dobrohotno samokritičnost in kako doživlja problematiko oz. zakonitost asimilacije. Predstavo je režiral slovenski, večstranski gledališki ustvarjalec Samo M. Strelec, ustanovitelj zavoda Novi Zato. Njegova režija - je na-

pisala Matevcova - »kot svoje bistveno izrazilo izpostavlja igralca, ob tem pa z ležerno igriostvo v hrapavem, na pol filmskem lepljenju prizorov senzibilno vključuje različne scenske, glasbene in video detajle ter ustvarja z emocijami habit mozaik osebnega občutenja različnih momentov današnje zamejske stvarnosti«. V vlogi Emre Tomažič igra dobrinica Borštnikovega prstana Miranda Caharija; zasedbo sestavljajo igralci SSG-ja Nikla Petruška Panizon (Danica Tomažič), Romeo Grebenšek (Stanko Vuk), Primož Forte (Pinko Tomažič in vrtnar Angelo) in Laša Komar (Rina).

Jutrišnja goriška predstava v Kulturnem domu bo opremljena z italijanski nadnapisi. Postaje avtobusnega prevoza za goriške abonente so sledeče:

Prizor iz predstave

FOTO AGNESE DIVO

KROŽEK "ANTON GREGORČIĆ" GORICA

Študijski center za socialno-politična vprašanja

Društvo TIGR je ob 75. letnici prepovedi slovenskega jezika v bogoslužju v Beneški Sloveniji in ob 10. letnici prve izdaje romana Franceta Bevka "Kaplan Martin Čedermac" izdalo dve publikaciji:

ponatis Bevkovega romana "**Kaplan Martin Čedermac**" s spremno besedo Borisa Pahorja in knjigo Mire Cencic "**Beneška Slovenija in njeni Čedermaci**", ki osvetljuje resnično dogajanje v Benešiji pred 75 leti.

Dela bodo predstavili Marjan Bevk, predsednik društva TIGR, sin Franceta Bevka sodelavci in avtorica Mira Cencic

JUTRI, 26. januarja ob 19.00

v Kulturnem Centru "Lojze Bratuž" v Gorici.

Toplo vabljeni!

Predsednik Marjan Terpin

Kulturno društvo "Sovodnje"

vabi na

26. revijo domačih zborov

SOVODENJSKA POJE 2009

v nedeljo, 1. februarja,
ob 18. uri v Kulturnem domu
v Sovodnjah

do 10. ure, ul. Brolo v sredo in četrtek, 28. in 29. januarja, od 8.30 do 9.30, Štandrež v četrtek in petek, 29. in 30. januarja, od 8.30 do 9.30.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da bo vpisovanje v prve letnike otroških vrtcev in prve razrede osnovne šole potekalo na tajništvu v Doberdobu, trg Sv. Martina 1, od 2. do 28. februarja. Uradni so odprtji od pondeljka do četrtnika med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredah popoldne med 15. in 16. uro (tel. 0481-78009).

SLOVENSKA VIŠJE SREDNJE ŠOLE V GORICI

vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v petek, 13. februarja, ob 17. do 19. ure v višešolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago za individualne pogovore.

SDGZ v sodelovanju s SDZPI-jem prireja dvomesečni tečaj uporabe informativnih mrež kot sredstva raziskovanja in informiranja. Začel se bo v februarju, trajal bo skupno 20 ur (4 ure teorije, 16 ur prakse) in bo potekal na sedežu Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje na korzu Verdi v Gorici, kjer tudi sprejemajo prijave (tel. 0481-81826). Na razpolago je še nekaj mest.

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine osnovna stopnja A2 (72 ur, 72 evrov) in nadaljevalna stopnja B1 (120 ur, 120 evrov); informacije na tel. 0481-81826 in na go@sdzpi-irsip.it.

SDZP vpisuje na tečaj priprave na osnovni ECDL (48 ur, cena 48 evrov); tečaj bo potekal ob ponedeljkih in sredah od 18. do 21. ure; informacije na tel. 0481-81826.

Razstave

BREZPLAČNA VODENA OGLEDNA razstave slikarskega ciklusa Marcella Fogolina na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci 2 v Gorici bosta danes ob 11. in 17. uri.

ZDROŽENJE AMICI DI ISRAELE prireja ob Dnevu spomina odprtje fotografiske razstave Antonia Fabrisa z naslovom »Auschwitz-Birkenau« v deželnem auditoriju v ul. Roma v Gorici jutri, 26. januarja, ob 18. uri.

Izleti

POTOVANJE V JUŽNO TURCIJO IN NA CIPER po poteh sv. Pavla bo od 20. do 29. aprila; informacije na upravi Novega glasa v Gorici (tel. 0481-533177), v ureduvstvu v Trstu (tel. 040-365473) in na tel. 040-229166 (Jože Markuž).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo 8. marca enodnevni avtobusni izlet v Castelfranco Veneto in od 5. do 7. junija trdnevn avtobusni izlet na jezero Maggiore; informacije na tel. 0481-78398 (pri Mili), tel. 0481-78000 (gostilna Peric), tel. 380-4203829 (Miloš).

Čestitke

23. januarja se je **IRENA PRINCI** srečala z Abrahamom. *Iskreno ji čestitajo mama, tata, Robert in Katerina z družinama.*

»*PIMPič je umikou, anu umikou. Je mislu, da mu bo ušou! Ma mu ni ratalo. Tudi uen ga je sričou! Usi mu želimo še duesti ljit.«*

Obvestila

AKCIJO CEPLJENJA LISIC bo zdravstveno podjetje izvedlo danes, 25. januarja, na območju vseh občin goriške pokra-

jine. Po gozdovih in poljih bodo nastavili 4.700 vab s cepivom, ki ni nevarno za domače in divje živali, ljudje pa se vab ne smejo nikakor dotikati. Če pride cepivo v stik s sluznico ali svežo rano, je potrebno to mesto dobro izprati in ga umiti z milom ter se nemudoma odpraviti na oddelek za prvo pomoč goriške ali tržiške bolnišnice. Ob potek in stezah, kjer bodo vabe nameščene, bodo postavili rdeče letake z informativnim obvestilom. Do 9. februarja mora biti gibanje psov in mačk omejeno. Pse, ki se bodo prosti sprehajali po območjih s cepivom, bodo prepeljali v goriški pesjak.

DRUŠTVO KARNIVAL vabi skupine in društva, ki bi rada sodelovala na pustni povorki v nedeljo, 22. februarja, naj kličejo na tel. 0481-882119 ali naj pišejo na naslov elektronske pošte info_karnival@yahoo.com. Društvo prireja tudi delavnico za oblikovanje pustnih mask v štirih srečanjih in bogato loterijo; srečke so že v prodaji. Pustovanje v Sovodnjah bo trajalo tri dni in se bo začelo v petek, 20. februarja, s plesom v pokritem šotoru ob glasbi skupine New York. V soboto, 21. februarja, bo nastop skupine Kingston, v nedeljo, 22. februarja, pa bo po pustni povorki nastopila skupina The Maff.

RIBIŠKI ZAVOD ETP goriški okoliš št. 1 prireja v nedeljo, 8. februarja, cinstilno akcijo na bregovih reke Soče od državne meje do pevmskega mosta. Zbirališče bo na parkirišču pevmskega parka ob 08.30. Na prireditve so vabljena vsa društva in vsi ljubitelji čiste narave.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško prireja družabnost na Valentino, 14. februarja, z začetkom ob 18. uri v kmečkem turizmu v Prvacini. Poskrbljeno bo za dobro večerjo in glasbo v živo. Vpisujejo običajni posverjeniki.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo 28. januarja zasedal deželni svet SSO v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

SCGV EMIL KOMEL sklicuje redni občni zbor v petek, 30. januarja, ob 16. uri v prvem sklicanju in ob 17. uri v drugem sklicanju v sejni sobi Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

ZVEZA SLOVENSKIH KATOLIŠKE PRO-

SVETE sklicuje redni letni občni zbor v torek, 27. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

KD OTON ŽUPANIČ vabi na volilni občni zbor v sredo, 28. januarja, v zgornjih prostorih kulturnega doma Andreja Budala v Štandrežu; prvi sklic ob 20. uri, drugi ob 20.30.

OB DNEVU SPOMINA bo v organizaciji goriške občine in v sodelovanju z združenjem deportirancev ANED v tork, 27. januarja, ob 9. uri polaganje vencev k obeležju pri goriški železniški postaji v počastitev spomina goriških deportirancev.

Prireditve

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev pesniške zbirke Zore Tavčar Žarenje - Pesmi 1947-2007 v sredo, 28. januarja, ob 17. uri v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno v Gorici. Ob avtorici bo o delu spregovorila Tatjana Rojc.

KD SABOTIN iz Štmavra prireja letos

prvi trdnevno praznovanje sv. Valentin s plesom in ogrevanjem šotoru: v petek, 6. februarja, v večernih urah skupini The Maff show in Simplex; v soboto, 7. februarja, večerna zabava s skupino Happy day, v nedeljo, 8. februarja, ob 14. uri maša, kioski bodo odprtvi od 10. ure dalje, v popoldanskih urah bosta goste zabavala pihalni orkester Goriška Brda in skupina Mega mix.

KD SABOTIN ob praznovanju sv. Valen-

tinova vabi na kulturno prireditve na sedežu društva (okraj Znorišče 4) v Štmavru v soboto, 31. januarja, ob 20.30. Na programu nastop MPZ Štmaver, odprtje razstave mizarskega orodja Zdravka Grudna, ogled dokumentarnega filma o Solkanu in solkanskih mizarij Mirana Brumata in koncert MePZ Slavek Šolkan.

SEKCIJA VZPI-ANPI ZA DOL IN JAMLJE

bo sodelovanju z AŠKD Kremenjak in KD Kras Dol-Poljane prireja večer z naslovom Spomini bledijo (vpogled v italijanski neofašizem) v sredo, 4. februarja, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah. Prisotna bosta zgodovinar Alessandra Kersevan in podpredsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI za Goriško Mario La-

vrenčič, ki bosta uvedla predvajanje dokumentarca o delovanju italijanskih neofašističnih in neonacističnih skupin Nazirock.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-

TUŽ v Gorici bo v ponедeljek, 26. januarja, ob 19. uri predstavitev ponatis Bevkovega romana Kaplan Martin Čedermac s spremno besedo Borisa Pahorja in knjigo Mire Cencic Beneška Slovenija in njeni Čedermaci. Deli bosta predstavila Marjan Bevk, predsednik društva TIGR, in avtorica Mira Cencic.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v tork, 27. januarja, ob 20. uri predstavitev revije Na fronti, št. 5. Predstavil jo bo urednik Simon Kovačič.

Poslovni oglasi

MIZARSTVO, izdelava polken, vhodnih in notranjih vrat, stopnic ter pohištva iz masivnega lesa.

Pipan Venceslav s.p. - Prvačina, 37 (SLO)
Tel. 00386-31-373087

Mali oglasi

MUCO ČRNE BARVE (samec) smo 11. januarja našli na Oslavju. Ima bele tačke in bel podbradnik, verjetno je bila pred kratkim operirana na levi tački in ima zmečkano levo uho; tel. 328-7429406 (Sonja).

Osmice

KOVAČEV izza cerkev v Doberdobu imajo odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

OSMICA ŠTOFLA PRI KUKUKU v Doberdobu je odprta od četrtnika do nedelje; tel. 0481-78140.

V DOBERDOBU PRI CIRILI je ob petkih, sobotah in nedeljah spet odprto.

V RUPU je Salomon odprl osmico.

Prispevki

V spomin na Bruna Piska darujeta Ana in Joško 50 evrov za hospic Via di Natale pri CRO v Avianu.

V spomin na Bruna Piska daruje Ada Peťane 30 evrov za hospic Via di Natale pri CRO v Avianu.

Namesto cvetja na grob Mira Kuzmina darujeta Dragica in Franc Tomšič z družinama 50 evrov za društvo krvodajcev Sovodnje.

V spomin na Frančiško Stopar darujejo družinski prijatelji iz Doberdoba 60 evrov za ženski pevski zbor Jezero.

V spomin na sestro Danico Gabrovec daruje Cvetko 50 evrov za raziskavo rakastih obolenj v CRO v Avianu.

Pogrebi

JUTRIV GORICI: 12.00, Ida Drigo vd. Člini v cerkvi v Stražicah in na glavnem pokopališču.

JUTRI V FARU: 14.00, Ugo Bucovaz v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179
TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar
KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47
MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH

Niz veseloiger ljubiteljskih odrov

Četrtek, 29. januarja, ob 20.30

Dramski odsek Prosvetnega društva Štandrez Branislav Nušić

Kaj bodo rekli ljudje

Ponudbe veljajo do 4. februarja 2009

AL COSTO

VELIKO
ARTIKLOV
BREZ
DODANE
MARZE

Mortadela
IGP
CASA MODENA
s pistacijami, cena za 100 g

€ 0,59

Zelenjavna
juha
SELEX
450 g
1,53 € / kg

€ 0,69

Testenine
BARILLA
več vrst
500 g, 1,38 € / kg

€ 0,69

Paradižniki
v koščkih
i Pezzettini
SANTA ROSA
3 x 400 g, 1,24 € / kg

€ 1,49

Ekstra deviško
olično olje
OLEARIA
DEL GARDA
1 liter

€ 3,50

Pivo
PERONI
66 cl, 1,20 € / liter

€ 0,79

Prašek za
pralni stroj
GENERAL
100 pranj

€ 8,90

PROMO CENA
€ 34,90
POPUST S
KLUBSKO KARTICO 42%
€ 19,90

Mobilni telefon
NOKIA 1200
• dual band • litija baterija
• polifonična zvonjenja + vibracija
• T9 • prostoročno telefoniranje

poleg tega...
branimo naše kupce

nižamo cene in dvigujemo kupno moč

cene za več kot 150 artiklov so pri nas

**znižane in
zamrznjene**

do 31. marca 2009

ODPRTO V NEDELJO, 1. FEBRUARJA
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

NEDELJSKE

Obletnica ni okroglja. Pravzaprav je prva okroglja obletnica, 5 let, minila v popolni pozabi pred nekaj meseci. 28. novembra 2003 se je namreč s posebej slovesno predstavljivijo zaključnega dokumenta končala programska konferenca SKGZ – SSO. Trajala je poldrugo leto, pri njej je sodelovalo veliko število ljudi, obsegala je več sto sestankov, srečanj in posvetov, njeni analitični zaključki po tematskih skupinah so bili prediskutirani na celodnevem posvetu v goriškem centru Lojetu Bratužu, predstavljal je analizo in obsegem sintez dela in potreb slovenske manjšine v Italiji. Nakazala je nekatere odgovore, ki sicer niso bili tako pogumni, kot smo nekateri pričakovali ali vsaj upali, vendar pa je s tega vidika predstavljala začetek neke nove poti.

Čas, v katerem je potekala programska konferenca, je bil za našo manjšino čas velikih pričakovanj. Programska konferenca se je začela v februarju 2002, nekaj manj kot leto po odobritvi zakona za zaščito slovenske manjšine, ki je po večdesetletnih prizadevanjih vendarle zagotovil pravno osnovo za obstoj in razvoj Slovencev v Italiji kot organizirane manjšinske skupnosti. Ta novost je tudi od naše manjšine terjala nov pristop. Tako je padla zamisel, da bi o tem pristopu razpravljali v dolgem postopku, ki bi po eni strani razčlenil dejavnosti manjšine in preveril, kako se te dejavnosti vključujejo v srednjeročno ali celo dolgoročno razvojno vizijo, po drugi strani pa bi, čeprav obrobno, preveril mesto, ki ga ima slovenska manjšina v Italiji v kontekstu evropskih manjšinskih gibanj oziroma sprememb, ki so se takrat napovedovale ob skorajšnji širitvi Evropske unije. Tu seveda ni mogoče mimo dejstva, da je bila ob koncu prejšnjega stoletja manjšinska problematika v središču pozornosti evropskih institucij in nihče ni mogel predvidevati, do bo po širjenem valu Evropske unije v letu 2004 ta problematika padla na tako nizko stopnjo, na kakršni se nahaja danes.

Zamisel o programske konferenci je bila torej izrazito razvojna pobuda, ki je nastala s temeljnimi namenom, da bi manjšini ponudila sredstva za kljubovanje sprememb, ki so se nakazovale v začetku stoletja, še zlasti pa izkorisčanje teh sprememb kot sredstva za izboljšanje življenjskih pogojev manjšine, tako skupnosti kot tudi posameznikom, ki jo sestavljajo. Čas za programsko konferenco je bil torej pravilno domišljen, njen namen pa je odražal potrebe in pričnosti tedanjega časa.

Temeljna predpostavka programske konference je bila, da bo treba v organiziranosti slovenske manjšine nekaj spremeniti. Čas je očitno terjal sprememb in tu ne bom razglabil, ali naj bi bile korenite ali ne; naj zaenkrat zadostuje ugotovitev, da je bila potreba po spremembah občutena in je prav iz te potrebe padla zamisel za programsko konferenco, ki naj bi nakazala pot, ki bi vodila do tistih sprememb, ki bi manjšini pomagale, da bi kljubovala novim časom in, še več. Se vanje vključila kot aktiven dejavnik.

Konferenca je bila poglobljena, dotikal se je številnih vprašanj in nakazala tudi nekatere rešitve, ki sicer niso zadovoljile vseh, bile pa so odraz stanja v manjšini. Skupna pot razmišljanja in delovanja obeh krovnih organizacij, SKGZ in SSO, je bila namreč v neki prehodni fazi. Po začetnem entuziazmu ob koncu 90. let prejšnjega stoletja, ko je manjšina z navdušenjem pozdravila sodelovanje med organizacijama, ki dotej nista bili sposobni skupnega nastopanja, je bilo namreč treba preiti k reševanju konkretnih vprašanj; tu pa so se pojavile prve težave.

Slovenci v Italiji so namreč kon-

servativna manjšina, pri čemer s tem predvnikom ne mislim na svetovni nazor, ampak na težnjo po ohranjanju obstoječega in na pomanjkanje zaupanja v novosti. To ni nič nenavadnega, ta značilnost je skupna številnim manjšinam, ki jih ob volji po ohranjanju obstoječega označuje še velika notranja prepirljivost in vztrajanje na delitvah, ki slonijo na emotivnem pristopu do lastne identitete in pri katerih je močno opazno pomanjkanje racionalnosti. Pri slovenski manjšini so te okoliščine potencirane zaradi politične razdeljenosti, ne samo v dva tabora, levega in desnega, ampak tudi razcepjenosti znotraj dveh taborov in nenačadnje zaradi lokalističnih teženj, ki na nekaterih področjih prav tako presegajo meje racionalnosti.

Lotiti se teh vprašanj ni bilo enostavno.

Klub temu je programska konferenca uspela. Zaključni dokument, ki je bil sprejet na slovesnosti 28. novembra

2003, nakazuje kar nekaj predlogov oziroma pobud, ki naj bi privede do take organiziranosti in zastopanosti manjšine, ki bi ji omogočila, da bi z večjim zaupanjem gledala v prihodnost. Tu je bila izhodiščna točka oblikovanje skupnega predstavninstva manjšine, ki bi postalo nekakšen skupni imenovalec manjšine, obenem tudi trajni posrednik med manjšino in državama Slovenija in Italijo, pa seveda tudi med manjšino in deželнимi ter krajevnimi oblastmi. Vse to se ni zgodilo, skupno predstavninstvo je šlo v potozo in za razne priložnosti se oblikujejo razne delegacije, ki so sad trenutnega razpoloženja oziroma trenutnih potreb, nikakor pa ne skupnega razmišljanja o ključnih vprašanjih slovenske manjšine. Misli, ki so bile zelo lepo napisane, so ostale na papirju in zgodilo se ni nič, kar bi vodilo k njihovemu uresničenju. Dejstvo je, da tudi nekatere pomanjkljivosti, ki jih pripisujemo drugim, tako italijanski kot tudi slovenski državi, izhajajo iz

pomanjkanja naše vizije. S programi Interreg, v katere se je manjšina, skupaj z italijansko manjšino v Sloveniji, aktivno vključila, smo pridobili vrsto idej, ki pa so po koncu programov zamrle; nekako smo jih obravnavali kot tujek in s temi pobudami nismo ravnali konservativno, tako kot ravnamo z drugimi manjšinskimi pobudami in ustavnovami. V življenju manjšine je bilo ves ta čas premalo svežine, premalo novih idej, premalo vključevanja v sodobne tokove življenja. Nekoč smo Slovenci v Italiji veljali za eno najučinkovitejših in najbolje organiziranih manjšin v Evropi, danes si take definicije ne zasluzimo več; drugi so napredovali in nas prehiteli, mi pa smo ostali tam, kjer smo bili. Programska konferenca je bila nastavek, da bi ohranili to mesto; ne zaradi mesta samega, ki je zgolj simbolno, ampak zaradi nas samih, zaradi naše prihodnosti. V dokumentih programske konference je ogromno idej, je vrsta predlogov, je veliko namigov, kaj

bi lahko bolje naredili, kje in kako bi lahko racionalizirali svojo dejavnost, iz vsega tega pa ni bilo popolnoma nič. Res je, da nam oblasti v teh letih niso bile zelo naklonjene, res pa je tudi, da sami nismo naredili vsega, kar bi lahko naredili, da bi uresničili vsaj nekatere cilje, ki jih je nakanala programska konferenca. Entuziazem velikega števila ljudi, zlasti mladih, ki so na njej sodelovali, jo sooblikovali in prispevali k njenim rezultatom, je bil potlačen. Potlačil pa ga je predvsem konservativizem manjšine, naša volja po ohranjanju sedanjega stanja oziroma nepripravljenost, da bi žrtvovali karkoli z namenom, da ustvarimo nekaj novega. To me spominja na čas, ko je bila osnova teza, da moramo ohraniti, kar imamo, brez kakršnekoli kritične ocene o njegovih vsebinah. Programska konferenca pa je, nasprotno, povedala, da potrebujemo nekaj novega, da se mora manjšina razvijati skladno z okoljem, ki jo obdaja.

Zaključni dokument programske konference se končuje z besedami: »Namen tega velikega dela je bil, da ponudimo manjšini nekaj rešitev ali vsaj nekaj smernic za njen razvojno pot. V tem je konferenca zagotovo uspela; le čas pa bo pokazal, kako učinkovite so te izbire in ali bo manjšina res sposobna stopiti na novo pot.«

S tem bi lahko tudi končal, saj zadnji stavek ne potrebuje komentarja.

Vendar si bom dovolil še nekaj besed. Bil sem med tistimi, ki so navdušeno pozdravili odločitev SKGZ in SSO, da stopita na skupno pot sodelovanja. Po dolgih letih prepirov med organizacijama, katerih žrtev so pogosto postale tudi številne manjšinske ustanove, med njimi Primorski dnevnik, sem v tej novi poti videl perspektivo, ki bi manjšini lahko zelo koristila in jo nekako »normalizirala«, ker bi jeno od vsakodnevnega življenja odmaknila od vsakodnevnih političnih strasti. V tem sodelovanju sem videl začetek nečesa novega. Programska konferenca je bilo nekakšno kronanje te novosti.

Potem pa se ni zgodilo nič. Odnos med krovnima organizacijama se namreč niso razvili v pravo sodelovanje, zelo malo dela je bilo opravljeno na bazi, med ljudmi, aktivistki obeh organizacij, in politična stvarnost, ki nas je priveda k temu, da se velika glavnina ljudi, ki so angažirani v obeh krovnih organizacij, opredeljuje za isto politično opcijo, ni blagodejno vplivala na raven našega sodelovanja. Še vedno se ločujemo med »naše« in »vaše«, čeprav marsikomu ni jasno, kam spada oziroma zakaj nekam spada. Dosedanja politika sodelovanja, o kateri smo bili prepričani, da je najboljša in edina perspektivna, ni dala rezultatov, ki smo jih pričakovali. Nad njo smo razočarani, saj se je poplitivila na birokratsko delitev sredstev in maloštevilnih mest v odborih in komisijah, pa še na skupne proteste proti krčenju finančnih dotacij in na nekaj protokolarnih priložnosti. Skupno predstavništvo, ki naj bi izhajalo iz sodelovanja med SKGZ in SSO, bi moral biti »motor« manjšine, moralno bi proizvajati ideje, moralno bi reševati vprašanja. Danes, ob finančni krizi, ki ne ogroža samo naših institucij, ampak ogroža tudi pripadnike manjšine, ki je ob takih krizah pred nekaj desetletji izkravala – spomnimo se samo na množična izseljevanja po drugi svetovni vojni – potrebuje manjšina novih idej, novega zagona. Bojim se, da ji struktura, ki ni bila kos nalogi, ki si jo je sama zastavila s programsko konferenco, tega ne more dati. Zato naj kot zaključek ocenim, da bo morala manjšina verjetno iskati novih poti, če se bo hotela izviti iz začaranega kroga, ki ga danes predstavlja zgolj formalno sodelovanje med krovnimi organizacijama, brez skupne vsebine in brez skupnih razvojnih programov.

POZABLJENA PROGRAMSKA KONFERENCA SKGZ IN SSO

Dve leti snovanja skupnih načrtov, potem pa nič ...

BOJAN BREZIGAR

SVOJEVRSTNA POLEMika MED »VERNiki« IN »NEVERNiki« V ZAPATEROVI ŠPANIJI

Bog najbrž ne obstaja Ne, ni res, Bog obstaja

Gorazd Vesel

Španska vlada, ki jo vodi socialist Zapatero, si od svojega ustoličenja dalje prizadeva narediti državo čim bolj sodobno in učinkovito. Pri tem jo vodi v javnosti večkrat podarjeno načelo, da je demokratična in pluralistična lahko samo laična država, torej tista država, ki svoje življenje uravnavava na osnovi ustavno zajamčene ločitve države in Cerkve, po pravilu torej, svobodna Cerkev v svobodni državi.

V skladu s tem načelom je Zapaterova vlada odpravila zakone in prakso, ki zmanjšujejo suverenost države ter svobodo in dostenjanstvo državljanov in ki jo podrejajo vplivu in volji ne vedno do države prijaznih ustanov ali organizacij civilne družbe. Zadnja v vrsti teh sprememb se nanaša na vojsko. Vojakom ne bo več potrebno svojim nadrejenim odgovarjati »signor si«, ampak bodo uporabljali samo besedo »signor«.

Že lansko leto so iz razredov državnih šol odstranili križe. Letos pa v kolendarjih nisem več opazil črke »s« pred imeni, »s« kot »santo« (sveti), ampak so imena izpisana v laični obliki. Kar rečejo za Italijane, da so narod pomorščakov in svetnikov, zagotovo velja tudi za Špance in verjetno za države pod vplivom rimsko-katoliške Cerkve (RKC) ali za tiste, ki sedaj ponovno prihajajo pod njen vpliv, kar velja tudi za Slovenijo. Da bi uskladili stališča do vprašanj hitre ločitve, splava, poroke med istospolnimi partnerji itd., se je Zapatero pogovarjal tudi s primatom španske Cerkve.

V vsej tej zgodbi je še najbolj zanimivo vedno glasnejše izpostavljanje laičnih vrednot in laičnih pogledov na družbo ter odpiranje doslej nekaterih nedotakljivih tem, kot je na primer vprašanje obstoja Boga. Določeni segmenti španske civilne družbe so si zastavili vprašanje o božjem bivanju in ta dvom strinili v geslu »Probablemente Dios no existe« (Bog najbrž ne obstaja). Kot odgovor je z drugega brega civilne družbe prišel odgovor »Dios si existe« (Bog obstaja). Kdo je začel to svojevrstno polemiko, ne vem. Toda eno je gotovo: različna pogleda na to vprašanje sta dobila tolikšne razsežnosti, da sta obe strani ta gesla začeli objavljali na zadnjih straneh mestnih avtobusov, takoj v Barceloni kot v Madridu. Denar za tovrstno reklamo je šel v korist občinskih uprav. Vodilni španski časopisi so fotografije teh propagandnih napisov objavljali skupno z ustreznimi članki in komentarji. El País je pod naslovom »Soočanje med vernimi in ateisti« objavil tudi krajoš vest z naslovom »Un idea que crece« (ideja, ki napreduje), in v njej napovedal podobne akcije v Londonu in morda v še kakšnem drugem evropskem mestu.

Krajenvi časopis v Kataloniji je objavil celo vinjetto, kako tisti avtobus z napisom »Bog najbrž ne obstaja« pelje navzdol, naravnost v pekel. Onemu s trditvijo »Bog obstaja« pa so zrasle angleške peruti in leti proti oblakom, v nebesa, k tiemu trikotniku z božjim očesom, narisanim nad oblaki, s katerim so nas, otroke, nekoč strašili, češ da je Bog povsod prisoten in da vse vidi, kaj počenjam. Vodilni časopis je objavil članek filozofa, po katerem je bil Jezus iz Nazareta prvi komunist, in priložil fotografijo slike umetnika, kako Jezus kot skušnjavec z jabolkom v roki stoji pred evangelijsko podobo Kristusa v liturgičnem oblačilu. Kaj naj rečem k temu? Navedel bom izrek, da je veliko katoličanov in malo kristjanov, tako kot se je včasih reklo, da je veliko partitev in malo komunistov.

Tudi Corrado Augias na nekem mestu v svoji knjigi »Come si costruisce una religione« navaja mnenje znanstvenika, da je v Jezusovih stališčih do takratnih družbenih vprašanj zaznati pristop, ki bi ga danes opredelili kot socialističnega. Nek drugi italijanski avtor pa je objavil knjigo o laičnem obnašanju državljanov z naslovom »Non esagerare con Dio«. V zve-

zi z zadnjim soočanjem o verskem vprašanju vidijo španski komentatorji izobraževalni in vzgojni moment ter poskus omejevanja klerikalizma. Kdo ve, če ni sedanjih laici val posledica zelo poudarjene teološke dejavnosti papeža Ratzingerja, nastale po njegovem znanem nastopu v Regensburgu, kar ga po mnenju opazovalcev zaznamuje kot konservativca, ki se oddaljuje od smeri njegovega predhodnika Wojtyla.

Zadeva je po svoje zanimiva in nevsakdanja tudi zato, ker odpira doslej ta-

xa o veri in stališču hrvaškega pisatelja Miroslava Krleže, da si je človek izmisli bog, sedaj pa pokleka pred njim. Lani sem ga prebral v Rječkem listu.

Ob tem bi se bilo normalno vprašati, ali naj se vrnemo v srednji vek in vzamemo Zemljo za središče vesolja, kot je veljalo do Kopernikovega odkritja (Poljak Kopernik je bil duhovnik). In naj Galilejeve knjige, v katerih je zagovarjal to odkritje, sežgejo na grmadi, ko že njega niso mogli. In naj prekličemo opravičilo papeža Wojtyla za vse, kar je RKC slabega

riji in po vsem Bližnjem vzhodu. V Abesinijskih se danes živi poleg Koptov verska ločina, nekoč grdo preganjanji heretiki, ki se sklicujejo na monofizitsko tolmačenje vere v boga in Jezusa. Takšno vero je v šestem stoletju v Bizancu, predvsem pa v Aleksandriji, zagovarjala cesarica Teodora, žena cesarja (Basileusa po grško) Justiniana. V helenski Aleksandriji, poleg Rimova največjem antičnem središču, z največjo knjižnico, ki so jo Arabci začgali, so 1945. leta arheologi našli evangelijske agnostike, ki so imeli dvome o obstoju Boga.

krščanski izvor naše civilizacije.

Včasih sam pri sebi pospremim razvoj kakšne ideje skozi čas. O katoliški, pravoslavni in muslimanski veri vemo marsikaj. Tudi o tej, ki jo navajam, vemo veliko, pa vendar. Poglejmo, kako se je razvijala, za primer, socialistična misel, ki je še vedno aktualna. Prav te dni je Zapatero, izražajoč svoje veselje nad Obamovo izvolitvijo, dejal, da vidi v njegovi politiki »najbolj čisto socialdemokracijo«. Beseda socialism se je prvič pojavila leta 1800, takrat, ko je bila razglašena dogma

Na fotografijah,
napisi, ki so se
pojavili na
avtobusih v
Madridu in
Barceloni

ANSA

bu teme. Po mojem ne gre za soočanje med vero in ateizmom, med vernimi in nevernimi, kakor izhaja iz časopisnih vesti, ampak gre dejansko za dialog med tistimi, ki trdijo, da Bog je, in onimi, ki to tezo postavljajo v dvom, ker trdijo, da Boža najbrž ni. Se pravi, da gre za soočanje med vernimi in agnostiki, ki so daleč od ateizma. Odnos bom poskušal razložiti do mere, ki je v moji dosegi.

Svoj čas je RKC imela kongregacijo za odnose med vernimi in ateisti, ki ji je načeljeval dunajski kardinal Koenig. To so bili časi blokovske razdelitve Evrope, z ateistično politiko vzhodnega bloka, in tudi prepričanja RKC, da ateisti nimajo dokazov, da Boga ni in je zato bilo njihove trditve lažje ovreči in zagovornike ateizma celo pritegniti. Po propadu sovjetskega modela »komunizma« ni več organiziranega ateizma, zagotovo pa ostaja svobodomiselnost duha, ki nam ga je dalo razsvetljenstvo.

Evropa tretjega tisočletja in zagotovo tudi svet kot celota sta medtem prehodila dolgo pot in si po iluminizmu in drugih razvojnih etapah v znanosti, arheologiji, zgodovini itd. ustvarila sodoben in bolj popoln pogled na svet in na življenje v njem. Pogled, ki ločuje dejstva in legende, ki pozna kreacijsko in evolucijsko teorijo, ki je letos dočakal 200-letnico Darwinovega rojstva, utemeljitelja razvojne teorije. Kdo ve, če ni prav ta obletnica spodbudila zgornj omenjene akcije? Človeštvo znanstvenikov teorij še vedno ni v celoti sprejelo in jih ponekod celo zavrača. Že nekaj let se kot močno organizirana civilna pobuda pojavlja v Ameriki zagovorniki preprica, da je vse bolje božje stvarstvo. Bili so vneti podporniki Busheve kandidature. Tudi moskovska Pravda je lani objavila pismo, v katerem je neka študentka izjavila, da se ji je med ogledovanjem Darwinovega muzeja zagabila misel, da je v sorodstvu z opico. Poznamo pa tudi razlagi Karla Mar-

istorila Galileu. Vse to govori o tem, kako kompleksno bitje smo in kako neradi sprejemamo novosti, četudi so znanstveno dokazane. Navada je pač železna srajca.

V sedanji z znanostjo oboroženi pluralistični Evropi, kjer ni več blokov in

Niso imeli dokazov, da je, niti dokazov, da ga ni. Iz svojih evangelijev niso delali niti vere in niti oblasti.

Takšnih verovanj, neverovanj, družačnih verovanj, dvomov ali stanja, ko vprašanje enostavno ni bilo zanimivo, je bilo v antiki veliko. Antična ljudstva so

je propadla ideja, ki bi nas moral osrečiti, si iščejo svoje mesto tudi drugačni pogledi na svet, drugačni od tistih, ki jih je Cerkev izoblikovala v svoji skoraj 2000-letni zgodovini. Na primer tudi takšni pogledi, kakršni so prva stoletja našega štetja bili zaobjeti v številnih evangelijsih, apokaliptih in dejanih apostolov. Bilo jih je veliko več, kot jih priznava RKC. V vsakem mestu so imeli svoje, v Palestini, Si-

o Marijinem vnebovzetju. V 200 letih smo imeli utopični socialism, Marsov Komunistični manifest, oktobrsko revolucijo in nesrečni Leninov jakobinski diktatorski režim, (komunistka Rosa Luxemburg, ki so je nemški desničarji umorili 1919. leta, je izjavila, da brez demokracije ni socializma), imeli smo Mussolinijevo diktaturo, (iz njegovih mladeničkih socialističnih idej je nastal fašizem), Hitlerjev nacional socializem, zahodne reformistične socialdemokracije, posebno v luteranskem svetu, samoupravljanje, evrokommunizem, socialism s človeško podobo in še veliko drugega v Evropi in po svetu. Da ne govorimo o strankah in strujah v njih. Kaj vse so premogle stranke v prvih italijanskih republikah. Če hočete izvesteti kaj več, vprašajte časnikarja Bogota Samso. Kdor jih ni dobro poznal, je v politiki streljal kozle.

Od vsega tega je ostalo le upanje človeštva v socialno pravičnejši svet, v bolj human kapitalizem od tistega, kakršnega nam ponujajo posnemalci ameriškega. Apostoli, proroki, vidci in še marsikdo so v prvih stoletjih našega štetja napovedovali skorajšen prihod nebeškega kraljestva. Nič ni bilo iz tega, razen veliko prelite krvi. Kakšne upe nam prinaša sedanj čas pragmatizma, reformatorstva in napovedana nevarnost spopada civilizacij, v kolikor ni ta spopad že v tekufi? Bodo morda laiki tisti, ki bodo nanovo odkrili in ovrednotili zgodovinsko osebnost Jezusa iz Nazareta in ob sodobnejših verskih pogledih ter udeležbi odprtih političnih elit postal nosilci njegovih revolucionarnih idej za doseg »božjega kraljestva«, ne teološkega, kakršnega je Cerkev izoblikovala skozi zgodovino, ampak resnično socialno pravičnega in humana reda, ki naj bi se zgodil za nas in tu, na Zemlji? Če so bili Američani sposobni izvoliti temnopoltega predsednika, je možno še kakšno drugo presenečenje. Se vam ne zdi?

MANJŠINE - Glasovanje v Evropskem parlamentu

Pozitivno o zaščiti tradicionalnih narodnih manjšin

Evropski parlament (na sliki palača v Strasbourgu) je nedvomno institucija EU z največ posluha za manjšine

Evropski parlament je na svojem januarskem zasedanju med drugim odobril tudi resolucijo o temeljnih pravicah. Osnutek poročila o resoluciji je sestavil poslanec Evropske združene levice Giusto Catania, poročilo samo pa določa nekatere nove standarde na področju temeljnih pravic, vsebuje pa tudi kar nekaj postavk v korist manj rabljenih jezikov in narodnih manjšin.

Ključne točke dokumenta, za katere si je v lanskem letu še zlasti prizadeval Evropski urad za manj rabljene jezike EBLUL, zasevajo skupno definicijo in skupne standarde zaščite narodnih manjšin, poziv vsem državam članicam, naj ratificirajo Okvirno konvencijo Svetu Evropi za zaščito narodnih manjšin, pravico do izobraževanja v maternem jeziku in določitev posebnih sredstev za evropske manj rabljene jezike v proračunu Evropske unije.

V poročilu je izrecno poudarjen »pomen zaščite in promocije regionalnih ali manjšinskih jezikov« ob izrecnem opozorilu, da je »previca do rabe jezika in do izobraževanja v maternem jeziku ena najpomembnejših temeljnih pravic.« V nadaljevanju je zapisano, da »mora politika Evropske unije o večjezičnosti zaščiti in promovirati regionalne in manjšinske jezike s tem, da oblikuje in ustrezno finanira sprincične programe znotraj programa »vseživiljenjskega učenja«. Gre torej za skoraj celovito osvojitev stališč, ki jih je predlagal EBLUL.

Poleg tega je v dokumentu podprt pomen politične avtonomije pri pomoči jezikom in kulturam, ki za seboj nimajo matične države. Zapisali so: »Načeli subsidiarnosti in samoupravne sta najučinkovitejši sredstvi za obravnavanje vprašanja tradicionalnih narodnih manjšin, pri čemer je treba slediti primerom dobre prakse, ki obstajajo v Evropski uniji. Zato Evropska unija spodbuja primerne oblike samoupravnih rešitev (kulturnih, ozemeljskih, regionalnih avtonomij)«, pri čemer se dokument nanaša na uspešne primere valižanske, baskovske in katalonske avtonomije.

Resolucija sicer ni pravno obvezujoča za Evropsko unijo in za države članice, vendar je to, kar je v njej zapisano, formalno stališče Evropskega parlamenta in bo seveda koristno sredstvo pri naslednjih sklepih, tudi zakonodajnih, kajti sprejeta stališča se

običajno prenašajo naprej. Dokument bo postal tudi koristno sredstvo za vse, ki po Evropi vodijo jezikovne kampanje.

O tem dokumentu je spregovorila tudi madžarska poslanka Kinga Gal, nekakšna »poročevalka v senci«, ki je veliko prispevala k oblikovanju dokumenta samega in je doseгла, da je njena parlamentarna skupina, Evropska ljudska stranka, glasovala za to poročilo. Tako je ocenila sklep Evropskega parlamenta: »Ocenjujem, da je še zlasti pomembno, da poročilo primerno obravnava stanje manjšin v Evropi, pri čemer jasno določa ločnico med tradicionalnimi narodnimi manjšinami in novimi manjšinami, predvsem v Srednji in Vzhodni Evropi. Poročilo poudarja, da Kopenhagenski kriteriji sicer zelo jasno govorijo o zaščiti manjšin, medtem ko v evropskem pravu taka določila pogrešamo, saj EU nima nikakršnih določil o zaščiti tradicionalnih narodnih manjšin.«

Poslanka Kinga Gal je tako nadaljevala: »Prava novost je zelo pomemben odstavek, ki opozarja, dat sta subsidiarnost in samouprava najučinkovitejši sredstvi za obravnavanje vprašanja pravic ljudi, ki pripadajo narodnim manjšinam, in to na osnovi najboljših primerov dobre prakse, ki obstajajo v Uniji. Besedilo spodbuja uveljavljanje primernih oblik samoupravnih rešitev, ki so seveda glavne zahteve velikih tradicionalnih manjšinskih skupnosti, med katere sodijo tudi Madžari.«

Za ta dokument je glasoval 401 član Evropskega parlamenta, proti jih je bilo 220, vzdržalo pa se jih je 67. Vse točke, ki so zadevale jezike in manjšine, so bile sprejeti brez amandmajev, iz česar iuhaja, da med evropskimi poslanci narašča zanimanje za manj rabljenje jezikov in sprejemanje teh jezikov v skupno evropsko kulturno izročilo.

Dawyth Hicks

MADŽARSKA 30 let manjšinske televizije

Tik pred iztekom leta so na Madžarskem slavili 30.letnico televizijskih sporedov v manjšinskih jezikih. Madžarska nacionalna televizija je namreč manjšinske programme uvedla v redni program leta 1978. Najprej so začeli predvajati sporedne v hrvaščini, nemščini in srbsčini, sledili so jim sporedi v slovenščini. Romunske oddaje so uvedli leta 1981, slovaške pa leta 1983. Prvo televizijsko oddajo v romskem jeziku so predvajali leta 1991 iz Pečca in šele kasneje so uredništvo romskih oddaj premestili v Budimpešto. Od leta 1994 odaja madžarska televizija tudi sporedne v grškem, poljskem, armenškem, rusinskom in bolgarskem jeziku, od leta 2000 pa še v ukrajinščini. Tako danes madžarska televizija pripravlja sporedne v 13 manjšinskih jezikih. Programme pripravljajo v raznih mestih, tako program v slovenščini v Szombathelyu, kjer je najbližji televizijski sedež Porabju. V nekaterih jezikih so programi tedenski, v drugih štirinajstdnevni, vse oddaje pa imajo podnapise v madžarščini.

ŽENEVA - Forum Združenih narodov o pravicah manjšin

Francija deležna številnih kritik zaradi nepriznavanja manjšinskih jezikov

Francoska sekcijska Evropskega urada za manj rabljene jezike EBLUL je na Forumu Združenih narodov o manjšinskih vprašanjih, ki je potekal v decembru v Ženevi, zelo ostro kritizirala Francijo zaradi njene politike o jezikovni in kulturni asimilaciji. V imenu francoske nevladne organizacije je govoril njen predsednik Tangi Louarn, ki je opozoril, da dva dokumenta Svetu Evropi, Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin in Evropska lista za manjšinske ali regionalne jezike, določata okvir dejavnosti, ki bi jih moral države izvajati za zaščito svoje kulturne in jezikovne različnosti.

Louarn je obžaloval, da v Evropski uniji samo dve državi, Grčija in Francija, nista ratificirali obeh zgornjih omenjenih dokumentov. »Francija prav tako ni ratificirala 27. člena mednarodne konvencije o državljanjih in političnih pravicah in niti 30. člena Konvencije o pravicah oteok, torej členov, ki priznavata pravice pripadnikom manjšin,« je dejal. Predstavnik franco-

ske nevladne organizacije je še posebej poudaril, da Francija »nadaljuje z izvajanjem asimilacije pripadnikov drugih narodov in kultur na lastnem ozemlju ter noče priznati pravice pripadnikov manjšin.«

Forum so organizirali z namenom, da vzpostavijo platformo za promocijo dialoga in sodelovanja o vprašanjih, ki zadevajo etnične ali narodne, verske ali jezikovne manjšine. Forum naj bi s tematskimi prispevkvi in izmenjavo informacij o doseženih rezultatih zagotovil neodvisnemu strokovnjaku ZN za manjšinska vprašanja ustrezno informacijo in podporo pri njegovem delu. Forum se bo sestjal enkrat letno, njegov temeljni namen pa je, da zbere tematske prispevke in podatke o izkušnjah, pa tudi izziva, priložnosti in pobude za dodatno uresničevanje Deklaracije Združenih narodov o pravicah pripadnikov narodnih ali etničnih, verskih in jezikovnih manjšin. Iz sledke foruma bo neodvisna steoknjakinja Gay MacDougall predstavila

Svetu Združenih narodov za človekovne pravice na njegovem prihodnjem zasedanju v marcu 2009.

Predstavnik francoskega odbora EBLUL se je zahvalil Odboru Združenih narodov za ekonomske, socialne in kulturne pravice za njegovo delo in še zlasti za nedavno priporočilo Franciji, naj podpre svoje narodne manjšine. Poobudnik teh priporočil je bil bretonski poslanec v francoskem parlamentu v maju 2008, ko je Francija priznala, da njeni regionalni jeziki pripadajo »kulturnemu izročilu Francije«. Vsekakor pa je Tangi Louarn opozoril, da »ta ustavnih popravil še ne priznava nikakršnih poravnic pripadnikom narodnih manjšin« in poudaril, da priporočila Odbora Združenih narodov govorijo o podpoti vsem tistim, ki se uporajo prisilni asimilaciji.

Louarn je tudi zelo odločno podprt predlog, da bi v izobraževalne načrte vključili poučevanje o človekovih pravicah, pri čemer je opozoril na posmen Deklaracije o kulturni različnosti

stiu, ki jo je pred kratkim sprejel UNESCO in ki temelji na 1. členu Splošne deklaracije o človekovih pravicah. V zvezi s tem je sitiral določilo, po katerega so ob rojstvu vsi ljudje svobodni ter jim pripadajo enake pravice in enako dostojanstvo. »V državi, kakršna je Francija, pa se enakost istoveti z uniformiranočnostjo in Francija pogosto pozabljajo na načelo enakega dostojanstva... Obramba kulturne različnosti pa je etična obveza, ki je ni mogoče ločiti od spoštovanja dostojanstva ljudi,« je poudaril.

Tangi Louarn je ob koncu povedal, da 90 odstotkov študentov, ki diplomirajo na Visoki šoli za državno upravo, univerzi, ki »proizvajajo« francoski vodilni razred, prihaja iz Pariza. Povedal je tudi, da so vsi člani Francoske akademije protestirali proti vključevanju regionalnih jezikov v ustano, medtem ko s tem predlogom, na osnovi javnomenjskih raziskav, ki so jih naredili junija lanskega leta, soglaša 58 odstotkov prebivalstva.

MAVHINJE - Od 27. junija do 5. julija na vaškem trgu v priredbi ŠKD Cerovlje-Mavhinje

Že osmič na vrsti festival amaterskih dramskih skupin

Kot je znano, se v Mavhinjah že vrsto let odvija Zamejski festival amaterskih dramskih skupin. Festival je na sporedu vsaki dve leti v drugi polovici junija in se konča prvo nedeljo julija. Zato so prizadetni člani in članice Športno-kulturnega društva Cerovlje – Mavhinje, ki prireja to poletno vsezamensko prireditve, že nekaj tednov na delu za pripravo letošnje, že osme izdaje, ki se bo odvijala od sobote, 27. junija do nedelje, 5. julija.

Treba je bilo postaviti organizacijsko podlago in si porazdeliti odgovornosti, predvsem pa je bilo treba razmisiliti o festivalu kot takem in v skladu s temi izbirami izdelati pravilnik. Pri zadnjih dveh izdajah festivala so se odborniki odločili, da bodo tej prireditvi dali bolj poljuden in sproščen značaj. Zato so obdobje festivala raztegnili na tri tedne in predvideli prireditve nastopajočih skupin le ob koncu vsakega tedna.

Ta odločitev je po eni strani pripomogla k bolj sproščenemu in družbenemu vzdušju med gledalci in stalnimi obiskovalci festivala, na drugi pa je zahtevala večji organizacijski napor in ustvarila manjšo tekmovalno napetost, ki na podobnih festivalih ustvarja primerno vzdušje. Zaradi daljšega trajanja festivala so nastale tudi težave glede prisotnosti večine nastopajočih pri ostalih predstavah.

Organizatorji so tako imeli vtis, da je popustila napetost in da ni bila dobro izrabljena, priložnost, da se ljubiteljski dramski igralci srečujejo, pogovarjajo in izmenjujejo svoj izkušnje in tudi spregovorijo o svojih težavah. Med festivalom je bil res vsa leta predviden tudi sestanek na te teme in večkrat je bila izmenjava mnenj med režiserji in organizatorji tudi zelo zanimiva. Vendar je vse nekaj druga, ko se srečujejo igralci in odrski delavci in se v prostem pogovoru pomenijo med seboj.

Zato so se za letošnjo osmo izvedbo odločili, da strnejo trajanje festivala na dober tenč, ko se bo vsak popoldan in vsak večer v Mavhinjah nekaj dogajalo. Poleg tega pa so člani društva Cerovlje – Mavhinje želeli, da se sodelovanje vseh nastopajočih skupin vse bolj približa resničnemu tekmovaljanju in da festival kot mnogi sorodni festivali pridobi svojo pravo obliko. Zato so se odločili, da morajo biti igre skupin v kategoriji odraslih premierski nastopi, kar pomeni, da skupine z igrami, ki tekmujejo na festivalu, ne smejo nastopati prej. To pa ne drži za otroško in mladinsko kategorijo, ker v večini primerov te skupine pripravljajo svoje igre v glavnem za šolske nastope.

Organizatorji so se zavedali, da zaradi tega nekatere skupine in dramska društva letos ne bodo tekmovali na festivalu, zato pa so predvideli, da bodo v mejah razpoložljivega časa povečali število gostujočih skupin in tako nudili možnost tistim, ki bi vseeno radi nastopali v Mavhinjah.

V letošnjem pravilniku je še ena omejitev. Posamezne igre ne smejo trajati več kot eno uro. To izbiro je narekovala izkušnja iz prejšnjih let, saj so nekateri nastopi trajali poldruge uro ali celo dve. Ljubiteljski igralci so težko ves čas ohranili kakovost svojega nastopa in večkrat je bilo težko z zanimanjem slediti igri do konca. Kot smo omenili že prej, bodo letos nastopajoči razdeljeni na tri kategorije: otroška (igralci od 5. do 11 leta), mladinska (mladina od 11. do 19. leta) in kategorija odraslih.

Tudi pri nagradah je nekaj sprememb. Odpadla je nagrada za izvirni tekst, saj je bilo pri prejšnjih festivalih teh tekstov res malo. Novo pravilo pa predvideva, da nagrade lahko prejmejo le amaterji. To je tudi razumljivo, saj gre za festival ljubiteljskih dramskih skupin. Poleg nagrad za najboljše moške in ženske vloge, za najboljšo izvedbo, za najboljšo režijo, za najboljšo sceno, glasbo, kostume in za najboljši jezik (kar pomeni tudi za najboljše izražanje v narečju), je v pravilniku dana možnost strokovni-

Na fotografijah posnetki z minulih izdaj mavhinjskega festivala

KROMA

komisiji, da po svoji uvidevnosti podeli tudi posebna priznanja in nagrade.

Festival se bo kot v prejšnjih letih odvijal v Mavhinjah na glavnem trgu pred cerkvijo, kjer bosta postavljena dva odra. Tudi letos bo oder na prostem pokrit in bo zaradi boljše akustike imel zaprto ozadje. Organizatorji pa že razmišljajo, kako bi še izboljšali luči in ozvočenje. Drugi oder bo pod velikim šotorom na travniku bližnjega bivšega šolskega poslopja in tudi tam bodo skušali izboljšati oder in luči.

Informacije in pojasnila lahko zainteresirane skupine, ki pripadajo slovenski narodnosti skupnosti v Italiji, in tudi dramske skupine slovenskih manjšin iz drugih krajev po svetu dobijo pri članih društva. Možno je tudi obrniti se na člane odbora, ki bodo na sedežu društva v Mavhinjah vsako sredo od 21. do 22. ure. Možno je tudi poklicati na telefonsko številko društva 040.2916056 ali pa na elektronski naslov: HYPERLINK "mailto:cerovljemavhinje@libero.it" cerovljemavhinje@libero.it. Dokumentacijo in prijavnice bodo interesenti lahko dvignili tudi na pokrajinskih sredetih ZSKD (Trst, Gorica, Čedad, Režija), ZSKP (Gorica) in Slovenske prosvete (Trst).

Rok za predstavitev prijavnic zapade 31. marca 2009. Izpolnjene prijavnice, vso dokumentacijo o skupini in vpisnino bodo morali predstavniki društva in skupin oddati osebno na sedežu društva v Mavhinjah. Dokumentacijo je treba priložiti izjavo avtorja teksta oz. njegove priredebe ter avtorja glasbe oz. glas-

benih besedil, če niso vpisani v ustanovo SIAE. Če je kdo od nastopajočih vpisan kot amater v ustanovo ENPALS, je to treba javiti organizatorjem in priložiti vso odgovarjajočo dokumentacijo. Vpisu mora biti priložena tudi barvna slika nastopajoče skupine, ki bo objavljena v brošuri.

Med potekom festivala se bodo predstave odvijale vsak dan popoldne ob 18. uri in zvečer ob 21. uri. Če bo potrebno, bo kak nastop na sporedu tudi kasneje. Organizatorji seveda upajo na lepo vreme, saj sta vzdusje in družabnost med festivalom vse drugačna, če je vreme toplje, suho in prijetno.

Na prostem pa bo vse popoldne v večere zlasti po nastopih na razpolago dober prigrizek in osvežujoča pijača ter odlična domača kapljica.

MAVHINJE Pravilnik za dober potek festivala

1. ČLEN – Festival zamejskih amaterskih dramskih skupin organizira ŠKD »Cerovlje-Mavhinje« in se praviloma vrši v Mavhinjah.

2. ČLEN – Društvo lahko povabi k sodelovanju še druge ustanove, organizacije ali društva oz. jim dovoli pokroviteljstvo nad Festivalom.

3. ČLEN – Festival se praviloma vrši vsaki dve leti in je tekmovalnega značaja.

4. ČLEN – Festival hrani svoj simbol na sedežu ŠKD »Cerovlje-Mavhinje« in je zaščiten.

5. ČLEN – Na Festivalu lahko nastopajo dramske skupine, ki delujejo v okviru slovenske manjšine v Italiji in drugih slovenskih manjšin oz. skupnosti v svetu.

6. ČLEN – Društveni odbor si pridržuje pravico, da določa kriterij za maksimalno število nastopajočih skupin.

7. ČLEN – Društveni odbor lahko k Festivalu privabi tudi gostujoče dramske skupine izven konkurence.

8. ČLEN – Prijavljene igre lahko nastopajo v sledečih kategorijah: otroška (igralci do vključno letnika 1998), mladinska (igralci do vključno letnika 1990) in odrasla.

9. ČLEN – Igre odrasle kategorije morajo biti na Festivalu premiere.

10. ČLEN – Nagrade za odraslo kategorijo so sledče: najboljša izvedba, najboljša moška vloga, najboljša ženska vloga, najboljša stranska moška vloga, najboljša režija, najboljši jezik, najlepša scena, najboljša izvirna glasba, najlepši izviri kostumi.

Nagrade za mladinsko kategorijo so sledče: najboljša izvedba, najboljša moška vloga, najboljša ženska vloga, najboljša stranska moška vloga, najboljša režija, najboljši jezik, najlepša scena, najboljša izvirna glasba, najlepši izviri kostumi.

Nagrade za otroško kategorijo so sledče: najboljša izvedba, najboljša moška vloga, najboljša ženska vloga, najboljša stranska moška vloga, najboljša režija, najboljši jezik, najlepša scena, najboljša izvirna glasba, najlepši izviri kostumi.

11. ČLEN – Nagrade v imenu društva podeljuje izključno strokovna komisija, ki jo določa društveni odbor. Komisija lahko po svoji uvidevnosti in presoji podeli tudi posamezna priznanja in posebne nagrade.

12. ČLEN – Predvidena je tudi nagrada občinstva.

13. ČLEN – V komisiji ne smejo biti člani, ki kakorkoli sodelujejo pri kakih nastopajočih skupinah.

14. ČLEN – Vsako prijavljeno društvo lahko sodeluje samo z enim nastopom v vsaki kategoriji predstav.

15. ČLEN – Igre ne smejo trajati več kot 60 minut.

16. ČLEN – Nastopajoči igralci ne smejo biti profesionalci.

17. ČLEN – Nagrade prejmejo lahko samo amaterji.

18. ČLEN – Društveni odbor določi datum zapadlosti vpisa in ima pravico izključiti skupino z nepopolno ali zapadlo prijavnico.

19. ČLEN – Kdorkoli snema potek Festivala in/ali to tudi predvaja mora imeti pismeno soglasje društva.

MAČKOLJE - Danes bodo odkrili spominsko ploščo duhovniku Ivanu Tulu

Človek, ki je Nazaria Saura spremjal na njegovi zadnji poti

10. avgusta 1916 popoldne sta v puljskem vojaškem zaporu dva moška stopala proti kraju, ki je bil enemu od njiju usoden, da bo tam obesen zaradi veleizdaje. Prvi je bil sicer avstrogrski državljan, a znani iredentist Nazario Sauro, ki ga je avstrogrsko vojaško sodišče odsodilo na smrt zaradi veleizdaje, drugi pa takratni vojaški kurat Ivan Tul iz Mačkolj, ki je z glasno molitvijo skušal preglasiti Saurove iredentistične vzlike. Nazario Sauro je po smrti stopil v panteon italijanskih junakov, po njem so poimenovali šole in ulice ter mu postavili spomenike. Ivan Tul je doživel drugačno usodo: tiko je opravljal službo profesorja teologije in spirituala v bogoslovju, nato pa dušnega pastirja za bolnike, ob tem pa pisal verska razmišljanja, molitvenike in poezije. Njemu niso postavili spomenikov, vse do danes, ko bodo na steni mačkoljske cerkve po maši ob 11. uri odkrili spominsko ploščo ob 50. obljetnici njegove smrti. Tul je namreč vreden spomina, pa ne kot človek, ki je Nazaria Saura spremjal na morišče, ampak kot teolog, profesor, dušni pastir, religiozni pisec in zaveden Slovenec.

Ivan Tul se je rodil 2. julija 1877 v Mačkoljah v kmečki družini pri Gučetovih. Po opravljeni ljudski šoli v Dolini je študiral na nemški gimnaziji v Trstu, kjer je bil sošolec kandidata za beatifikacijo Jakoba Ukmarja, nakar je vstopil v bogoslovje in bil leta 1901 posvečen v duhovnika. Nekaj let je opravljal razne službe v tržaško-ko-

prski škofiji, nato pa se je šel izpopolnjevat v teologiji na dunajski univerzi, kjer je promoviral leta 1913. Začel je poučevati, a je izbruhnila prva svetovna vojna, med katero je bil Tul vojaški kurat v Pulju. Po vojni je naprej poučeval v tržaškem in goriškem bogoslovju, kjer je leta 1923 postal tudi spiritual. To mesto je ohranil do leta 1934, ko se mu je moral odreči pod pritiskom fašističnih oblasti, katerim je bil zaradi narodnoobrambnega delovanja trn v peti. Novo bivališče je našel v zavetišču za reveže Usmiljenih bratov v Gorici, kjer je opravljal tudi dušnopastirska služba. Tu je 26. januarja 1959 tudi umrl in bil nekaj dni potem pokopan v Mačkoljah, kjer mu je pri odprttem grobu govoril Jakob Ukmar.

Tul se je vse življenje ukvarjal s pisanjem, bil je prepričan v pomen tiskane besede za ohranitev tako katoliške verve kot slovenske narodne zavesti: še posebej plodno je obdobje med leti 1908 in

Z leve: Ivan Tul kot dijak, novomašnik in vojaški kurat avstrogrske mornarice med prvo svetovno vojno

1955, ko je izdal preko dvajset publikacij z nabožno vsebino, kot so šmarnice oz. šmarnična premišljevanja in dva molitvenika. Religiozna tematika prevladuje tudi v njegovih več kot petsto pesmh, ki so leta 1955 izšle v samozaložbi v dveh knjigah z naslovom Rožmarin in cipresa. Napisal je tudi knjigo o ricmanjski aféri in o sv. Socerbu, poleg tega pa še vrsto člankov za koledar celovške in goriške Mohorjeve družbe. Uspešen je bil tudi

kot ljudski misijonar po istrijskih vaseh.

Če izvzamemo zgodnjino mladost, je Ivan Tul vse življenje preživel daleč od rojstnih Mačkolj, kamor pa se je vseeno vrátil. To vsaj do leta 1943, ko je ob nemškem požigu vasi zgorela tudi Gučetova hiša, pozneje je nerad zahajal v domači kraj, čeprav je ostal nanj navezan. Leta in desetletja so minevala, tudi spomin nanj je nekoliko zbledel, čeprav so ga v Mačkoljah ohranjali: leta 1989 so ob 30-letnici smrti izvedli niz

pobud, letos pa so se v okviru župnijske skupnosti odločili, da o Ivanu Tulu izide spominska brošura, ki jo je uredila Ljuba Smotlak in ki so jo predstavili v petek zvezcer v Srenjski hiši, danes pa bodo kot že omenjeno na steni domače cerkve odkrili ploščo, ki bo ljudi opozarjala, da so Mačkolje dale tudi tega sicer tihega in skromnega, a nadarjenega, izobraženega, plodovitega in zasluznega človeka.

Ivan Žerjal

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca. Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

**LETNA NAROČNINA ZA 2009
SAMO ŠE DO 31. JANUARJA**

DARILLO ZA VSE
NAROČNIKE:
KOLEDAR 2009
ZADRUGE
PRIMORSKI DNEVNIK

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009
200 evrov in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**.

Vsek izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** -
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

- › na pošti na račun Št. 11943347
- › Pri naslednjih bančnih zavodih:
- Banca Antonveneta Trst, ag. 8 št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
- Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
- Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
- Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
- Zadružna banka Doberdob in Sovodnje št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
- Zadružna kraška banka št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

KMEČKA ZVEZA PRIPOROČA SADJARJEM

Sadno drevje varujemo tudi v času zimskega mirovanja

Sadno drevje lahko zdravstveno varujemo tudi v mesecu januarju, ko je čas zimskega mirovanja, če tega nismo opravili in pozni jeseni. Za zamudnike navajamo le posege na sadnih vrstah proti pomembnejšim in bolj razširjenim boleznim in škodljivcem.

Jablane

Jablanov rak. – Na jablanah, kjer je prisoten jablanov rak (*Nectria galligena* – *Phomopsis malii*) v obliki ran z gobastim robom, ki navadno segajo do lesa, škropimo, ko odpade večina listja. Pri tem uporabljamo bakrove pripravke (Bordoska brozga 1,2kg/100l ali bakrov klorid – Rame Caffaro 0,5–0,7 kg/100 l vode). Po rezi odstranimo okužene veje in preprečimo morebitne nove okužbe s tem, da premazemo rane s primereno smolo ter po opravljeni rezi razkužimo uporabljeno orodje z varekino. Pri škodljivcih bomo omenili ameriškega kaparja (*Quadraspispidiotus perniciosus*), ki ga uspešno zatiramo z belim oljem v koncentraciji 2–3% ali kalcijevim polisulfidom. Vsa navedena sredstva lahko uporabljamo tudi pri biološkem varstvu rastlin.

Hruške

Tudi na hruškah je lahko prisoten jablanov rak, ki ga zatiramo s sredstvi, navedenimi za to bolezen na jablanah. Tudi ameriški kapar je lahko prisoten na tej sadni vrsti in ga zatiramo s sredstvi navedenimi za varstvo jablane proti temu škodljivcu.

Breskve

Breskova kodravost (*Taphrina deformans*). – Vsak sadjar, pa tudi vrtčkar, dobro pozna breskovo kodravost. Spomladi, ko listje odganja opazimo, da je izmaličeno, namehurjeno in skodrano. Listi so odebeleni in mesnat ter zelo lomljivi, obarvajo se rumenordečkasto ali rdečkasto. Pozneje odpadejo in je zato pridelek slabši. Izguba listja ima za drevo hude posledice, ki se prenesejo tudi na naslednjena leta. Za zatiranje

te glivice uporabljamo poleg že navedenih bakrenih sredstev proti jablanovemu raku, sredstva na osnovi Zirama (Pomarsol 7 WG, Triscabol 81 WG) in Dodine (Dodina 65, Dodina 65 WG).

Listna luknjičavost koščičarjev (*Coryneum Beijerincki*) – Že ime nam pove, da napade vse koščičarje (slive, češljje, češnje

in, čeprav redkeje, tudi marelice). Bolesen napade liste, mlade pogankje, plodove in vejice. Na listih povzroča pege premera 2 do 5 mm, ki so včasih obrobljene z rdečim robom. V tem času lahko napade koščičarje tudi ameriški kapar, ki ga zatiramo z zgoraj navedenimi sredstvi.

Svetovalna služba Kmečke zveze

BLIŽA SE KONEC ZIME

Pomembno je vselej zadostiti potrebam rastlin po hraniilih

Z naglimi koraki se bliža konec zime, to je obdobje, ki je najpomembnejše za gnojenje obdelanih površin. Zato ne bo odveč, če podamo nekaj osnovnih navodil za izvajanje dobre kmetijske prakse pri gnojenju. Z upoštevanjem teh navodil se zagotavlja pravilna uporaba rastlinskih hranih v kmetijstvu in se s tem dosežejo sledeči ci-

lji: rastline lahko v največji meri izkoristijo hrano; pri pridelavi se čim bolj preprečijo izgube hrani in s tem povezan, čeprav je na našem območju manj pomemben, vnos hrani v vode.

Potrebe rastlin po hraniilih

Gnojilo je treba uporabljati v skladu s potrebami po hraniilih. Pri ugotavljanju teh potreb se upošteva več dejavnikov, najvažnejši pa so slednji: pričakovana količina pridelka; razpoložljive količine hranih v tleh (založenost); vsebnost apna in reakcijo tal (pH vrednost) in količina humusa v tleh; pridelovalne razmere, ki vplivajo na dostopnost hranih, zlasti kmetijska kultura, prejšnji posevek, obdelava tal in namakanje.

V skladu z načeli pravilnega gnojenja je treba gnojiti tako, da so hraniila v čim večji meri izkorisčena za rast in razvoj zastin. Takšno gnojenje pa hkrati zmanjšuje izgube hrani in s tem povezano izpiranje v vodne površine. Posebno za dušična gnojila velja, da je v naših vremenskih razmerah, ko imamo na splošno razmeroma veliko padavin, nevarnost izpiranja dušika tudi med rastno dobo, velika. Zato je treba gnojenje z dušikom tem bolj prilagojeno potrebam posameznih kultur in porazdeliti odmerke dušika na več obrokov med rastno dobo.

Z ugotavljanje založenosti tal s fosforjem, kalijem in drugimi elementi je priporočljiva analiza vzorcev tal vsakih 5 let, kar nam služi za kontrolo rodovitnosti tal in gnojenja. Odmerjanje dušika je težavejše, zato se sanj odločamo na podlagi izkustvenih norm, to se pravi rezultatov poljskih gnojilnih poskusov, ki nam povedo kakšne so potrebe gojene kulture po dušiku.

Glede na količino hraniilih rudninskih snovi ali hrani, ki jih rastline sprejemajo iz tal raztopljene v vodi, jih delimo v dve skupini. Prve, ki jih rastline potrebu-

jojo razmeroma veliko, imenujemo glavna rastlinska hraniila ali makrohraniila in ta so: dušik, fosfor, kalij, kalcij, magnezij in žveplo. V drugo skupino pa spadajo hraniila v sledovih ali mikrohraniila, ki jih rastline potrebujejo izredno malo, in so slednje: železo, bor, mangan, molibden, baker, cink in druga.

Potrebe posameznih rastlin po omenjenih hraniilih so seveda različne. Zato je treba pripraviti letni gnojilni načrt na osnovi teh potreb. Če so na kmetiji razpoložljiva tudi živilska gnojila (predvsem gnoj) je treba pripraviti načrt ob upoštevanju količine razpoložljivih organskih gnojil in vsebnosti posameznih hraniil v njih. Z mineralnimi gnojili to gojenje dopolnimo. Preprečiti moramo, da je vnos v tla preobil. Za vsako parceло je treba točno predvidevati uporabo živilskih gnojil glede na načrtovani obseg pridelave, kolobar in založenost tal z rudninskimi gnojili. Na tej podlagi pa se izračunajo tudi potrebne količine mineralnih gnojil.

Ljudje gojimo razne kulture že tišočletja ali stoletja. Z razvojem kmetijstva pa so se razvijali in spreminjali tudi načini gnojenja kmetijskih kultur. V zadnjem času se na osnovi številnih poskusov pojavljajo dvomi, če je razne kulture potrebovane gnojiti, s tako visokimi odmerki, kot so jih strogvajki svetovali v zadnjih desetletjih.

Dokazano je, da smo do nedavnega določene kulture gnojili preveč. Izstopajoč primer je vinska trta, za katero se je izkazalo, da potrebuje veliko manj gnojil, kot smo še pred nekaj leti mislili. Zato je potrebno, da kmetovalec stalno posodablja svoje znanje in sledi navodilom za pravilno gnojenje. Le na ta način bo dosegel cilje, ki smo jih uvodoma navedli. Drži pa pravilo, da vse rastline potrebujejo za rast in rodnost tudi hraniila.

Svetovalna služba KZ

TEČAJ KZ Za uporabo toksičnih sredstev

Kmečka zveza organizira za svoje člane in ostale kmetovalec tečaj za pridobitev dovoljenja za nakup in uporabo toksičnih, zelo toksičnih in škodljivih (bivše 1. in 2. skupine) fitofarmacevtskih sredstev. Tečaj je obvezen v smislu OPR št. 290 z dne 23.04.2001 za vse, ki nameravajo opraviti izpit za pridobitev ali obnovitev omenjenega dovoljenja in trajá 8 ur za obnovitev ter 12 ur za prvo pridobitev dovoljenja.

Tečaj zaobljema sledeče tematike: toksikološki in zdravstveni del; preventivne norme, zakonski predpisi; dobra kmetijska praksa pri uporabi fitofarmacevtskih sredstev; okoljski vidik pri uporabi fitofarmacevtskih sredstev. Kraj v časovni termini tečaja bodo doloceni po zaključenem vpisovanju. Vpisnina na tečaj znaša 80 Evrov. Prošnji za izdajo dovoljenja je treba priložiti:

2 koleka za € 14,62, 2 slike formata A4 izkaznice, zapadlo dovoljenje. Vpisovanja na Kmečki zvezi v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 040/362941.

TROPSKI RASTLINI

Kako gojimo avokado in kanarski datljevec

Danes bomo opisali dve tropski rastlini, ki ju lahko gojimo tudi pri nas v okrasne namene. To sta avokado in kanarski datljevec.

AVOKADO, s strokovnim imenom *Persea americana*, je tropsko drevo, izvira iz Mehike in Gvatemale. Pripada družini Lauraceae. Gojijo v subtropskih in tropskih državah, Severni in Južni Ameriki, Novi Zelandiji, Južni Afriki. Sadež, ki po okusu nekoliko spominja na orehe, je zelo hranilen. Vsebuje 20 odstotkov nenasičenih maščob, 11 vitaminov, med katerimi predvsem A, C, B1, B2, E, in 14 mineralov. Avokado uporabljajo tudi v kozmetiki, posebno za nego kože.

V Evropi gojijo avokado le v Španiji in ponekod v južni Evropi. Vzdrži namreč le do -3°C. Lahko ga poskusimo gojiti v vazi in v zapretem prostoru, kot na primer v stanovanju ali verandi. Poglejmo, kako.

Avokado zraste do 20 metrov visoko. Sadež lahko kupimo tudi pri nas. Potem, ko sadež pojemo, ocistimo semene. To je zelo važno, saj bi drugače lahko začelo gniti. Seme nato postavimo v vodo, da vzkljije. Postavimo ga v stekleni kozarec tako, da se le spodnji, širši del semena moči. Če pa je kozarec preširok, seme zvodemo z zobotrebci in ga naslonimo tako, da ne pada v kozarec.

Tako pripravljeni stekleni kozarec postavimo v stanovanje, na svetlo in toplo mesto. Idealna temperatura naj bo okrog 21 stopinj Celzija. Ko rastlina vzkljije in poženejo korenine, jo posadimo v 8 do 10 cm široko vazo z namensko zemljo, idealno za sobne rastline. Konica brsta naj bo nekoliko zunaj zemlje. Pri presajjanju bodimo zelo previdni, da ne ranimo korenin.

Namesto da najprej pustimo vzkliti seme v steklenem kozarcu, lahko seme vsadimo v 8 do 10 cm široko vazo. Postavimo ga diagonalno in tako, da je 1/3 semena zunaj zemlje.

Ko rastlina doseže 20–25 centimetrov, jo presadimo v širšo vazico in sicer 15 do 18 cm. V prvem letu avokado zraste že 30–40 centimetrov visoko. Zato je treba rastlino večkrat presaditi in ji zagotoviti dovolj veliko vazo. Za avokado uporabljamo rahlo in rodovitno zemljo s kislo reakcijo. Nadno vaze postavimo plast kamenčkov ali napihnjene gline za boljšo drenажo.

Rastlino gojimo v svetlem, toplem in svežem prostoru, vendare da leč od grelcev. Idealna je veranda ali kak drug zaprt prostor, vendar mora biti dovolj svetel in prostoren. Občasno moramo liste orositi, posebno pozimi, ko je zrak v stanovanju suh radi centralne kurjave. V kaki zelo milji legi tudi v naših krajih in ob milih zimah bi jo lahko gojili pozimi tudi na odprtih, vendar v zavjetu in na sončni legi. Pozimi moramo rastlino pokriti s pajčevinastim vlaknom. Najbolje je vsekakor, da avokado vedno gojimo v velikih vazah, da ga ob mrzli zimi premestimo v notranje prostore.

Avokado, ki ga vzgojimo iz semena, obrodi le po 7–8 letih. Težje obrodi, ko ga gojimo v vazi. Bolje obrodi, če ga cepimo na specično oklo na razkol, kar pa zahteva izkušeno roko. Avokado zalivamo večkrat in po malem. Gnojimo z mešanimi gnojili, ki imajo veliko dušika. Avokado je občutljiv na klorozo zaradi pomanjkljivega vsrkjanja železa in mangana. Rastlina na splošno oširi in listi prumenijo. Večkrat se to lahko zgodi pri

nas zaradi apnenčaste zemlje in vode za zalivanje. Proti klorozu gnojimo s kislimi gnojili, železovim sulfatom in škropimo z železom v obliki katav. Če pa korenine gnijejajo, moramo manj zalivati in poskrbeti za pravilno drenažo.

Druga rastlina je **CANARSKI DATLJEVEC**, ki ji enostavno rečemo tudi domača palma. Rastlina se botanično imenuje *Phoenix canariensis* in spada v družino Palmae. Rod *Phoenix* obsega nekaj več kot ducat vrst, med katerimi je vrsta *canariensis* najbolj poznana. Za ves rod so značilni dolgi in ozki listi. Kanarski datljevec je večinoma sobna rastlina, v Sredozemlju pa jo gojijo tudi na prostem v okrasnih vrtovih, kjer je zelo razširjena. V toplejših krajih lahko doseže tudi 20 metrov višine, listi pa so lahko dolgi tudi 6–7 metrov in so temno zelene barve. Moški in ženski cvetovi so na različnih rastlinah in tvorijo sovjetja z rumenkastimi cvetovi. Vsekakor če datljevec gojimo v vazi kot sobno rastlino, zelo poredkoma cveti. Rastlino, ki rastejo na prostem, proizvajajo sadeže podobne dateljnem, izvirajo pa iz Kanarskih otokov, Severne Afrike in Azije.

Domača palma ima zelo močan in velik koreninski sistem. Zato moramo uporabljati vaze, ki so bolj proporcionalne krošnji rastline. Da ne bi uporabljali prevelikih vaz, okrog polovice julija, ko jo po navadi presajamo, jo vzamemo iz vase v vso koreninsko grudo in obrezemo korenine, ki rastejo iz koreninske grude. Na ta način lahko rastlino presadimo spet v isto ali večjo vazo.

Kanarski datljevec razmnožuje se s semenom. Sejemo v vase, ki jih napolnimo z lahko zemljo. Vazo nato postavimo v topel prostor, ki je lahko rastlinjak ali kak notranji prostor. Po približno enem mesecu semena vzkljijejo in kmalu nato se pokaže prvi list. Takrat zelo previdno presadimo rastlinico v vazo s premerom 6 cm, v lažjo zemljo. Vazo nato spet postavimo v rastlinjak ali kak podoben prostor. Vzno je, da je prostor vlažen in topel, a s stalno vlagom in temperaturom. Na dno vase postavimo kamenčke ali kak drug material za boljšo drenažo, drugače se lahko korenine pretirano širijo in zamašijo luknje za odtekanje vode na dnu vase.

Med gojenjem v stanovanju rastlino postavimo v malo ogrevan prostor. Temperatura vsekakor ne sme pasti pod 10 stopinj Celzija. Za vrsto zemlje rastlina ni zahtevna, zahteva pa veliko svetlobe. Ko zalivamo, uporabljamo vedno vodo, ki ima sobno temperaturo. V primeru mrzle vode ali če je zemlja preveč vlažna, se lahko pojavi temni madeži na listih. Isto se lahko zgodi, če poleti pustimo posušiti zemljo v vazi. Tudi če je prostor premalo svetel, se lahko pojavit madeži na listih. Če postavimo rastlino v pretopel prostor, jo lahko napade kapar. V tem primeru nemudoma škropimo z belim mineralnim oljem v odmerkih, ki so navedeni na konfekciji. Palmo poleti redno zalivamo, pozimi pa zelo malo. Od aprila do septembra tedensko gnojimo s kakim tekočim gnojilom. Med zimou moramo gnojenje prekiniti. V poletnem času je vsekakor bolje, da postavimo rastlino na odprto. Postavimo jo na sončno lego. Le v milih legah jo sadimo na prostoro, kjer ostane tudi pozimi.

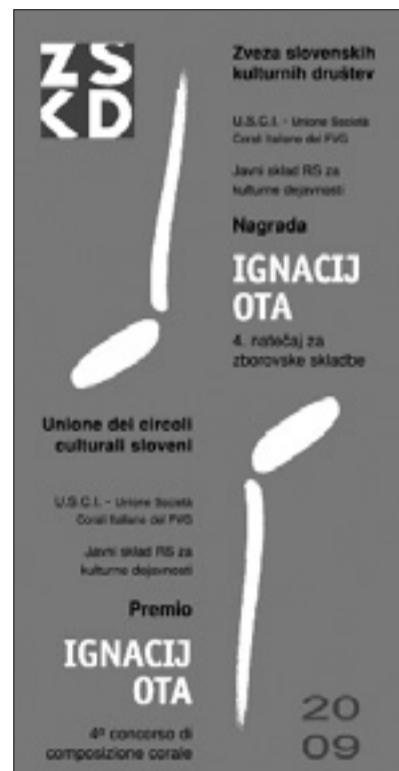
Magda Šturm

Št. 140

Nagrada Ignacij Ota

4. natečaj za zborovske skladbe

Zveza slovenskih kulturnih društev
U.S.G.I. - Unione Società Corali Italiane del PVC
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Nagrada
**IGNACIJ
OTA**
4. natečaj za zborovske skladbe

Unione dei circoli culturali sloveni
U.S.C.I. - Unione Società Corali Italiane del PVC
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Premio
**IGNACIJ
OTA**
4º concorso di composizioni corali
2009

1. Na natečaj so lahko prijavljene zborovske skladbe: brez instrumentalno spremljave za štiriglasni odrasli mešani zbor in za triglasni oz. štiriglasni ženski ali moški zbor;

brez ali z instrumentalno spremljavo za dvoglasni ali troglasni otroški oz. mladinski zbor.

2. Predstavljena dela morajo biti izvirna in neizvedena. Lahko so tudi avtorske priredbe ljudskih motivov.

3. Izbrani teksti za zborovske skladbe morajo biti v slovenskem jeziku ali

v slovenskem narečju, s posebno pozornostjo na vrednotenju literarnega in ustnega izročila obmejnega pasu.

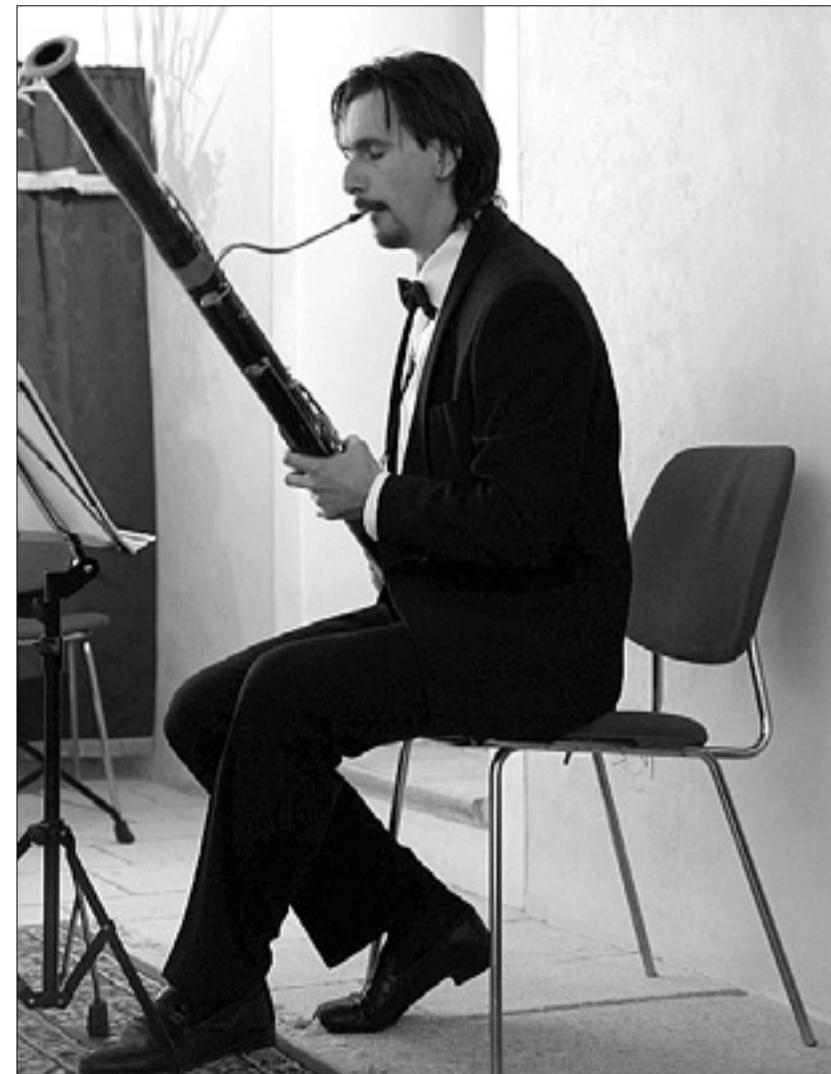
4. Kdor se prijavi na natečaj, naj upošteva, da so skladbe namenjene ljubiteljskim zborom.

5. Vsak skladatelj lahko predstavi več del.

6. Dolžina vsake skladbe ne sme presegati 5 minut.

7. Partiture, v petih čitljivih izvodih, morajo biti oddane ali odpolane na sedeže ZSKD najkasneje do 30. junija 2009.

8. Skladbe morajo biti anonimne: označi naj jih razpoznavno geslo, ki mora biti napisano tudi na zaprti ovojnici, v kateri so podatki skla-

Aljoša Tavčar, nagrajenec 3. natečaja za zborovske skladbe Nagrada Ignacij Ota 2007

datelja (ime in priimek, kraj in datum rojstva, bivališče, telefonska številka, naslov elektronske pošte). Ovojnica mora vsebovati tudi podpisano izjavo udeleženca, da je skladba izvirna in da ni bila še izvedena.

9. Skladbe bo ocenila posebna strokovna komisija glasbenikov, ki jih imenuje Deželni odbor ZSKD. Odločitev komisije, ki ima tudi možnost, da ne dodeli nagrad, je dokončna in nespornejša.

10. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zbrane (500,00 €); za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor (500,00 €); posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice rojenega/e po 31. decembru 1982.

11. Rezultate natečaja bo ZSKD pisno

sporočila dobitnikom nagrad najkasneje do 10. oktobra 2009. Izidi bodo primerno obeleženi tudi v slovenskih in italijanskih medijih.

12. Za vse, kar ni izrecno predvideno v tem razpisu, veljajo predpisi Civilnega zakonika in specifičnih zakonov na tem področju.

13. Kdor se prijavi na natečaj, sprejme v celoti in brezpogojo pričujoči pravilnik.

14. Zveza slovenskih kulturnih društev se obvezuje, da objavi nagrajena dela in morebitne skladbe, ki bodo deležne posebne omembe komisije.

15. Zveza slovenskih kulturnih društev si pridržuje vse pravice za uporabo, objavo, izdajo in snemanje nagrajenih in priporočenih skladb, te bodo ostale njena last.

agenda - agenda - agenda - agenda

15. REVIJA

KRAŠKI PIHALNIH GODB

Ilirska Bistrica – Dom na Vidmu, 1.2.2009 ob 17. uri

Pihalni orkester Divača
Godbeno društvo "Viktor Parma"
Trebče
Pihalni orkester Ilirska Bistrica

Hrpelje – Dom kulture, 7.2.2009 ob 20. uri

Pihalni orkester Breg
Godbeno društvo Nabrežina
Brkinska godba 2000

Tržič – Občinsko gledališče, 28.2.2009 ob 20. uri

Kraška pihalna godba Sežana
Pihalni orkester Kras – Doberdob
Pihalni orkester Ricmanje

POZOR PEVCI IN DIRIGENTI!

Feniarco razpisuje 5. evropsko akademijo za pevce in dirigente, ki se bo odvijala v Fanu (Pu) od 6. do 13. sep-

tembra 2009. Rok prijave zapade 31.5.2009.

ZANIMIVO ZA MLADINSKE ZBORE

Alpe Adria cantat, mednarodni teden zborovskega petja se bo odvijal od 30. avgusta do 6. septembra 2009. Vršile se bodo delavnice za pevce in dirigente. Rok prijave zapade 31.5.2009.

4. Natečaj za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z Združenjem pevskih zborov FJK U.S.C.I. in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti razpisuje 4. Natečaj za zborovske skladbe za nagrado Ignacij Ota.

Razpis je na razpolago na sedežih ZSKD ali na spletni strani www.zskd.eu.

COROVIVO

Združenje pevskih zborov FJK U.S.C.I. vabi pevske zbole, da se prijavo na 12. revijo Corovivo, ki se bo od-

vila 25. oktobra 2009 v Pordenonu. Rok prijave zapade 15. junija 2009. Razpis in ostale informacije nudi ZSKD.

ZANIMIVO

ZA DEKLISKE IN ŽENSKE ZBORE

ZSKD razpisuje 46. republiški zborovski seminar vokalne zabavne glasbe za dekliske in ženske zbole. Delavnice bodo potekale v Srednjem glasbenem in baletnem šoli v Ljubljani 6., 7. in 8. februarja 2009. Rok prijave zapade 30. januarja 2009.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

25. 1. 2009

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Vzgoja k odgovornosti

V vzgojnem načrtu Slovenske zamejske skavtske organizacije za leto 2008-2012 med drugim beremo tako:

"Organizacija opaža na vseh ravneh (na ravni vseh članov, predvsem voditeljev) pomanjkanje občutka za odgovornost. Vodstvo SZSO se zaveda, da živimo v dobi, ko je čuta za odgovornost vedno manj, in to bodisi odgovornosti za lastno življenje, toliko manj pa za življenje drugih. Problem je sicer zelo širok, ker je prisoten v vseh plasteh današnje družbe (nenazadnje je ta isti problem omenil tudi kormaj izvoljeni ameriški predsednik Barack Obama). Voditelji zato ciljamo k temu, da bi v naših članih (in tudi v njihovih starših) vzbudili čut za odgovornost preko skavtske metode: člane porazdelimo v manjše skupine, znotraj skupine pa, ki izvaja svoje podvige, ima vsak član točno določeno funkcijo ali nalogu. Podvig skupine bo uspel le, če bo vsak izvršil svoj del, drugače pa bo celoten podvig propadel. Višek doseže seveda vsak član, ko postane voditelj in mu je takrat zaupano vodstvo skupine, torej vzgoja drugih, mlajših članov, kar je enkratna šola za odgovorno življenje. Prav tako pa smo prepričani, da je treba na vzgojo k odgovornosti začeti že zelo zgodaj: starejšim bratom in sestram dajati odgovornost za mlajše, spodbuditi odgovornost do hišnih živali, do urejenosti svojega prostora, do okolja, v katerem živimo, predvsem pa do ljudi, s katerimi živimo.

Zavedamo se sicer, da to ni tako enostavno, predvsem pa ne, ker je današnja mladina obkrožena z zgledi neodgovornega ravnjanja. Zato pa smo prepričani, da je treba to začeti izvajati pri samih voditeljih in še prej bi bilo treba to začeti pri starših, da bodo lahko otroci in mladi obkroženi z dobrimi zgledi odgovornega ravnjanja.

Vestna vidra

Študijski center Melanie Klein

Študijski center Melanie Klein je naziv zelo dinamičnega društva, ki je nastalo na pobudo mladih študentov vzgojnih ved pred skoraj dobrim desetletjem. O dosedanjem delovanju in o ponudbi tega društva smo se pogovorili s Francesco Simonij.

Francesca Simoni: Zamisel za tisto, kar je potem postal Študijski center Melanie Klein, se je porodila pred točno desetimi leti. Poleti 1998 smo mlađe punice, ki smo takrat končale fakulteto za vzgojne vede, razmišljale, kako naprej. Univer-

zitetni študij nam je dal tudi nekaj prakse, slednjo pa smo že zelele tudi uporabiti znotraj našega prostora. Osredotočile smo se na poletni center, saj smo že zelele na tem področju prispevati svoj doprinos. Rečeno, storjeno. S pomočjo Slovenske prosvete smo priredile prvi poletni center v Bazovici. Na začetku smo bile tri vzgojiteljice, imeli pa smo 13 vpisanih otrok. Starši so bili s tem prvim poletnim centrom zadovoljni, zato smo nadaljevali s to ponudbo. Število prijavljenih se je postopoma večelo, prav tako pa tudi število vzgojiteljev, saj pazino, da je razmerje med otroki in vzgojitelji največ 6:1. Leta 2001 smo zaradi tega ustavovile tudi društvo prav z namenom, da bi se lažje posvetili tej dejavnosti. Z novo obliko delovanja pa se je razširil ne le samo število sodelavcev, ampak na dan so prišle tudi nove zamisli in pobude, ki smo jih želeli tudi uresničiti. Poletni center je seveda ostal naša stalnica. Lani, na jubilejni deseti izvedbi, smo imeli 55 otrok na teden, kar je res lepo število, sodelovalo pa je 14 vzgojiteljev. Lani smo, ob priložnosti padca meje, priredili v sklopu poletnega centra tudi izlete v Slovenijo.

Naše delovanje se ne osredotoča samo na otroke, ampak pravzaprav na vse starostne stopnje. Za starejše smo priredili t.i. tečaj dobrega počutja. V prvih dveh letih delovanja društva smo priredili kar 15 tovrstnih tečajev v sodelovanju s krajevnimi društvami na teritoriju. Namen tega tečaja je utrjevanje psihofizičnega ravnotežja. To dosegamo preko telesnih vaj, preko neverbalnega sporočanja... Skupaj smo imeli 110 tečajnikov, katerim smo ponudili kar dve različni stopnji tečaja. S tem tečajem smo prišli celo na Gorisko!

Omembe vredno pa je sodelovanje s šolami.

Francesca Simoni: Za šole smo priredili prav tako zelo zanimiv tečaj spoznavanja teleša in gibov. Tečaj prirejamo od leta 2003 v sodelovanju z ZSSDI. Tečaj je namenjen otrokom iz vrtca. Ne gre za telovadbo, ampak za urjenje sposobnosti orientacije v prostoru ter spoznavanja sebe. Otrok spoznava in riše sebe, osvaja pojme kot je hitro in počasi, spredaj in zarez, skratka osvaja pojme, ki mu bodo koristili v osnovni šoli. Skratka, lahko bi rekla, da ta tečaj nudi otrokom podlago za osnovno šolo. V igri spoznava npr. obliko kroga, ki jo bo kasneje srečal pri učenju črk... Tečaj je seveda tudi zabaven, veliko se igramo in poslušamo glasbo...

Igra je eden izmed temeljev filozofije Melanie Klein...

cerkvenega slovarja Dušana Jakomina. Govorila bosta prof. Tatjana Rojc in Rafa Valenčič. Začetek ob 20.30.

Danes ob 15.00 uri bo združeni pevski zbor ZCPZ oblikoval v cerkvi v Rodiku mašo ob obletnici smrti prof. Ubalda Vrabca.

ZCPZ prireja, v pondeljek, 26.1. ob 18.30 v Finžgarjevem domu redni občni zbor.

gorica

Redni letni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete bo v torek, 27. januarja 2009, v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Francesca Simoni: Vse naše dejavnosti, nai si bo za dojenčke ali starejše, temelijo na igri in vzgoji. Melanie Klein je bila prva terapevta, ki je uvedla igrko kot posredni element med otrokom in terapijo. Razumela je, da ko se otrok igra, tudi boljše dela, tisto kar ga sprašujemo, saj je sproščen. Isto velja tudi za odrasle. Za nas vzgoja je nekaj širšega. Ne gre samo za proces vzgajanja otroka, ampak za trajnostni proces učenja, izobraževanja in vzgajanja. Mislim, da se vsaka oseba razvija skozi čas. Vsaka oseba je edinstvena in tak je tudi njegov proces osebnostnega razvoja. Tudi starejše se lahko marsicosa nauči, zaradi tega pa rabimo tudi takrat igrko kot sredstvo za boljše dojemanje tega. V vrtcu je to seveda zelo potrebno, a tudi na tečaju dobrega počutja...

Ali se otroci znajo še igrati?

Francesca Simoni: Zelo zanirivo in težko v proračanje. Družba se je zelo spremnila, prav tako pa tudi življenje otrok. Nekoč so se otroci igrali na vrtu, dandanes pa je večina otrok zaprti v stanovanjih. Tudi sam šolski urnik otrok se je znatno podaljal, po šoli pa imajo otroci na razpolago tudi izredno veliko pošolskih dejavnosti, tako da za igranje skorajda zmanjka časa. Otroci dandanes doživljajo simptome, ki so bili s tem prvim poletnim centrom zadovoljni, zato smo nadaljevali s to ponudbo. Število prijavljenih se je postopoma večelo, prav tako pa tudi število vzgojiteljev, saj pazimo, da je razmerje med otroki in vzgojitelji največ 6:1. Leta 2001 smo zaradi tega ustavovile tudi društvo prav z namenom, da bi se lažje posvetili tej dejavnosti. Z novo obliko delovanja pa se je razširil ne le samo število sodelavcev, ampak na dan so prišle tudi nove zamisli in pobude, ki smo jih želeli tudi uresničiti. Poletni center je seveda ostal naša stalnica. Lani, na jubilejni deseti izvedbi, smo imeli 55 otrok na teden, kar je res lepo število, sodelovalo pa je 14 vzgojiteljev. Lani smo, ob priložnosti padca meje, priredili v sklopu poletnega centra tudi izlete v Slovenijo.

Naše delovanje se ne osredotoča samo na otroke, ampak pravzaprav na vse starostne stopnje. Za starejše smo priredili t.i. tečaj dobrega počutja. V prvih dveh letih delovanja društva smo priredili kar 15 tovrstnih tečajev v sodelovanju s krajevnimi društvami na teritoriju. Namen tega tečaja je utrjevanje psihofizičnega ravnotežja. To dosegamo preko telesnih vaj, preko neverbalnega sporočanja... Skupaj smo imeli 110 tečajnikov, katerim smo ponudili kar dve različni stopnji tečaja. S tem tečajem smo prišli celo na Gorisko!

Z igrimi pa dosežete otroke ne samo v poletnih centrih in šolah...

Francesca Simoni: Res je. Letos smo ponovno imeli priložnost, da smo izvedli na program Rasti s pravljicami kar v samem tržaškem mestnem središču, in sicer na trgu sv. Antona. Šlo je za skupno pobudo različnih tržaških društev. Za nas, kot slovensko društvo, pa je bilo to zanirivo priznanje ter seveda izkušnja. Otrokom, staršem in dedom smo skušali posredovati ljubezen do poslušanja in pripovedovanja pravljic. Lani je bil na vrsti Povodni mož. Igro smo pripovedovali v italijansčini. Otroci so bili fascinirani nad načinom pripovedovanja.... V kratkem pa nas čaka ponoven izvod, in sicer sodelovanje na veliki prireditvi, ki bo namenjena otrokom, in sicer v prostorih bivše ribarnice. Nacrtujemo kar nekaj pobud, in sicer delavnice tako za otroke kot za odrasle, predstavitev mladih slovenskih ustvarjalcev... Vsi naši vzgojitelji so Slovenci, kar pomeni, da bodo informacije tudi v slovenščini...

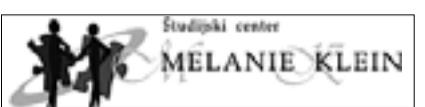
Poleg iger se posvečate tudi jezikovnim tečajem...

Francesca Simoni: To je tudi posledica naših poletnih centrov. Nekateri otroci so prihajali iz mešanih zakonov. Neslovenski starši nam je vedno izražal pomisleke, ali bo vpisal otroka v slovensko ali italijansko šolo, saj, kako mu bom sledil. Ker je bilo veliko popraševanja, smo začeli z jezikovnimi delavnicami. Začeli smo najprej z delavnicami za otroke, in sicer Besedni ringarja in Slovenske urice. Prvi je namenjen otrokom, ki obiskujejo vrtec in se želijo naučiti slovenščine, Slovenske urice pa so

namenjene otrokom od 5 do 8 leta starosti, ki želijo izpopolniti znanje jezika. Pobudi se odvijata že pet let ob sobotah popoldne na našem sedežu. Iz tega je nastala tudi pobuda, namejena šolam, in sicer Slovenski abc. Lani smo oskrbovali kar 13 vrtcev, in sicer tudi povsem italijanske! Zanirivo pa je, da se je prav zaradi tega porodila tudi potreba, posredovati slovenski jezik staršem teh otrok. Zaniranje za slovenske tečaje se je lani znatno povečalo, mora pa prav zaradi padca meje.

Kaj pa trenutno ponujate?

Francesca Simoni: Rada bi na tem mestu omenila tečaji za dojenčke, tečaj prvi koraki, tečaji za masožo dojenčka, ki jo izvajamo s tehniko BodyWork, ki izhaja iz klinične pedagogike, ter seveda tečaj v bazenu – za otroka in starša. Tečaj je namenjen otrokom od drugega meseca dalje. Otroci se počutijo izredno »doma« v vodi, zato je moja naloga naučiti stare, kako naj držijo otroka v vodi in kako naj mu ne posreduje negativnih občutkov – kot je recimo strah. Starši se čudijo, kako otrok lahko zplaiva! Trenutno tečaj obiskuje 15 dojenčkov.

»Ljudje govorijo, srca pa nimajo«

Prosvetno društvo Štandrež
(dramski odsek)

Branislav Nušić

KAJ BODO REKL LJUDJE...?

Igrajo:
TOMA: Božidar Tabaj
STANA: Daniela Puja
NADA: Chiara Mucci
JELKICA: Nikol Kerpan
SIMA: Marko Brajnik
Ga. ŽIVANOVIC: Vanja Bastiani
Ga. TOMIČ: Marta Bizjak
STOJANOVIČ: David Vižintin
STRIC MARTIN: Egon Cigan
UČITELJ GLASBE: Matej Klanjšček
KAJA: Polonca Cigan
ANA: Roberta Marussi
POSTREŽČKA: Joško in Franjo Kogoj

REŽIJA: Jože Hrovat
GLASBENA OPREMA: Mirko Vuksanovič

KOSTUMI: Snežica Černic
ŠEPETALKA: Marinka Leban
SCENA: Joško in Franjo Kogoj
TEHNIKA: Sonja Bastiani, Andreja Bizjak, Simone Lamo

Cetrtek, 29. januarja 2009,
ob 20.30,

v KD Lojze Bratuž v Gorici

Dramski odsek Pd Štandrež je premierno uprizoril predstavo Kaj bodo rekl ljudje...? Branislava Nušića že leta 1989. Gre torej za nekako reprizo, ampak z novim ansamblom in režijo.

Komedija ponuja gledalcu možnost, da razmišlja, kako okolje in družba lahko vplivata na naše vskakdanje življenje in nas silita v konformizem: spreminjajo naše vskakdanje ustaljenje navade, pohištvo, način obnašanja, zbirajo hčeri ženina ipd. Vse to je pred skorajda sto leti ugotovil avtor, a prikazana situacija je še danes povsem aktualna. V današnjem virtualnem svetu niso ljudje, ki nas skušajo spremintati, temveč mediji, internet, mode ipd.

Ljudje smo pač ljudje in bi ne smeli vplivati drug na drugega, saj je vsakdo svet zase. Važno je to, kar mi čutimo da smo, in ne to, kar drugi mislimo o nas.

»Žarenje« med Gorico in Trstom

Žarenje je naslov drobne knjižice, ki je ob izteku leta 2008 izšla pri Goriški Mohorjevi družbi. Gre za zbirko poezij, nekakšno antologijo pesniškega ustvarjanja

Zore Tavčar, ki je po svojem literarnem in kulturnem delovanju dobro poznana tako v naših zamejskih krogih kot v Sloveniji, saj je njena živiljenjska pot razpeta med rodno Loko pri Zidanem mostu in Trstom ali boje Opčinami, kjer si je z možem Alojzem Rebulo ustvarila družino. Možu tudi posveča to knjigo v zahvalo za "pol stoljetja ljubezni",

in tudi pesmi, ki so v njej zbrane, obsegajo razpon, ki gre časovno od leta 1947 do leta 2007. Sama razporeditev pesmi kaže na ta živiljenjski lok, ki ga avtorica, ki je pred kratkim slavila osemdesetletico življenja, prikaže v nekakšnem modernem "feedbacku".

Knjigo bodo predstavili v sredo, 28.1., v prostorih goriške Galerije Ars, v soboto, 31.1., pa bo Bambičeva galerija, v sodelovanju z Goriško Mohorjevo priredila „Srečanje ob Prešernu“, kjer bo poleg predstavitev novih književnih del Zore Tavčar, na ogled še razstava Mateja Susiča Zimske idila.

Pri predstavitev bo sodelovala prof. Tatjana Rojc, za glasbeno kuliso večera pa bosta poskrbela Aleksander Ipavec-harmonika in Piero Purini-sax.

ITALIJA - Na otoku Lampedusa množica priseljencev protestirala ob odobravanju domačinov

Prebivalci in priseljenci družno proti politiki vlade

Glavni razlog protesta predolgo čakanje in težke bivalne razmere - Berlusconi: 30.000 vojakov v mesta

LAMPEDUSA - Na koncu je zavrel tako prebivalcem kot priseljencem: skupaj so izrazili nasprotovanje načrtu italijanskega notranjega ministra Roberta Maronija, da se na otoku Lampedusa zgradi nov center za istovetjenje in izgon nezakonitih priseljencev. Včerajšnji dogodek dneva se je zgodil na otočku med Sicilijo in severno Afriko, ki v Italiji že leta velja za simbol izkrcavanja nezakonitih priseljencev. Protagonisti dogajanja so bili pravzaprav ravn slednji, ki so včeraj izsilili izhod iz obstoječega centra, kjer se nahaja kakih 1.300 ljudi, povečini Tunizijcev. Vsa ta množica se je zgrnila na ulice Lampeduse in ob vzlikanju gesel, kot sta npr. »Svoboda!« in »Pomagajte nam!« prišla do županstva, kjer je dala duška svojemu protestu. Na Lampedusi se priseljenci pritožujejo predvsem nad predolgim bivanjem v tamkajnjem centru, kjer vladajo težavne razmere, zato želijo združitev s svojimi družinskim članom, ki se že nahajajo v Italiji ali v drugih evropskih državah. Prebivalci Lampeduse so jim ob tej priložnosti ploskali in demonstrirali skupaj z njimi proti odprtju načrtovanega novega centra za priseljence.

Sile javnega reda, ki jih je na otoku veliko manj kot priseljencev, so dogajanju sledile, a niso posegle (le tu pa tam je prišlo do trenutkov napetosti), tudi zato ne, ker, kot so dejali na notranjem ministrstvu, ni nobenega določila, ki bi priseljencem prepovedal izhod iz centra. To je potrdil tudi italijanski premier Silvio Berlusconi, ki je s Sardinijo sporočil, da je položaj pod nadzorstvom in dejal, da so priseljenci svobodni, »da gredo v vas popit pivo« in da center na Lampedusi ni taborišče. Berlusconi je želel pomiriti prebivalce otoka z napovedjo možnosti poprave cen goriva za ribiče ladje in pogovorov s tunizijskimi oblastmi za repatriacijo tamkajnjih državljanov. Glede širše problematike zagotavljanja varnosti v Italiji pa je premier napovedal predlog po povečanju števila vojakov, ki patrulirajo ulice italijanskih mest, na 30.000. Minister Maroni pa je še enkrat poudaril potrebo po novem centru za priseljence, dejstvo, da so slednji na otoku, pa je po njegovih besedah prepričilo beg.

Na dogajanje se je odzvala tudi opozicija. Senator Demokratske stranke Roberto Di Giovan Paolo je tako dejal, da je vlada povsod v težavah, začenši z varnostjo in priseljevanjem, tega pa ni sposobna priznati. Evropski poslanec Stranke komunistične prenove Giusto Catania pa je dodal, da je vlada nezmožna upravljati s poslovom priseljevanja ter krši temeljna mednarodna in evropska določila za sprejem priseljencev in prosilcev za azil.

Množica nezakonitih priseljencev se je napotila do županstva, domačini pa so jim ploskali

ANSA

ITALIJA - Nov razkol v levici

Nichi Vendola ustanovil stranko Prenova za levico

SIENA - Razkol na levici je včeraj postal definitiven. Predsednik deželne vlade Apulije Nichi Vendola je sinoči na skupščini v Chiancianu uradno potrdil razkol s Ferrerovo Stranko komunistične prenove in ustanovil novo stranko Rifondazionale per la sinistra (RPS) ali Prenova za levico; ob rdeči zvezdi je na novem logu napis RPS. »To pa sploh ne pomeni, da je nova stranka antagonist Stranke komunistične prenove, ravno nasprotno. Tovarišem, ki so ostali zvesti tej stranki, se zahvaljujem za sodelovanje, vsem nam pa želim, da bi se še borili za rojstvo nove levice, levice dela in svobode, ki bi ponosno kljubovala strahu in samoti,« je izza mikrofona na odru poudaril Vendola.

Državni tajnik stranke komunistične prenove Paolo Ferrero je izbiro Vendole ostro kritiziral, češ da je nesmiselna, saj se postavlja kot pravo protislovje izraženi želji po združevanju. »Vselej smo se zavzemali, da bi držali trdno skupaj. Skrbi me, saj gre za razkol v smeri desnice. S tem nikakor nočem reči, da je Vendola desničar, vendar se s to potezo lahko uveljavijo neprijetni pogoji podrejenosti Demokratski stranki.«

Na Vendolov odgovor seveda ni bilo treba dolgo čakati. »Razkol je bil neizbežen. Ko se v skupnosti namreč pretregrajo solidarnostne vezi, je vsak poskus vztrajanja nesmiseln,« je pojasnil Vendola. Njune politične linije so po njegovem mnenju že pred časom ubrale dve različni poti in včerajšnje Ferrerovo besede o enotnosti so le vaje bon ton, brez prave osnove.

Predsednik deželne vlade Apulije Nichi Vendola in pobudnik nove stranke RPS na včerajšnjem srečanju

ANSA

ZDA - Vprašanje proračunskega financiranja organizacij, ki pomagajo pri splavu

Obama z ukazom odpravil prepoved Pristaši zadovoljni, nasprotniki in Vatikan kritični

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v petek z izvršnim ukazom odpravil prepoved proračunskega financiranja domačih in tujih organizacij, ki se po svetu ukvarjajo z načrtovanjem družin, torej pomagajo ženskam tudi pri splavu. Prepoved je uvedel Ronald Reagan, Bill Clinton jo je odpravil, George Bush mlajši pa znova uvedel. Republikanec Ronald Reagan je navdušil ameriške nasprotnike pravice do splava, ko je leta 1984 na konferenci Združenih narodov v prestolnici Mehike objavil prepoved financiranja vseh organizacij in skupin, ki aktivno pomagajo ženskam pri splavu oziroma splav le zagovarjajo. Politika zato tudi nosi ime po Mexico Cityju oziroma ji pravijo tudi »globalni nagobčnik«, ker prepoveduje že samo zagovarjanje pravice do splava.

Prepoved je bila obsežna in je organizacijam, pa tudi bolnišnicam, prepovedala prejemanje ameriškega proračunskega denarja, četudi so denar za financiranje splava in informiranje žensk o tem vprašanju prejemale iz drugih virov. Reaganov naslednik George Bush starejši politike ni spremjal, demokratski predsednik Bill Clinton pa je Reaganovo prepoved odpravil januarja 1993. Ponovna uvedba prepovedi je bil eden prvih ukrepov

Georgea Busha mlajšega, ko je prevzel položaj januarja 2001. Organizacije, ki se ukvarjajo z načrtovanjem družin, imajo zaradi tega velike težave z organizacijo lastnih programov in proračunov, saj se zavedajo, da se lahko prepoved ponovno uvede že čez štiri ali osem let.

ZDA razdeljujejo pomoč tujini preko agencije v sklopu State Departmenta - Agencije za mednarodni razvoj (USAID) in pri izvajanju Obamovega ukaza ne bo težav, ker je odpravo prepovedi v času predsedniške kampanje napovedovala tudi državna sekretarka Hillary Clinton.

Obamova odločitev je pričakovano sprožila burne odzive na obeh straneh. Zagovorniki pravice do splava so jo pozdravili, potem ko so bili v četrteli razočarani, da tega ni storil že na 36. obletnico odločitve vrhovnega sodišča v primeru Roe proti Wade, ki je uzakonila pravico do splava. Tiskovni predstavnik organizacije Mednarodna akcija za prebivalstvo Tod Preston je sporočil, da je bil negativni vpliv prepovedi na zdravje žensk po svetu velik. Izrazil je prepričanje, da bo Obamov ukrep pomagal zmanjšati število nezaželenih nosečnosti, splavor in smrtnih primerov med ženskami, ki umirajo zaradi tveganjih nosečnosti in nimajo dostopa do pomoči.

Nasprotniki pravice do splava so v petek nemudoma izražali razočaranje nad potezo Obame. Zakonodajni direktor organizacije Nacionalni odbor za pravico do življenja Douglas Johnson je sporočil, da bo Obamov ukrep, s katerim je zanikal lastne besede, da bo podpiral politike, ki zmanjšujejo število splavor, zanesljivo povečal število umenih prekinitev nosečnosti po vsem svetu.

Razočaranje nad Obamovo odločitvijo je včeraj izrazil tudi sveti sedež, katerega dnevnik L'Observateur Romano je zapisal, da gre za »napako na poti obrambe človeškega življenja in dostojanstva sleherne osebe«: »Administracija, ki želi zmanjšati število splavor, ne bi smela usmerjati sredstev k organizacijam, ki uresničujejo in promovirajo splav kot sredstvo za načrtovanje rojstev v državah v razvoju,« je še zapisal vatkanski dnevnik.

Kmalu se pričakuje tudi odprava prepovedi financiranja Sklada ZN za prebivalstvo (UNFPA), ki ga je Busheva administracija uvedla zato, ker naj bi sklad domnevno na Kitajskem podpiral politiko vlade prisilnih splavor in sterilizacij. Sklad je te obtožbe od samega začetka vztrajno zanikal. Pričakuje se tudi odprava Bushevih omemitev na financiranje raziskav izvornih celic človeških zdrokov, kar prav tako deli Američane. (STA+CR)

Berlusconi napoveduje »največji škandal republike«

OLBIA - »Vsak čas bo izbruhnil škandal, ki bo najbrž največji v zgodovini republike. Neki gospod je nadziral 350 tisoč ljudi.« Tako je povedal predsednik vlade Silvio Berlusconi na volilnem shodu, ki ga je včeraj priredil v Olibi v podporo desnosredinskemu kandidatu za predsednika Sardinije. Berlusconi se je nanašal na arhiv Gioacchina Genchija, svetovalca nekdanjega javnega tožilca v Catanzaru Luigija De Magistrija. Kaže, da arhiv obsegajo posnetke telefonskih prišluškovanj najrazličnejših ljudi, tudi takšnih, ki uradno niso bili preiskovani. Berlusconi je zadevo omenil v okviru priprav na reformo, ki naj bi korenito skrčila zakonita prisluškovanja. Da gre za resno zadevo, pa je v teh dneh povedal tudi predsednik Odbora za varnost republike (Copasir) Francesco Rutelli.

Obama Banu napovedal tesnejše odnose z ZN

WASHINGTON, 24. januarja (STA) - Novi ameriški predsednik Barack Obama se je včeraj po telefonu pogovarjal z generalnim sekretarjem ZN Ban Ki Moonom in savdskim kraljem Abdulahom. Medtem ko je Obama v pogovoru z Banom poudaril predvsem svojo pripravljenost za tesne odnose z ZN, sta s savdskim kraljem največjo pozornost namenila razmeram na Bližnjem vzhodu. Kot so sporočili iz Bele hiše, si bo Washington prizadeval predvsem za sodelovanje z ZN na področju boja proti podnebnim spremembam, revščini in terorizmu. Obama in Ban, ki je le malo pred pogovorom pozdravil Obamovo odločitev, da zapre taborišče za teroristične osumljence v Guantanamu na Kubi, sta se sicer pogovarjala tudi o prizadevanjih za reformo ZN ter o potrebi »organizacije po primerni podpori in finančiraju«.

Hrvaška SDP zavrača izjavo državnega sveta o Hrvaški

ZAGREB/LJUBLJANA - Podpredsednik hrvaške Socialdemokratske stranke (SDP) Zlatko Komadina je včeraj zavrnil navedbe slovenskega državnega sveta, da se Hrvaška ni nikoli odrekla dedičini Neodvisne države Hrvaške (NDH) in poudaril, da Hrvaška temelji na antifašizmu. »Mi nismo dedič NDH, temveč je naša dedičina zasnovana na antifašizmu,« je dejal Komadina novinarjem v premoru seje glavnega odbora SDP. Dejal je še, da je »zalostno, da se Piranski zaliv potopil v drugo svetovno vojno, ker je treba biti konstruktiven, ne pa se vratiti v meglo preteklosti.«

Državni svet je v sredo pritrdiril mnenju komisije DS za mednarodne odnose in evropske zadeve, da bi moral državni zbor preložiti odločanje o ratifikaciji protokola o vstopu Hrvaške v zvezo Nato. (STA)

VATIKAN - Papeževa odločitev

Lefebvrovi škofje niso več izobčeni

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj preklical odlok o izobčenju štirih škofov, ki jih je leta 1988 posvetil sporni francoski škof Marcel Lefebvre, iz Katoliške cerkve. Papež se je za tak korak odločil kljub zgražanju judovskih skupnosti, potem ko je eden izmed štirih škofov, Richard Williamson, na švedski državni televiziji nedavno dejal, da zgodovinska dejstva v veliki meri govorijo proti temu, da je bil »šest milijonov Judov namerno usmrčenih s plinom«.

Zaradi tega je glavni rabin v Rimu celo pozval Vatikan, naj ustavi načrte za njegovo rehabilitacijo. Iz centra Simon Wiesenthal v Parizu pa so sporočili, da razumejo papeževu željo po krščanski enotnosti, da pa bi Benedikt XVI. lahko iz svoje odločitve izključil Williamsona, čigar vrnitev v Cerkev bo imela »politično ceno« za Vatikan. Tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi je dejal, da Williamsonovi pogledi niso vplivali na papeževu odločitev, ki tudi nizakor ne pomeni, da je papež istega mnenja kot sporni škof.

Leta 1988 je tedanji papež Janez Pavel II. Lefebvreja izobčil, ker je brez soglasja posvetil štiri škofe. Skupnost Pi-Ja X., ki jo je ustavil sporni škof, ni sprejela bogoslužne reforme niti nekaterih določil drugega vatikanskega koncila, še posebej ne odprave maše v latinskom jeziku. Dokument Summorum Pontificum, ki je to mašo ponovno uvedel, naj bi po mnenju Vatikana utrl pot za priključitev te bratovščine k tradicionalni krščanski skupnosti. (STA)

NOGOMET - A-liga

Juventus dohitel Inter na vrhu lestvice

Florentina bi v Turinu zaslužila točko - Nepravično razveljavljen gol gostov

Juventus - Fiorentina 1:0 (1:0)

STRELEC: Marchisio v 21. min.
JUVENTUS (4-4-2): Buffon; Grga, Mellberg, Legrottaglie, De Ceglie; Marchionni, Marchisio, Zanetti (od 89. Poulsen), Nedved; Amauri, Del Piero (dal 78. Giovinco).

FIORENTINA (4-3-1-2): Frey; Zauri, Gamberini, Kroldrup, Pasqual; Montolivo, Felipe Melo, Gobbi (od 46. Kuzmanović); Santana (od 72. Bonazoli); Gilardino, Jovetić.

TURIN - Juventus je po sinočnji zmagi (začasno?) dohitel Inter na vrhu lestvice, vendar se je moral proti Fiorentini pošteno potruditi. Edini zadetek na tekmi je že v 21. min. dosegel Marchisio po čudoviti podaji Del Piera v globino, Juventus pa je na ta način dosegel štirinajsto zmago v zadnjih 18 nastopih (ena sam poraz). Treba je reči, da je bila Fiorentina povsem enakovredna gostiteljem. Po golu je ostro reagirala. Jovetić, enega boljših v vijoličastem dressu, je v kazenskem prostoru sumljivo zrušil Melberg, kmalu zatem pa je prišlo še do ene epizode, ki bo burila duhove. Santana je zadel prečko, do odbite žoge je prišel Montolivo, ki je silovito streljal, Buffon žoge ni mogel zadržati. Gilardino pa jo je potisnil v mrežo, vendar je sodnik razveljavil zadetek za-

Marchisio (levo) je dosegel svoj prvi zadetek v A-ligi

ANSA

radi nedovoljenega položaja, ki pa ga ni bilo.

Po tej epizodi je Juventus skušal dosegči še drugi gol, pri čemer se je naslanjal na pobude razpoloženega Del Piera, Frey pa je vse poskuse odbil. V drugem polčasu se je Juventus v glavnem branil, najboljšo priložnost pa je imel Gi-

lardino, vendar je njegov strel odlično odbil Buffon, ki se je po dolgem času vrnil na svoje mesto. Neodločen izid bi bil morda pravičnejši, toda Juventusu je treba priznati, da se je pozrtovalno branil.

V popoldanski tekmi sta se med sabo pomerili pepelki, dragoceno zmago

sredi Reggio Calabrie pa je dosegel Chievo. Edini zadetek je v sodnikovem podaljšku (92. min.) dosegel Vincenzo Italiano s silovitim strelom zunaj kazenskega prostora. Reggina je bila v prvem polčasu boljša, še pred odmorom pa je sodnik upravičeno izključil Čilenco Carmono, ki je z žogo pred njim udaril Riganija v mednozje. V drugem delu je imel Chievo več manevrskega prostora, vendar je še naprej bolj napadala Reggina, do epilogu pa je vsekakor kazalo, da se bo tekma končala brez zmagovalca. Chievo letos še ni izgubil, za sabo ima namreč serijo treh pozitivnih rezultatov: neodločeni izid in dve zaporedni zmagi. V taboru Reggina so sodniku očitali, da je spregledal dva prekrška nad Corradijem v kazenskem prostoru.

DANES: ob 15.00 Bologna - Milan, Genoa - Catania, Lazio - Cagliari, Lecce - Torino, Napoli - Roma, Palermo - Udinese, Siena - Atalanta, ob 20.30 Inter - Sampdoria.

VRSTNI RED: Inter in Juventus 43, Milan 37, Genoa 35, Napoli 33, Fiorentina 32, Lazio 31, Roma 30, Palermo 29, Atalanta 27, Cagliari in Catania 25, Udinese 23, Siena 22, Sampdoria 20, Bologna 19, Lecce 17, Chievo 16, Torino 15, Reggina 13.

NOGOMET - B-liga

Bari je prevzel vodstvo

Po drugem krogu povratnega dela se je lestvica B lige nekoliko spremenila. Po zmagi nad Triestino je vodstvo prevzel Bari, ki je na najboljši način izkoristil neodločeni izid Livorna proti Avellinu. Tudi Parma in Rimini sta se moralna zadovoljiti le s točko, do pomembne zmage pa je prišla Brescia, ki je z novimi tremi točkami še dodatno utrdila tretje mesto in se nevarno približala Livornu (samo ena točka razlike). Do novih treh točk pa je prišel tudi Sassuolo, ki je na lestvici prehitel Parmo in se povzpel na četrtoto mesto.

V prihodnjem krogu čaka Triestino enajsterica Avellina, ki se nahaja na dnu razpredelnice, a je kljub temu včeraj uspešna zaustaviti Livorno.

B-LIGA IZIDI 22. KROGA								
Albinoleffe - Modena 2:1, Brescia - Empoli 2:0, Cittadella - Piacenza 4:4, Frosinone - Mantova 1:2, Grosseto - Pisa 4:1, Livorno - Avellino 0:0, Rimini - Parma 0:0, Sassuolo - Salernitana 1:0, Vicenza - Ascoli 3:1, Triestina - Bari 1:2, Ancona - Treviso (jutri ob 20.45)								
Bari	22	11	7	4	25:18	40		
Livorno	22	9	12	1	28:14	39		
Brescia	21	11	5	5	27:19	38		
Sassuolo	21	10	6	5	33:21	36		
Parma	22	8	11	3	25:17	35		
Grosseto	22	10	5	7	36:33	35		
Empoli	22	9	6	7	26:24	33		
Vicenza	22	8	8	6	28:15	32		
Triestina	22	8	8	6	28:23	32		
Albinoleffe	22	7	9	6	21:21	30		
Rimini	22	8	6	8	26:28	30		
Mantova	22	7	8	7	22:22	29		
Ancona	21	7	5	9	28:26	26		
Frosinone	22	6	8	8	25:29	26		
Pisa	22	7	5	10	28:36	26		
Piacenza	22	6	7	9	20:25	25		
Salernitana	22	6	5	11	20:30	23		
Cittadella	22	4	10	8	19:23	22		
Ascoli	22	5	6	11	14:26	21		
Avellino (-)	22	4	10	8	20:30	20		
Treviso (-)	21	4	10	7	19:25	18		
Modena	22	3	7	12	25:38	16		

PRIHODNJI KROG: 31.1. ob 16.00 Avellino - Triestina

ROKOMET - A1-liga

Tržačani so se oddolžili Romagni

Pallamano TS - Romagna 36:29 (17:11)

PALL. TS: Mestriner (nič obramb), Zaro (16 obramb); J. Radojkovič 9, Nadoh 5, Tokič 10, Carpanese 1, Ionescu 1, Lo Duca 6, Sardoč, Visintin 4, Fanelli.

ROMAGNA: D. Tassinari (7), La Guardia (5); Ceroni 3, Marani 1, F. Tassinari 1, Kovačević 10, Folli 6, Guzzo 1, Silvestrini 1, Sartori 4, Bulzamini 1, Raffini 1.

Izklučitve: Pall. Trieste 6 minut, Romagna 14 minut; rdeč karton Guzzo v osmi dp sedemmetrovke: Pall. Trieste 6 (5), Romagna 2 (2).

Tržački rokometni so Romagni oddolžili za edini prvenstveni poraz do slej (in edini v celiem letu 2008), a z nastopom nikakor niso prepričali. V drugem krogu so Radojkovičevi varovanci na govorjanju v Romagni verjetno zato, ker so nasprotnike podcenjevali, morali v slaćilnicu sklonjenih glav. Tokrat pa so brez večjih težav premagali ekipo, ki je imela pred tekmo na lestvici kar 22 točk manj od Tržačanov. Velika razlika v točkah sicer ni prišla do izraza, saj so se nasprotniki srčno (in na trenutke še preveč gro-

bo) upirali celo tekmo, posebno do 17. minute, ko je bilo stanje še izenačeno (8:8). Nato je prišla do izraza tehnična in zlasti fizična premoč domače ekipe. Kljub temu, da so krožnega napadalca (Sardoč oz. Ionescu) le redkodaj vključevali v igro, so domači rokometni zadavali z dokajšnjo lahkoto. Posebno se je izkazal Tokič, ki je v prvem polčasu kar sedemkrat zatrezel nasprotnikovo mrežo. V drugem polčasu so Radojkovičevi varovanci popustili in nasprotniku omogočili, da se je v 16. minutu približal celo na sama dva gola zaostanka. Vendar so Tržačani znova malo pritisnili na plin in so s prednostjo sedmih golov le pospravili na varno nove tri točke.

Ostali izidi 13. kroga: Mezzocorona - Cologne 34:20, Capua - Intini 16:25, Pressano - Nonantola 34:33, Bozen - Castenaso 30:19, Meran - Ancona 32:38;

vrstni red: Pall. Trieste 36, Bozen, Pressano in Ancona 28, Intinocci 25, Capua in Meran 19, Mezzocorona 13, Romagna 11, Cologne 10, Castenaso 9, Nonantola 2. (I.F.)

KOŠARKA - Državna B2-liga

Tržaški AcegasAPS popustil v zadnji četrtini

V 3. četrtini je z delnim izidom 21:0 nadoknadiš visok zaostanek

IMS Como - AcegasAPS 76:69 (19:17, 46:37, 57:58)

ACEGASAPS: Benevelli 9 (3:5, 3:5, -), Pigato 2 (-, 1:3, 0:3), Di Gioia 0 (-, 0:3, 0:1), Marisi 10 (1:1, 3:11, 1:1), Bocchini 27 (11:11, 5:7, 2:7), Spanghero 12 (1:1, 4:5, 1:5), Gennari 2 (2:4, 0:6, -), Cigliani 7 (0:1, 2:4, 1:1). Polo, Zurich nv. TRENER: Bernardi. SON: 27; PON: Bocchini (39).

Tržaščani se vračajo praznih rok tudi iz Coma. Prvi polčas je potrdil, da igrajo zdaj sila negotova, še slabši pa je bil začetek tretje četrte, ko je Como dosegel najvišje vodstvo 54:37. Tedaj je prišlo do neverjetnega preobrata. Gostje so namreč dosegli delnini izid 21:0 in povedla tri točke, toda v zadnji četrtini so dosegli vsega 11 točk, tako da so prednost kmalu zapravili, v zadnjih akcijah pa je spet prišla na dan trema.

Ostala izida: Corno di Rosazzo - Trento 66:88, Budin 2 (- 1:6, 0:3); Valenza - Fanconstar 71:94, Batich 7 (2:2, 1:2, 1:3); Varese - Monza 49:64. **Danes:** ob 18.00 NPG - Iseo. **A1-liga:** Avellino - Treviso 83:73.

LIGA NLB Izidi: Vojvodina - Krka 76:77 (21:16, 37:45, 46:56), Zagreb - Helios 78:71 (28:18, 45:40, 60:49), Union Olimpija - Split 83:75 (20:21, 44:37, 59:50).

Carolina Kostner je bila najboljša v prostem programu, kar pa po petkovem padcu v »shortu« ni bilo dovolj za končno zmago

ANSA

HELSINKI - Branilka naslova Karolina Kostner je na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju na Finškem prepustila končno zmago Finki Lauri Lepistö, ki je svoj nastop podrobila predvsem umetniškemu vtišu. V prostem programu je bila »azzurra« najboljša, vendar pa ni mogla v celoti nadoknadiši zaostanka petih točk s petkovnega kratkega programa, ko jo jpadla »zaradi neumne napake«, kot je sama opisala svoj spodrlsjaj, brez katerega bi zagotovo še tretjič zaporedila na najvišji stopnički zmagovalnega odra. Kostnerjeva, ki ji vendarle niso v popolnosti uspeli skoki, je drsalna na glasbo Antonia Dvoraka. Zanje je bila to že četrta kolajna z EP, ceprva še ni starata niti 22 let.

Finske umetnostne drsalke so bi-

TENIS - V Avstraliji Pennetta out, Italija že brez predstavnika

ADELAIDE - Na odprttem prvenstvu Avstralije je Italija že po treh krogih ostala brez predstavnikov. Od turnirja se je mora la precej neslavno posloviti tudi 12. nosilka Flavia Pennetta. S 6:4, 6:1 jo je odpriavila Španka Anabel Medina Garrigues. »Azzurra« je imela težava s podplatom desne noge. »Jezi me, da sem izgubila s slabšo tekmo, a sem igrala z zmanjšano močjo. Nekaj časa sem celo razmišljala o odstopu,« je dejala Pennetta.

Spanec Rafael Nadal, prvi igralec sveta, Američanka Serena Williams, Rusinja Jelena Dementjeva, olimpijska zmagovalka iz Peking, in Francoz Jo-Wilfried Tsonga ter četrti nosilec, Britanec Andy Murray, so se uvrstili v osmino finala. Nadal je brez težav premagal Nemca Thomasa Haasa s 6:4, 6:2, 6:2. Williamsova, druga nosilka, je ugnala Kitajko Peng Shuai s 6:1 in 6:4, Tsonga, peti postavljeni igralec na uvdvodnem turnirju za grand slam sezono, pa Izraelca Dudija Selja s 6:4, 6:2, 1:6 in 6:1. Dementjeva je izločila domačinko Samantho Stos

ALPSKO SMUČANJE - Moški smuk v Kitzbuehlu

Francozu Defagu smukaški Wimbledon

Andrej Jerman odličen 7. - Američan Lanning se je hudo poškodoval

Didier Defago se je z zmago na Streifu povzpzel na 3. mesto skupne lestvice svetovnega pokala

ANSA

KITZBÜHEL - Švicar Didier Defago (1:56,09) je veliki zmagovalec smuka za svetovni pokal na zloglasni progri Streif v avstrijskem Kitzbühlu. Domčini so se morali zadovoljiti z drugim mestom Michaela Walchhoferja (+0,17) in tretjim Klausom Krölla (+0,29). Najboljši slovenski smukač Andrej Jerman je osvojil sedmo mesto, za Švicarjem pa je zaostal za 72 stotink. »Azzurro« Christof Innerhofer je bilo dolgo časa prvi, končal pa je na 6. mestu (+0,52)

30-letni Tržičan Jerman se je po desetem mestu na smuku v ameriškem Beaver Creeku končno lahko veselil nove uvrstitev med deseterico najboljših in to v njegovi disciplini, v kateri je na tekma svetovnega pokala doslej trikrat stal na stopničkah, enkrat pa slavil zmago - 23. februarja 2007 v nemškem Garmischu. Že na treningu je pokazal, da lahko posega po najboljših uvrstitvah, kar je zdaj dokazal še z najboljšo vožnjo na tekmi, tokratna vožnja po petkovem devetem mestu na superveleslalomu pa predstavlja lep obet za nadaljevanje sezone. Ob drugem merjenju vmesnega časa je bil celo v prednosti, s hitrostjo več kot 140 km/uro pa je nato v ciljni areni za takrat prvin na razpredelnici zaostal za 20 stotink. Jermanovo sedmo mesto je najboljša slovenska uvrstitev na klasični tekmi svetovnega pokala v smuku v Kitzbühlu. Na lanskem smuku je bil na skrajšani pro-

gi 15. Njegovo sedmo mesto je tudi najboljša uvrstitev slovenskih smučarjev v tej sezoni po izpeljanih 22 tekma svetovnega pokala.

Švicar Defago je po zmagi na smuku doma v Wengnu na Lauberhornu osvojil še avstrijski Streif ter se veselil tretje zmaga v svetovnem pokalu.

»Vedno sem sanjal o zmagi v Kitzbühlu. Pravzaprav neverjetno, ko sem si toliko časa želel zmage v smuku in zdaj sem se zavihtel na sam smukaški vrh kar na dveh tekma zaporedoma,« je prve vtise strnil 31-letni Defago.

Prvič je stal na najvišji stopnički v svetovnem pokalu na superveleslalomu v Val Gardeni decembra 2002. Avstrijec Walchhofer, ki je bil drugi, je ubranil rdečo majico vodilnega po izpeljanih

skupno šestih smukih. Avstrijec Benjamin Raich, tokrat dvanajsti, je ohranil vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. Drugo postavljeni Norvežan Aksel Lund Svindal, ki je bil na smuku 19., za Raichom zaostaja za 50 točk, na tretjem mestu pa je novem Defago. Potem ko se je na treningu hudo poškodoval švicarski alpski smučar Daniel Albrecht, je Streif terjal nov davek. Američki smukač Thomas Lanning je končal v zaščitni ograji po spektakularnem skoku. Smučarja, ki tako hudih posledic ne bo imel, so s helikopterjem nemudoma vseeno odpeljali v bolnišnico, kjer so po prvih podatkih ugotovili poškodbo desnega kolena oziroma strogane križne kolenske vezi. Poškodba ga bo najverjetneje stala nadaljevanja sezone.

Didier Defago med velikani

Z osvojenim smukaškim dvojčkom (Lauberhorn + Streif) pa je šele 12 smučar, ki se v svetovnem pokalu ponašajo s takšnim dosežkom. Zadnji dvojni zmagovalec je bil Avstrijec Stephan Eberhaarter januarja 2002. Legendarni Franz Klammer je vpisal trojni dvojček, na obeh smukih je bil namreč ne-premagán v letih 1975, 1976 in 1977. Med kralje obeh smukov so se vpisali še Francoz Jean Claude Killy (1967), Avstrijca Gerhard Nenning (1968) in Karl Schranz (1969), Švicarja Roland Collombin in Franz Heinzer (1974 in 1992), Kanadčen Ken Read (1980), Luksemburžan Marc Girardelli (1989) in Norvežan Lasse Kjus (1999) ter Avstrijca Harti Wehrather in Stephan Eberhaarter (1982 in 2002).

ŠPORTEL - Jutri O Poletovih hokejistih na rollerjih

Gostje jutrišnjega Športela (TV Koper-Capodistria, pričetek ob 22.30) bodo Samo in Mojmir Kokorovec ter Aci Ferjančič, govorja pa bo seveda o hokeju na rollerjih, o uspehih Poletovega moštva ter o merjenju moči z mestnim tekmem, tržaško Edero, voditelj oddaje Igor Malalahn pa se bo zanimal tudi o stanju v vrhu državne zveze FIHP.

Posebno bogata bo serija prispevkov, saj bodo poročali o odbojkarskem derbiju med Sočo in Valom, o nastopu Slogine članske ženske ekipe, o 40. Zimskih športnih igrach v organizaciji SPDT, o nogometnem derbiju med Primorjem in Bregom, o Krasovih namiznoteniških drugoglaših ter o deželnem lokostrelskem prvenstvu v organizaciji ŠD Zarja.

Oddajo bo, kot vedno, sklenila nagradna igra Poglejme v oči.

BALINANJE - Zadnja tekma v C-ligi

Balinarji Gaje so se poslovili z zmago

DAVID SMID

KROMA

mar) pa sta izgubila s 13:5. Zelo dobro pa je igrala Gajeva trojka (Smid, Mervic in Calzì), ki je zmagal s 13:3. Bližalca Smid in Mervic sta tokrat igrala brezhibno.

Trener Milan Calzì je bil po tekmi zelo zadovoljen: Pohvaliti moram celotno ekipo, ki se je tokrat res potrudila. Letosnja sezona je bila prehodnega značaja. V prihodnji sezoni pa se bomo skušali boriti za napredovanje.

Ostala izida: Triestina - Villaraspa 8:8, Cusignacco - Tre Stelle 10:8. **Vrstni red:** Vitis 16, Villaraspa 14, Gaja 11, Tre Stelle 8, Triestina 6, Cusignacco 5.

Vesna - Juventina 6:1 (3:0)

STRELCI: Ribeži v 20. in 38. min., Salec v 30. min., Del Savio v 52. min., Giorgi v 57. min., Radivo v 20. min., Cadez v 21. min.

VESNA: Rossoni, Farfoglia, Zarba (Simoni), Bagatin, Galassini, Drassich, Burni (Vassotto), Salice (Ciriello), Brandolisi (Del Savio), Ribeži (Radivo), Giorgi. TRENER: Toffoli.

JUVENTINA: Toppi (Petronio), Stasi (Bressan), Grussu, Marassi (Mauro), Lutman, Rosolen, Černic, Zampetti (Bevialecqua), Cadez, Cammarata (Visintin), Grudina. TRENER: Currato.

Derbi na kriški zelenici se je po pričakanju zaključil z zmago Vesne. Odločilen je bil prvi polčas, v katerem so varovanci trenerja Toffolija igrali brezhibno in kar trikrat premagali vratarja Toppija, kar jim je omogočilo, da so lahko v drugem delu igrali veliko bolj sproščeno. Res pa je tudi, da je Juventina nastopila z zelo okrnjeno postavo, saj trener Currato ni mogel računati kar na pet standardnih igralcev. Na potek srečanja pa je vplivala tudi izključitev (drugi rumeni karton, prvega je dobil že v tretji minut) že v 20. minutu nogometnika Juventine Grussu.

ŠPORTNO NAVIJANJE

Cheerdance

Millenium

odlično v Berlinu

BERLIN - Tekmovalke in tekmovalci tržaškega kluba Cheerdance Millennium so na včerajšnjem prvem dnevu mednarodnega tekmovanja v Berlinu »IV. Beach Cup 2009« v organizaciji nemške cheerleading zveze Elite zbrali nekaj zelo dobrih uvrstitev. Ženska članska peterka Sprites, ki trenira za nastop na svetovnem pokalu v ZDA, je osvojila 2. mesto (nastopilo je 19 skupin). Mešana peterka Škrati se je uvrstila na 6. mesto, pri pom-pon parih pa sta bili Ester Gregori in Nikol Križmančič na koncu 9. Na berlinskem tekmovanju nastopa dva tisoč športnikov iz 11 evropskih držav.

MAJDIC - Slovenska smučarska tekačica Petra Majdič je v estonskem Otepäaju v tekmi na 10 kilometrov v klasični tehnički osvojila četrto mesto. Zmagala je Poljakinja Justyna Kowalczyk pred Finko Aino Kaiso Saarinen in rojakinja slednje Virpi Kuitunen. Med moškimi je na 15 km zmagal Čeh Lukáš Bauer, zmagovalec lanskega Tour de Ski, ki letos do včeraj še ni zmagal. Za prvo mesto je za poldrugo sekundo premagal Šveda Johana Olssona, tretji je bil Francoz Vincent Vittoz (+9,3).

SKOKI - Avstrijec Gregor Schlierenzauer je prepričljivo zmagal na svetovnem pokalu v smučarskih skokih v kanadskem Whistlerju. Drugi je bil njegov rojak Wolfgang Loitzl, tretji pa Finec Matti Hautamäki. Od Slovencev se je v finale uvrstil le Jernej Damjan in tekmo končal na 25. mestu.

KOLESARSTVO - Avstralec Allan Davis (Quick Step) je vpisal že tretjo zmago na kolesarski dirki po Avstraliji. Dvakratni zmagovalec dirke po Avstraliji domačin Grady za rojakom, specialistom za sprint, v skupni razvrstitvi zaostaja za 25 sekund, še pet sekund več zaostanka pa je nabral Španec Rojas. Lance Armstrong je v skupnem seštevku na 29. mestu, z 49 sekundami zaostanka. Glede na uvrstitev se izboljšuje iz etape v etapo.

ATLETIKA - Snežana Rodič (Gorica) je na atletskem dvoranskem mitingu v Zagrebu zmagala v troskoku in s 14,18 metra dosegla najboljši izid tekmovanja po mednarodnih tablicah ter krepko presegla tudi slovensko normo za nastop na dvoranskem evropskem prvenstvu marca v Torinu (13,50 m).

VATERPOLO - Tržaški Pallanuoto Trieste je v 7. krogu A2-lige dosegel včeraj prvo zmago v gosteh. Z 10:8 je premagal Arenzano. Strelci: Krstović 3, Brazzat i 1, Giogi 1, Pastore 1, Henriquez 3, Giacomini 1.

ODBOJKA - Moška A1-liga: Pine-to - Trento 0:3 (20, 16, 22); srednjeevropska liga, moški: ACH Volley - Hypo Tirol 3:1 (23, 17, -20, 28); Salont Anhovo - Posojilnica Dob 0:3 (-20, 20, -18); ženske: SVS Post Dunaj - HiT Nova Gorica 3:2 (22, -25, -23, 25, 12).

NOGOMET - Deželni mladinci

Vesna gladko odpravila Juventino

Domio - Kras 1:4 (0:1)

KRASOVI STRELCI: Martini v 37.; Kovacic v 53., Marino 63. in Bullo v 81. min.

KRAS: Bossi (Confalonieri), Pettiroso (Latin), Jevnikar, Sovic (Križmančič), Kovacic, Kuret, Cerrano (Bullo), Costa, Martini, Marino, Dolliani (Candotti). TRENER: De Castro.

Krasovi mladinci so kljub neblesteči predstavi brez večjih težav premagali nasprotnika od Domja. »Nismo igrali dobro. Pravzaprav že nekaj tekem ne igramo, kot bi bili moralni,« je ocenil spremjevalec Livio Martini. Proti koncu prvega dela je Kras povedel z Jarom Martinijem. V drugem polčasu pa so nasprotnikovo mrežo zatresli še Kovacic, Marino in Bullo. Domio je častni zadetek dal še le v podaljšku.

Ostali izidi: Pro Gorizia - Sevegliano 2:0, San Luigi - Monfalcone 0:1, Muggia - Ponzianna 4:1, Fincantieri - Trieste Calcio 1:2, Torviscosa - Staranzano 3:1.

VCERAJŠNJI IZIDI - 1. amaterska liga: Ronchi - Isonzo 2:0 (Braida 2).

MOŠKA C-LIGA - Napet derbi v Sovodnjah

Prevladali bolj požrtvalni valovci

Kljub porazu je Sloga Tabor končala 1. del na vrhu - Nerazpoložena Olympia

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Val Imsa 2:3 (25:21, 17:25, 25:19, 25:27, 11:15)

SOČA ZBDS: J. Černic 8, I. Černic 12, Testen 19, S. Černic 18, Juren 0, M. Devetak 5, Lango 14, Škorjanc 0, R. Devetak, M. Černic (L). TRENER: Lucio Battisti.

VAL IMSA: Corazza 9, Florenin 6, Devetak 6, Masi 15, Marget 11, Nanut 5, Radetič 4, Faganel 0, Corva 0, Plesničar (L), Poušč. TRENER: Robert Makuc.

V goriškem derbiju med Sočo in Valom, ki je priklical na tribune sovodenjske telovadnice neobičajno številno publiko, so delno nepričakovano slavili odbojkari trenerja Roberta Makuca. Srečanje, ki je tokrat ogrelo prisotne gledalce predvsem v zadnjih dveh nizih, je potekalo v znamenju nervoze, kar je tudi botrovalo številnim napakom. Na koncu je slavila ekipa, ki je pokazala večjo mero požrtvalnosti in zahvaljujoč se izkušenosti nekaterih igralcev ohranila potrebno zbranost v ključnih trenutkih srečanja. Mislimo predvsem na končno razburljivega četrtega niza, ki je bil odločilen za končni razplet srečanja. Domacin so pokazali prodernejši napad (76 zbranih točk), so pa ravno v tem elementu igre napravili 28 napak. Na drugi strani pa so jih sicer gostje izenačili v številu napak, vendar v seštevki spadajo napake v vseh elementih igre. S tehničnega vidika pa bi zmago gostjujoče ekipe lahko pripisali tudi odlični igri v bloku.

Srečanje se je začelo v znamenju sovodenjskih predstavnikov, ki so izrabili slab sprejem gostov (beri Marget), četudi njihov napad ni deloval brezhibno. Po izenačenem stanju pri 17. točki pa so si gostitelji priigrali odločilne štiri točke prednosti. V drugem nizu so gostje z minimalno razliko vodili vse do 16. točke, ko so s serijo odločnih blokov strli odpor Sočinih napadalcev in osvojili niz. Tretji niz je bil v izključni prevladi varovancev trenerja Battistija. V četrtem nizu so domaći vodili s 17:14, ko je prišlo do preobrata. Florenin in

Za zmago Vala proti Soči je bil odločilen 4. set

BUMBACA

soigralci so celo povedli 22:18, ko smo bili priča razburljivi končnici, v kateri so po podaljšku slavili gostje s tem, da so izkoristili tretjo set žogo. Poraz je popolnoma potrl domače, ki so peti niz začeli porazno, kar je privedlo do rezultata 3:12 in do dejanskega zapečetanja srečanja.

Glede posameznikov bi pri Soči povabilo predvsem Simona Černica pri Valu pa sta bila pomembna veterana Florenin, odličen v sprejemu in obrambi ter v ključnih trenutkih Radetič v vlogi blokerja. (J.P.)

Il Pozzo - Sloga Tabor Televita 3:1 (25:19, 25:19, 25:27, 25:14)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kantek 9, Riolino 3, Slavec 13, Sorgo 9, Vatovac 14, Vanja Veljak 5, Peterlin (L), Strain, Igor Veljak 10. TRENER: Edi Božič

Sloga Tabor Televita je včeraj doživel svoj prvi letoski poraz v gosteh, klub temu pa ostaja po koncu prvega dela prvenstva še vedno sama na vrhu lestvice. Slogašem tokrat ni uspel, da bi ponovili odlično predstavo izpred tedna dni, za nameček pa je tokrat Pozzo (Ianski Faedis, ki je

ligo in veliko večino igralcev prepustil Pozzu) zaigral res izredno dobro in od rok mu je šlo čisto vse, česar so se njegovi igralci lotili. Sloga Tabor Televita je včeraj nekako manj ostro servirala, tako da so domačini lahko izvajali zelo uspešne napade, poleg tega pa so naše igralce tako v prvem kot v drugem setu zelo dobro pokrivali v bloku. Slogaši niso igrali slabo, vendar morda nekoliko premalo odločno, kar pa proti taku razpoloženemu nasprotniku ni bilo dovolj za zmago. V prvem nizu je bil Pozzo stalno v vodstvu, v drugem so z rahlo prednostjo vodili Slogaši do 16. točke, ko so pobudo spet prevzeli domačini. Ko so že izgubljali v setih z 0:2, se naši igralci niso predali malodusu, značajno reagirali in po začetni izenačenosti v tretjem pogledi s 23:20. Pozzo se ni predal, izničil dve Slogini set žogi, v končnici pa je našim igralcem le uspelo, da so obdržali mirnejšo kri. Vendar je bilo s tem delnim uspehom tekme praktično konec, saj je Sloga Tabor Televita v četrtem nekoliko popustila, kar so takoj izkoristili izredno motivirani domačini, ki so iz točke v točko pridobivali na samozavesti, vzeli vajeti igre v svoje roke

in zanesljivo osvojili zadnji niz s tem pa tudi vse tri točke, kar je bilo verjetno več od tistega, kar so pred tekmo samo upali. (INKA)

Olympia Tmedia - Prata 0:3 (19:25, 20:25, 18:25)

OLYMPIA TMEDIA: M. Komjanc 13, Terčič 10, Capparelli 7, Špacapanc 6, Peršolja 3, F. Helle 0; E. Komjanc (L), Beretti, P. Brotto, Caprara. TRENER: Conz

Olympia je tokrat naletela na pravo črno soboto. Varovanci trenerja Conza so namreč odpovedali na celi črti. Sprejem je bil površen, obramba nepazljiva, napad pa preveč predvidljiv in srečanje je bilo zaradi tega enosmerno. Edino v drugem nizu so Goričani enakovredno upirali nasprotniku do 10. točke, nato pa so kot že v Trstu prejšnji teden napravili štiri zaporedne naivne napake, kar so seveda gostje takoj izkoristili. V taboru Olympia sedaj upajo, da bodo med prvenstvenim premorom nabrali novih energij in začeli povratni del z večjo zagrinjenostjo.

Ostali izidi: Basiliano - FerroAlluminio 3:1, Rigitto - San Vito 0:3.

ŽENSKA IN MOŠKA D-LIGA

»Tie-break«

Bor Breg zmagal po izidu 0:2 za nasprotnice, slogaši odvzeli točko drugemu

Bor Breg Kmečka banka - Mossa 3:2 (23:25, 17:25, 25:20, 25:19, 15:11).

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 23, Della Mea 9, Žerjul 8, I. Flego 20, Spetič 13, Gruden 2, Legovich (L), M. Flego 2, Sancin 0, Contin 0, Grgić, Sadlowski. TRENER: Saša Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega je po izenačenem in napetem tekmi slavila sedmo zaporedno zmago. Plave so spet postrdile, da igrajo v tie-breaku vedno zelo odločno in so tako zasluženo strelje odpor zelo borbenih nasprotnic, s katerimi igrav bivša odbojkarka Soče in Govoljeva Ivana Danielis. Domačinke so tekmo začele zbrano in agresivno, klub temu pa jih je bila Mossa stalno za petami. Žal pa so v končnici rahlo popustile in z nekaj napakami olajšale nasprotnicam pot do zmage. V drugem setu so odbojkarkice Mossse igrale zelo dobro v polju, na mreži pa vedno ukanile blok in obrambo naše ekipe.

Ta se je v tretjem nizu na srečo vendarne predramila in začela igrati bolj požrtvalno tudi v polju. Mossa pa je vseeno vodila do rezultata 19:16, ko je na servis šla Spetičeva, ki je spravila v težave sprejem Mossse, ki ji ni več uspelo zaključevati napadov. Enako odločno so Smotlakove varovanke nadaljevale tudi v četrtem setu, ko so imeli stalno nekaj točk prednosti. V odločilnem petem nizu pa je Mossa povedala le na začetku, nato pa so si »plave« z uspešnimi napadi in bloki ter ostriimi servisi prigrale visoko prednost in se tako veselile nove zmage. (T.G.)

Ostali izidi: CUS Trieste Ronchi 3:0.

Mossa - Sloga 3:2 (21:25, 25:21, 25:19, 23:25, 15:9)

SLOGA: Bertali 1, Cettolo 22, Kante 14, Romano 18, Rožec 5, Taučer 15, Riosa (L), Ilić 2. TRENER: Ivan Peterlin

Ostali izidi: Cervignano - Club Altura 1:3, Pallavolo TS - San Sergio 0:3, Reana - Broker 3:0, Aquileia - Fincantieri 0:3.

ŽENSKA C-LIGA - Proti Cordenonsu

Dragocena zmaga Sloge List

Slogašice so se z zmago približale nasprotnicam na samo točko zaostanka

KROMA

Sloga List - P.C.A. Cordenons 3:0 (25:20, 25:14, 25:16)

SLOGA LIST: Babudri 19, Bukavec 11, Ciocchi 3, Cvelbar 13, Gantar 4, Starec 10, Michela Spangaro (libero), Colsani, Gregori, Maurovich, Pertot, Alice Spangaro. TRENER: Franko Draščić

V Repnu je sinoči Sloga List končno spet zmagala, osvojila vsi tri točke, se najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da je ekipa končno zaigrala, kot zna, klub temu, da je bil pritisk pred samo tekmo kar velik. Cordenons je imel namreč samo štiri točke več od naše ekipe in je bila zmaga slogašic malodane obvezna, igranje pod pritiskom pa marsikdaj pripovede do povsem nasprotnega učinka. Tokrat na srečo ni bilo tako, saj so naše igralke takoj zaigrale zelo odločno in zbrano in niso nikoli popustile.

Najbolj izenačen je bil prvi set, ki je bil sicer stalno v rokah Sloge List, ven-

do nasprotnice, ki ni mogel verjeti, da ima ekipa, ki zna predvajati tako učinkovito odbojko, na lestvici tako malo točk. (INKA)

Ostala izida: Altura - Martignacco 3:2, Libertas Ts - Roveredo 3:2.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Na Goriškem tokrat precej neuspešno

Fincanteri - Naš prapor 2:3 (21:25, 25:16, 25:19, 13:25, 8:15)

NAŠ PRAPOR: Kuštrin 14, Valentinci 0, Gogari 5, Juretič 9, Boschni 18, Simeoni 2, Manarin (L), Feri 2, Beganić 0, Bajt 1. TRENER: Leghissa.

Proti mladim nasprotnikom iz Tržiča so Brici, odsotnosti Braioneja in Romana navkljub, pričakovali lažjo zmago, toda začetek tekme je bil težaven. Zaradi (pre)zgodnjega termina tekme so prišli na igrišče zadnji hip in čeprav so osvojili uvodni niz se nikar niso uspeli primerno zbrati, tako da so v naslednjih dveh nizih po slabih igri potegnili krajski konec. V 4. setu je trener Leghissa »obrnil« postavo, okrepil napad z Boschinijem, vlogo podajalca pa je prevzel Peter Bajt. Poteka se je posrečila in odtlej zmaga gostov ni bila več pod vprašajem.

Intrepida Mariano - Olympia 3:0 (25:16, 25:22, 25:13)

OLYMPIA: Fajt E. 8, Polesel D. 0, Mucci R. 4, Komjanc I. 4, Brotto P. 2, Terpin A., Frandoli M. 0, Dorni R. 3 Blasig F. 2, Pavlovič D. 0.

Olympia je v Marianu nastopila s povsem drugo ekipo kot na prvi tekmi prvenstva ko je v Marianu zmagala s 3:0. Matija Komjanc ne more več nastopati v tem prvenstvu in to se je poznaло na tekmi prevevem v napadu. Nadomestil ga je Rinaldo Dorni. V vlogi podajalca je zaigral Diego Polesel.

Olympia je tokrat naletela na pravo črno soboto. Varovanci trenerja Conza so namreč odpovedali na celi črti. Sprejem je bil površen, obramba nepazljiva, napad pa preveč predvidljiv in srečanje je bilo zaradi tega enosmerno. Edino v drugem nizu so Goričani enakovredno upirali nasprotniku do 10. točke, nato pa so kot že v Trstu prejšnji teden napravili štiri zaporedne naivne napake, kar so seveda gostje takoj izkoristili. V taboru Olympia sedaj upajo, da bodo med prvenstvenim premorom nabrali novih energij in začeli povratni del z večjo zagrinjenostjo.

BCC Turiacco - Soča Lokanda Devetak 3:0 (25:16, 25:18, 25:19)

SOČA LOKANDA DEVETAK: Butkovič 6, I. Devetak 7, R. Devetak 3, T. Devetak 6, E. Juren 0, M. Juren 15, Fiorelli 0. TRENER: Boris Jelavič.

Če bi Soča nastopila v popolni postavi, bi bil lahko izid srečanja povsem drugačen. Klub porazu pa je bil trener Boris Jelavič zadovoljen z nastopom svojih varovancev, saj so se dobro borili. V vseh treh setih so namreč do 12 točke bili povsem enakovreden tekme. Žal pa so nato napravili nekaj neumnih napak, kar so nemudoma izkoristili gostitelji. V prvem in drugem nizu zaostanka niso več uspeli nadoknadi, v tretjem pa so pri izidu 20:12 reagirali in z napadi Mateja Juren, ki je bil na koncu s 15 točkami tudi najboljši napadalec srečanja, saj so uspeli znižati zaostanek. Žal pa jih je v končnici zmanjkal moči in set in obenem srečanje sta splavala po vodi.

Vrstni red: Naš prapor in Mariano 13, Olympia 9, Soča Lokanda Devetak in Turiacco 8, Fincantieri 3.

UNDER 16 ŽENSKE

Na Goriškem

Ekipa Govolley Kinemax, ki nastopa v ženskem pokrajinskem prvenstvu U16, je minuli teden odigrala dve srečanji in dosegljena eno zmago in en poraz. Proti šesterki iz Moša so varovanke trenerja Petejana igrale zelo borbeno in po štirih setih so prišle do povsem zaslužene zmage. Pohvala zaslužijo prav vse igralke, saj so obdržale koncentracijo od prve, do zadnje žoge. Žal pa to se ni zgodilo na srečanju proti ekipi iz Starancana. Igralke Govolleya so namreč igrale zelo slabo, preveč je bilo napak, tako da so na koncu morale priznati premoč nasprotnika.

Govolley Kinemax - Mossa 3:1 (26:24, 19:25, 25:17, 25:18)

Staranzano - Govolley Kinemax 3:1 (23:25, 25:23, 25:17, 25:11)

GOVOLLEY KINEMAX: Antonič, Čermic, Giuntoli, Paulin, Petajan, Ragusi. TRENER: Rajko Petajan.

DRŽAVNA C-LIGA - V Padovi

Bor Radenska izgubil po izenačeni tekmi

Odločilni »trojki« gostiteljev v zadnjih dveh minutah

Broetto Padova - Bor Radenska
69:62 (15:18, 31:35, 48:46)

BOR RADENSKA: Krizman 7 (0:2, 2:5, 1:3), Visciano 10 (2:2, 4:8, -), Štokelj 4 (2:2, 1:1, 0:5), Furigo 16 (5:6, 4:8, 1:2), Babich 11 (1:5, 2:8, 2:6); Crevatin 7 (-, 2:2, 1:4), Bole (-, 0:1, 0:1), Monticolo 7 (1:3, 3:4, -), Pertot 1, Devcich nv. TRENER: Mura. SON: 32; PON: Bole (35), Monticolo (37), Crevatin (39). SKOKI: 27 (16 v obrambi)

Kapetan Niko Štokelj žal ni uspel proslaviti svoje 300. tekme v Borovem dresu z zmago. Radenska (brez Giacomija) je namreč v gosteh doživelu četrtni zaporedni poraz. Škoda, ker so varovanci trenerja Mure tokat dobri obrambi dodali tudi učinkovit napad, toda v končnici jim je sreča obrnila hrbet in so tako morali priznati premoč peterke iz Padove, šeste sile prvenstva.

Bor Radenska je srečanje pričel s pravo nogo. Visciano in soigralci so namreč v obrambi igrali zelo razumljivo, v napadu pa je organizator Krizman dobro vodil igro. Sodnika sta bila sicer zelo pikolovce, toda v enaki meri na obeh straneh, tako da to ni vplivalo na sam potek srečanja. Kot zgovorno kažejo že posamezni izidi

Kapetan Niko Štokelj (26 let) je sinoči odigral že 300. tekmo v dresu Borove članske ekipe

KROMA

četrtni, je bilo srečanje zelo izenačeno in dejansko se je odločilo, ko sta na semaforju manjkali le dve minuti do zvoka sirene. Padova je dosegl dve zaporedni trojki, potem ko je v prvih treh četrtinah dejansko iz razdalje metala zelo malo in predvsem je bila zelo nenatančna. O tem zgovorno priča že končni statistični podatek meta za tri točke: 3:12, kar po-

meni 25%. Zaporedni trojki sta dokončno potrli Borove košarkarje, ki so tako morali priznati premoč nasprotnikov. Na poraz svetovanske vrste so nedvomno odločilno vplivale tudi številne izgubljene žoge (koraki, 3 sekunde, itd.) v ključnih trenutkih.

Ostali izidi: Spilimbergo - Vincenza 72:67.

MOŠKA D-LIGA - Uspešen krog

Breg zmlel Villesse s »stoticom« Kontovel ugnal tekmece za obstanek

Breg - Villesse 102:69 (30:21, 62:28, 81:46)

BREG: Cerne 20 (6:7, 7:8, -), Ciaccihi 15 (8:1, 2:5, 1:2), Sila 12 (0:1, 3:4, 2:3), Kocjančič 4 (2:2, 1:1, -), Lokatos 20 (6:7, 4:5, 2:2), Grazioso (-, 0:2, -), Klabjan 7 (5:5, 1:2, -), Glavina, Zeriali 19 (1:1, 6:9, 2:3), Klariča 5 (0:2, 1:6, 1:3). TRENER: Krašovec.

Breg ne popušča. Že v prvi minutni so košarkarji iz dolinske občine povedli s 6:0. Nasprotnik pa ni stal križem rok in nemudoma reagiral. Brežani so v nadaljevanju prve četrtine izgubili precej žog in sami delno pripomogli, da se je moštvo iz Vileš zmanjšalo zaostanek. Bregov trener Tomo Krašovec je nemudoma ukrepal in drugi četrtini so Brežani polnoma zagospodarili na igrišču. Delni izid druge četrtine je bil kar 32:7.

Tudi v drugem polčasu se slika na igrišču ni spremnila. V nadaljevanju so gostitelji še povisali vodstvo in pripravili tudi nekaj zelo lepih akcij. Trener Krašovec je poslal na igrišče vse razpoložljive košarkarje.

Spremljevalec Brega Boris Salvi je bil po tekmi zadovoljen z nastopom vseh košarkarjev: »Pohvaliti moramo celotni kolektiv. Vidi se dobro delo trenerja Krašovca. Nadopovprečno dobro je igral Sandi Zeriali, ki je zbral 19 točk in 7 skokov.« Brežani so z zmago primerno počastili tudi Vasilija Kocijančiča, ki je v petek diplomiral na ljubljanski veterinarski fakulteti.

Kontovel - Poggi 83:75 (21:21, 42:39, 60:49)

KONTOVEL: Paoletič 20 (6:7, 1:2, 4:6), Švab 10 (8:10, 1:6, 0:3), Lisjak 26 (6:12, 10:14, 0:3), Šušteršič 16 (2:3, 7:12, 0:6), Vodopivec 1 (1:2, 0:1, -), Bufon 2 (-, 1:1, -), Godnič 2 (-, 1:2, -), Genardi 6 (2:2, 2:5, -), Sossi (-, 0:1, -), Bukavec (-, -, 0:1), Zaccaria, Guštin, trener Brumen.

SON: 27. PON: Genardi (38), Godnič (40).

Kontovelci so proti neposrednemu tekmeču za obstanek Poggiju osvojili pomembno zmago, ki je bila povsem zaslužena, čeprav niti tokrat ni šlo brez napete končnice. Po ne preveč spodbudnem začetku (6:9) so gostitelji z boljšo obrambo (mladi Martin Genardi je odlično "potrival" izkušenega Celega) in z uspešni-

mi prodori Petra Lisjaka najprej dohiteli goste (11:11) in nato minuto pred koncem povedli s 7 točkami prednost (21:14). Gostje pa se niso dali in stanje ob koncu četrtine izenačili. Tekma je bila izenačena tudi v drugi četrtini, Kontovelci pa so ohranili rahlo prednost, kljub temu da je moral Marko Švab zaradi poškodbe arkade zapustiti igrišče, a na srečo je nato v tekmu spet igral in prispeval svoj delež k zmagi.

V tretji četrtini so bili gostitelji stalno v vodstvu. Uspešno so igrali tako proti konški razvrsttvitvi kot proti obrambi mož-moža. Vodstvo so v zadnji četrtini povečali na 13 točk (62:49) in prednost držali do dveh minut pred koncem, ko so po nepotrebnem izgubili nekaj žog, tako da so se gostje nevarno približali na 5 točk. V končnih akcijah pa so bili le prišibni, da so s prostimi meti Paoletiča in Švaba obdržali prednost 5-7 točk in tudi zasluženo zmagali.

Za novi točki je zaslužna vsa ekipa, gotovo najboljši na igrišču pa je bil Peter Lisjak, ki je dosegel 26 točk, priboril si je 12 osebnih napak in pri tem dosegel 6 košev z dodatnim prostim metom. (lako)

Ostali izidi: Fogliano - Dinamo 65:69, Intermuggia - Libertas TS 88:59, NAB - Dom 56:55 (v četrtek), Don Bosco - Pall. Monfalcone 82:89, San Vito - Romans 87:74.

PROMOCIJSKA LIGA

Sokol - Virtus Basket Trieste 78:63 (19:16, 43:30, 56:42)

SOKOL: Spadoni 1, Umek 8, Doljak 11, Križman 11, Hmeljak 11, Vidali 9, Budin 9, Vescovi 2, Malalan 6, Matej Guštin 10, Devetak, trener Gruden.

Tri točke: Doljak 2, Vidali 2, Križman 1, Umek 1

Sokol si je po porazu v prejšnjem krogu proti Ferroviam Scogliettu takoj opomogel in zanesljivo doma odpravil tržaški Virtus. Gostje so držali korak z našimi košarkarji le v prvi četrtini, nakar je Sokol izboljšal obrambo in napad, si priigral zanesljivo prednost 10-15 točk, ki jo je brez težav ohranil do konca srečanja in povsem zasluženo zmagal. Za novi prvenstveni točki je zaslužna vsa ekipa, predvsem pa Daniel Malalan, ki je odlično vodil ekipo, Matej Guštin, ki se je izkazal tako v obrambi kot v napadu (10

Peter Lisjak je bil sinoči med najzaslužnejšimi za pomembno zmago Kontovela. Dosegel je 26 točk in priboril si je 12 osebnih napak.

KROMA

točk), in Gregor Budin, ki se je po dolgem premoru skoraj osmih mesecev spet vrnil na igrišče in prispeval 9 točk. (lako)

Skyscrapers - Bor Art Group 69:65 (16:13, 26:28, 52:49)

BOR ART GROUP: Trevisan 5, Querinuzzi 8, E. Filipz 7, Štokič, Schiavon 17, Widman 23, Puzer, Gombač, Corsi 3, Faraglia 2. TRENER: Sancin. 3T: E. Filipz 1, Schiavo 3, Widman 1.

Srečanje proti izkušenim »Nebotičnikom« se je odločilo v zadnjih sekundah. Trener Fabio Sancin je zamenjal obrambo, prislo je do nesporazuma med Borovimi košarkarji, kar je odlično izkoristil bivši Borovec Mauro Simončič, ki je z dvema zaporednima protinapadoma dejansko zapečatil zmago Skyscraperov.

UNDER 17 DEŽELNI

Barcolana - Bor Zadružna kraška banca 88:74 (20:19, 44:28, 68:49)

BOR: Stepančič, De Luisa, Labiani, Celin 33, Coccetti 6, Nadlišek 25, Sancin,

UNDER 17 DEŽELNI

Barcolana - Bor Zadružna kraška banca 88:74 (20:19, 44:28, 68:49)

BOR: Stepančič, De Luisa, Labiani, Celin 33, Coccetti 6, Nadlišek 25, Sancin,

DRŽAVNA C-LIGA - Po treh zmagah

Jadran Mark praznih rok

Dellisanti: Šibki pri prodorih na koš

Montebelluna - Jadran Mark 78:64 (24:18, 38:32, 52:42)

JADRAN: Oberder (-, 0:1, -), K. Ferfoglia 13 (7:8, 3:5, -), Slavec 14 (-, 1:1, 4:10), S. Ferfoglia 12 (6:7, 3:11, 0:1), Marusič (-, -, 0:1), Sosič 5 (-, 1:4, 1:1), Franco 3 (-, 0:1, 1:7), Madonia 4 (-, 2:5, 0:1), Malalan 6 (-, 3:3, -), Coco 7 (-, 2:3, 1:3). TRENER: Popovič.

Štirinajst točk razlike je mogče prehuda kazen za jadranovce, ki so se v Montebelluni večji del tekmne enakovredno borili proti solidnemu nasprotniku. Po treh zmagah so torej Popovičevi fantje znova okusili grenkovo poraza.

Začetek tekme je bil izenačen. Tržačani so povedli s 4:0, gostitelji pa so nemudoma reagirali in povedli s 5:4. Odtlej so bili do konca tekme stalno v vodstvu in jadranovci so se zaman trudili, da bi jih prehiteli.

Varovanci Bobana Popoviča so najlepšo priložnost za preobrat imeli v tretji četrtini, ko so se Montebelluni približali na -3 točke. Žal pa v naslednjih štirih minutah niso dosegli koša, kar so seveda gostitelji izkoristili in znova »zbežali«. Zadnja priložnost pa se je »plavim«

izmuznila v zadnji četrtini. S trojko Christiana Slavca se je Jadran približal na šest točk (51:57), nato pa znova »black-out«. Žoga ni hotela skozi obroč, čeprav so se brata Ferfoglia in tovariši stalno trudili ter poskušali od vseh mogočih položajev.

Jadranov trener Boban Popovič je tokrat pogrešal predvsem točke Oberdana, Marusiča, Franca in Sosiča. »Če vti ti igralci dosegli vsaj nekaj več točk, bi se iz Montebellune vrnili s pomembno zmago,« je po tekmi povedal Jadranovomožni trener Eriberto Dellisanti. »Fantom sicer nimamo kaj očitati, saj so se borili in dali vse od sebe. Žoga pa tokrat ni hotela v koš. Pri gostiteljih se je z 31 doseženimi točkami izkazal Franco. Pri nas pa je dobro igral Coco. Šibki pa smo bili pri prodorih na koš,« je še ocenil Dellisanti. Lep dokaz za to je, da sta sinoči izvajale proste mete le brata Saša in Kristjan Ferfoglia. Edina torek, ki sta nasprotniku izsiliha nekaj osebnih napak. Pod košema je z osmimi skoki znova kraljeval Peter Franco, Miko Madonia pa jih je zbral 6.

Domači šport

DANES

Nedelja, 25. januarja 2009

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Caprija; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Centro Sedia; 14.30 v Santamarii la Longa: Santamarla - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Medea; 14.30 v Trebčah: Primorec - San Canzian

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Briščikih, Ervatti: Primorje Interland - Breg; 14.30 v Tapoglianu: Torre - Zarja Gaja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Domju: CGS - Mladost

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Červinjanu: Pro Cervignano - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Ronkah: Ronchi - Juventina; 10.30 v Križu: Pomlad - Sistiana

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Altura: Altura - Kontovelj; 19.00 v Trstu, 1. maj: Breg Bor ZKB - Libertas San Giovanni

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Kontovelj

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Tržiču, Ul. Rossini: Fincantieri - Sloga Multinvest

UNDER 16 MOŠKI

10.30 v San Vitu: Favria - Sloga; 15.00 v Sovodnjah: Soča Rast - Olympia Hlede

UNDER 14 MOŠKI - 16.00 v Gorici, Špacapan: Olympia FerStyle - Cervignano

NAMIZNI TENIS

MOŠKA D2-LIGA - 10.00 v Zgoniku: nastopa tudi Kras

LOKOSTRELSTVO

DEŽELNO PRVENSTVO - 9.00 na Opčinah, Ul. Alpini: organizira Zarja

Obvestila

AŠD-SK BRDINA organizira za višejošolce in mladi po srcu vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Prepustite se užitkom in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Ljudske zgodbe s Krasa
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dok. film: Drugisvet, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.30 Dok.: Stella del Sud
10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti
10.30 Aktualno: A Sua immagine
10.55 Sveti maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in - L'Arena
15.15 Variete: Domenica in... sieme
16.25 Dnevnik in vremenska napoved
18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni
20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)
21.30 Nan.: Tutti pazzi per amore
23.40 Dnevnik, sledi Speciale Tg1
0.45 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

6.15 Aktualno: Inconscio e magia psiche
6.45 Aktualno: Mattina in famiglia
10.00 Dnevnik
10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Veriete: Cartoon Flakes
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik in rubrike
13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Tg Eat Parade
13.45 Variete: Quelli che.. aspettano
15.30 Variete: Quelli che il calcio e...
17.05 Šport: Stadio Sprint
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.05 Šport: 90° minuto
19.00 Šport: Numero 1
19.25 Nan.: Piloti
19.55 Nan.: Friends
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario
7.00 Risanke
7.45 Variete: E' domenica papa'
8.45 Risanke
9.15 12.10 SP v alpskem smučanju
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved
14.00 Deželni dnevnik
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.05 Aktualno: Alle Falde del Kilimangiaro
18.00 Kviz: Per un pugno di libri (v. P. Dorfles)

18.55

Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo fa
21.30 Aktualno: Elisir
23.20 Deželni dnevnik
23.35 Aktualno: Tatami
0.35 Dnevnik in vremenska napoved
0.45 Aktualno: TeleCamere

Rete 4

6.10 Nan.: Commissariato Saint Martin
6.45 Dnevnik: Pregled tiska
7.25 Film: Amare per vivere (dram., ZDA '98, i. A. Occhipinti)
9.00 Dok.: Assisi nel silenzio
10.00 Aktualno: Pianeta mare
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Donnaventura
15.00 Nan.: Peacemakers - Un detective nel West
16.00 Film: La caduta delle aquile (vojna, ZDA, '66, i. G. Peppard)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Colombo
21.30 Nan.: Siska
22.40 Šport: Controcampo
0.55 Šport: Fuoricampo

Canale 5

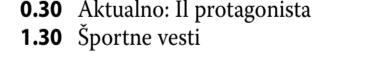
6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito
9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi
13.40 Resničnostni show: Grande Fratello
14.10 Resničnostni show: Amici
16.30 Variete: Questa domenica
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Paperissima Sprint
21.30 Nan.: Dr. House - Medical Division
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Robin Hood
7.45 Risanke
10.55 Nan.: Raven
11.25 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
12.25 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Film: Il magico tesoro di Loch Ness (kom., Nem./Avstrija, '08, i. L. Martinek)
15.30 Dnevnik in vremenska napoved
16.00 Film: Barbie Fairtopia (anim., ZDA, '06, r. W. Law)
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Nan.: Tutto in famiglia
19.25 Film: Charlie's Angels (akc., ZDA '00, r. McG, i. C. Diaz)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved
21.30 Variete: Colorado
0.30 Aktualno: Il protagonista
1.30 Športne vesti

Tele 4

8.30 2030: Tra scienza e coscienza
9.40 Aktualno: Ski magazine
10.15 Talk show: Incontri al caffé de la Versiliana
11.40 Rotocalco ADN Kronos
12.00 Sv maša
12.25 Fra ieri e oggi
12.35 Dokumentarec o naravi
12.50 Musa TV
13.10 Qui Tolmazzo
13.15 Musica, che passione
13.30 Aktualno: Di roccia e di cielo
14.10 Camper magazine

14.50 Film: L'avventura (ZDA '44, i. B. Rathbone)

16.30 Novecento contro luce

17.30 Risanke

19.30 Aktualno: ...e domani e lunedì

22.30 Palco, gli eventi in TV

22.55 Olimpionici, famosi presenti e passati

23.10 Film: Il clan dei Francesi (dram., '72, i. S. Reggiani)

0.40 Koncert

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: La settimana
9.35 Dok.: I segreti dell'archeologia
10.25 Nan.: Alla conquista del West
12.30 Dnevnik
13.00 Dok.: Gli straordinari viaggi di Tippi
14.00 Nan.: New Tricks
16.00 Film: I magnifici tre (kom., It, '61, r. G. Simonelli, i. U. Tognazzi)
18.00 Film: Milady - I quattro moschettieri (pust., Španija, '75, r. R. Lester, i. M. York)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
21.30 Film: Il silenzio degli innocenti (triler, ZDA '91, r. J. Demme, i. J. Foster)

Slovenija 1

7.00 Ris. Nan.: Živ žav
9.50 Šport Špas
10.20 Otr. nan.: Franc Arko
10.50 Prisluhnimo ti tišini
11.20 Ozare (pon.)
11.25 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.10 Na zdravje! (pon.)
14.30 Prvi in drugi (pon.)
14.45 Hum. nad.: Fina gospa
15.15 17.15 NLP
17.00 22.35 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
18.25 Žrebanje Lota
18.40 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
19.55 Film: Kajmak in marmelada
21.30 Dok. portret: Gospa z Bethovnove
22.20 Ars 360
22.55 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
23.10 Nad.: Pokvarjena dekleta

Slovenija 2

6.25 0.15 Zabavni infokanal
6.45 Skozi čas
7.25 Sedma moč osamosvojitve (Tv dnevnik 25.1.1991)
7.50 Globus
8.20 Pomagajmo si
8.45 Med valovi (pon.)
9.10 13.45 SP v alpskem smučanju (Ž)
10.10 14.05 SP v alpskem smučanju (M)
11.55 SP v nordijskem smučanju
15.05 EP v umetnostnem drsanju
17.15 SP v biatlonu
19.25 SP v nordijskem smučanju
21.15 Nad.: Jesenin
22.05 Nad.: Ljubice
22.55 Na utrip srca

Koper

12.00 Dnevni program
12.15 SP v alpskem smučanju, veleslalom (Ž)
13.10 Qui Tolmazzo
13.15 Musica, che passione
13.30 Aktualno: Di roccia e di cielo
14.10 Camper magazine

14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti

14.10 Euronews

14.20 Zoom - mladi in film

15.00 »Q« - Trendovska oddaja

15.40 Metalkamp 2008

16.15 Mediteran festival

17.00 Dok. oddaja

17.30 Potopisi

18.00 Portreti osebnosti primorske

19.00 22.00, 0.20 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Tednik

20.00 Vesolje je ...

20.30 Istra in...

21.00 Dok. oddaja: Potovanje po Nemčiji

22.15 Nedeljski športni dnevnik

22.30 Slovenski magazin

23.00 Resna glasba: Posvečeno Tartiniju

23.35 TV nazivanka

0.30 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

12.00 23.30 Videostrani

18.00 Duhovna misel (pon.)

18.15 Tedenski pregled (pon.)

18.30 Kulturni utrnek (pon.)

18.45 Če me spomin ne varja (pon.)

19.30 Med Sočo in Nadižo (pon.)

20.00 Spoznajmo jih

21.00 Odobjava: Salonit Anhovo - SK Pošojilnica DOB

RADIO**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotiček; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Sotočja; 13.20 Glasba

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

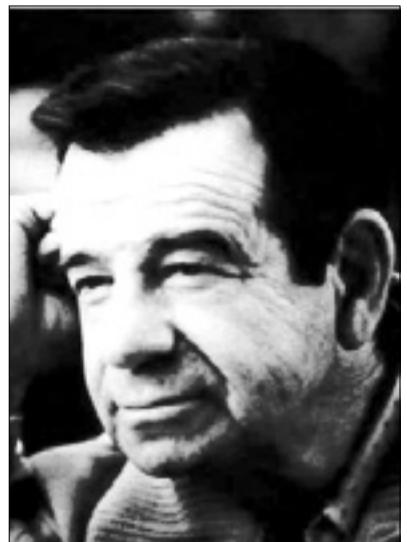
Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš - The Land of champions - Magnifico
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

- 13.30** Dnevnik, vremenska napoved
14.05 Aktualno: Sessione pomeridiani del tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nad.: Sentieri
16.35 Film: That's Amore - Due improbabili seduttori (kom., ZDA, '95, r. H. Deutch, i. W. Matthau)

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta, vmes Dnevnik, Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Il bene e il male
23.20 Dnevnik
23.25 Aktualno: Porta a porta
1.00 Nočni dnevnik

Rai Due

6.15 Tg2 Eat Parade
6.25 Resničnostni show: X Factor - La settimana
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Tg2punto.it
11.00 Variete: Insieme sul due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Resničnostni show: X Factor
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Law & Order
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.00 Resničnostni show: X Factor
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: X Factor
23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi, sledi Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene - Prima
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

7.10 Nan.: Quincy
8.10 Nan.: Hunter
9.00 Nan.: Nash Bridges
10.10 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.50 Koncert
10.30 Aktualno: Novecento contro luce
11.25 Camper magazine
12.05 Aktualno: Salus Tv
12.15 Aktualno: Ski Magazine
13.05 Aktualno: Olimpionici
13.25 Aktualno: La Trieste che ci crede
13.50 Aktualno: ...animali amici miei
14.30 Ritmo in Tour: la TV dei viaggi
15.35 Aktualno: Retroscena, i segreti del teatro
17.00 Risanke
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina
20.00 Expo' Mittel school
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Vento di primavera (dram., It.'99)
23.30 Aktualno: Il direttore incontra

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Live
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.55 Dnevnik
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: I mostri (kom., It., '63, r. D. Risi, i. V. Gassman)
16.20 Nan.: Mac Gyver
17.20 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Cold Squad
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.25 Dok.: Caravaggio

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik, sledi Mattinocinque
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Resničnostni show: Grande Fratello
14.10 Nan.: Cento Vetrine
14.45 Variete: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Resničnostni show: Grande fratello (v. A. Marcuzzi)

Italia 1

- 6.35** 13.40, 17.10 Risanke
9.00 Nan.: La tata
9.30 Nan.: Ally McBeal
10.20 Nan.: Will & Grace
10.50 Nan.: E alla fine arriva mamma!
11.20 Nan.: Friends
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: Simponovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Drake & Josh
18.30 22.10 Dnevnik, vremenska napoved
19.35 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Nan.: Camera Café ristretto, sledi Camera Café
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Miami Vice (akc., ZDA, '06, r. M. Mann, i. C. Farrell)
23.35 Rtv - La tv della Realtà
0.00 Variete: Mai dire GF

Slovenija 1

- 6.40** Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Gumbek in Rjavček (pon.)
9.30 Oddaja za otroke
9.50 Iz popotne torbe
10.15 Otr. nan.: Franc Arko
10.35 Nan.: Linus in prijatelji
11.05 Risani film: Oranžada
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Koncert
14.30 Dok. feljton: Ljubezen.com
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan: Pajkolina in prijatelji s Prisoj
16.05 18.10 Risanke
16.15 Otroška nad.: Ribič Pepe
16.35 Igrana nan.: S soncem v očeh
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Nad.: Fina gospa (pon.)
18.00 Žrebanje 3x3 plus 6
18.25 Nad.: Strasti
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Tarča
21.00 Hum. nad.: Želite, Milord?
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Pisave
23.25 Glasbeni večer

Slovenija 2

- 6.30** 9.30, 0.15 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. infokanal
11.35 Sobotno popoldne (pon.)
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Miami Vice (akc., ZDA, '06, r. M. Mann, i. C. Farrell)
23.35 Rtv - La tv della Realtà
0.00 Variete: Mai dire GF

SLOVENIJA 2

- 13.40** Slovenski magazin (pon.)
17.10 Prvi in drugi (pon.)
17.30 To bo moj poklic: metalurg
18.00 Glasbeni spomini
19.05 Nan.: Berlin, Berlin
19.30 Z glavo na zabavo
20.00 Poljudnozn. odd.: Medvedje sirote
21.00 Studio City
22.00 Knjiga mene briga
22.15 Digitron
22.40 Film: Babuške

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FHJK - deželne vesti
14.20 22.15 Vzhod-Zahod
14.35 Vsesedane, vzgoja in izobraževanje
14.55 Alter Eco
15.25 Slovenski magazin
15.55 Zoom - mladi in film
16.30 Vesolje je...
16.55 Tednik
17.25 Istra in...
18.00 23.20 Športna mreža
18.35 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 Vsesedane - TV Dnevnik, športne vesti

- 19.30** Fanzine
20.00 Sredozemje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani
22.00 Vsesedane - TV Dnevnik
22.15 Vzhod - Zahod
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.20 Športna mreža
23.55 Vremenska napoved
0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

SLOVENIJA 3

- 6.00**, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samopseva; 11.30 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znamost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradov; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; - Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik
Lastnik:

Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,

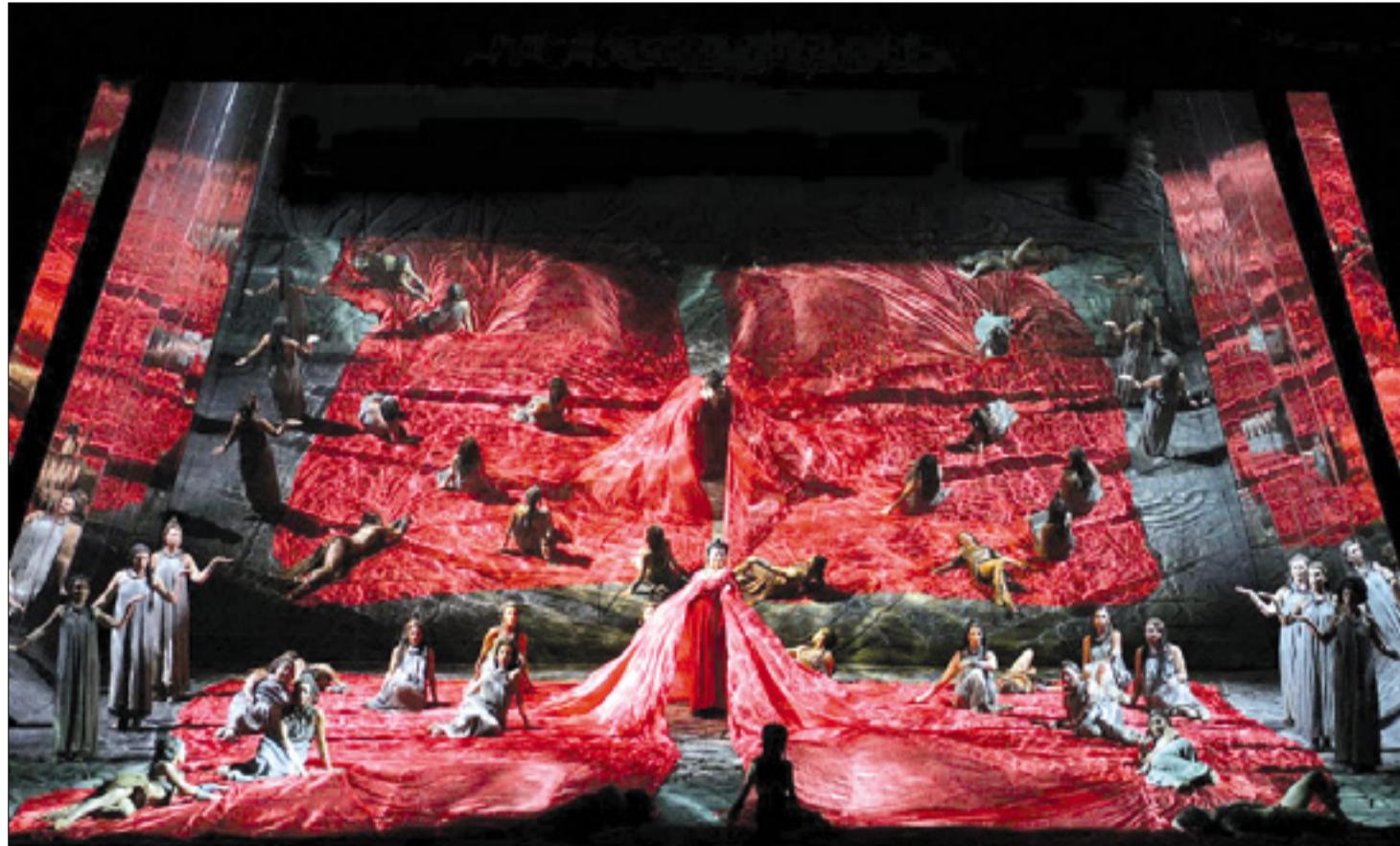
tel. 0432 731190, fax 0432 730462

TRST - Ta petek je bila v Verdijevem gledališču premierna izvedba

Aida v očarljivi postavitvi režiserja Huga De Ana

Do izraza je prišla intimna dimenzija Verdijeve opere - Pevci na dostojni ravni

Skupinski prizor
tržaške postavitev
Aide

Bolj redko se dogaja, da postane režiser protagonist operne predstave, toda argentinski mojster Hugo De Ana je pravi čarodej, ki s svojimi vizijami vtisne gledališču magično lepoto in zna svojo enovito zamisel udejaniti v izrednem vizualnem sozvočju med scenami, kostumi in režijo. Dejstvo, da se je ta Aida rodila za ogromni oder veronske Arene, je seveda oblikovalca prisililo, da prostranost in mogočnost prilagodi majhnemu odru, kot je tržaški, toda omejitev ni imela negativnih posledic ter je poudarila intimno dimenzijo Verdijeve opere, ki jo marsikateri režiser spregleda, ker raje podudarja monumentalnost v slogu grand-opera.

Zlahtnost invencije smo lahko okusili že od vsega začetka, ko so godala tihou uvedla prvi prizor: v zrcalih, ki so bila domiseln razporejena na odru, je migjal odsev orkestra, sinjesivi odtenki so objeli trojico protagonistov in nazorno nakažali geometrijo človeških odnosov, iz katerih se rodijo zapleti s tragičnim izidom. Verdi je tenorist Že v prvem prizoru pripravil preizkusni kamen, ki vsakemu pevcu poganja strah v kosti in korrejski tenorist Sung-Kyu Park se je arije

Celeste Aida lotil nekoliko živčno in forisirano, vendar je zdržal napor in njegovo petje se je v nadaljevanju vedno bolj mehčalo ter oplemenitilo z lepim in sporočilnim fraziranjem, ki je doseglo višek v zaključnem duetu z Aido.

V naslovni vlogi je pela Adriana Marfisi, sopranistka, ki se je v lanski sezoni odlično izkazala v Mascagnijevi Iris: gre za tankočutno interpretacijo, ki se najbolje znajde v lirskej arijah, kjer se glas v višjih legah prožno razprostira; problemi nastanejo v nižjih legah in bolj dramatičnih pasažah, kjer bi vloga potrebovala večjo vokalno jakost in homogenost. Najlepše se je v ljubezenskem trikotniku odrezala mezzosopranistka Marianna Pentcheva: bolgarska umetnica nas je prevzela z bogatim, homogenim in čutstveno vznemirljivim glasom, s katerim je zelo prepričljivo izklesala lik princese Amneris: dramatični duet z Radamesom in njeno prekletstvo kasti svečenikov sta zaznamovala emotivni višek predstave, ki je sicer vseskozi ponujala lepe trenutke.

Trojici protagonistov se je pridružil tržaški baritonist Paolo Rumetz, ki se je z velikim zanosom vživel v vlogo Amenasra in potrdil svojo odrsko zrelost ter

nezanemarljivo pevsko kakovost. Ramfis je zazvenel z žametnim glasom poljskega basista Gregorja Rozyckega, egiptovski farao pa je bil kriški basist Alessandro Svac: žal ga je režiser umestil nekoliko v ozadje in s tem nekoliko ošibil jakost njegovih posegov, vsekakor se je pevec suvereno odrezal. Pevsko zasedbo sta dopolnjevala sel Gianluca Bocchino in svečenica Elisabetta Martorana, tržaški zbor pa je zadovoljivo pripravil Lorenzo Fratini.

Glasbeno vodstvo je imel v rokah Nello Santi, mojster, ki se lahko ponaša s svetovnim rekordom, kajti v preko petdesetletni karieri je Aido dirigiral več kot tisočkrat: populno obvladanje partiture je razvidno iz vsakega giba, prav tako spoštovanje vseh tradicionalnih konvencij in pa absolutna pozornost do pevcev, ki jih dirigent spremlja z očetovsko skrbjo (ne nazadnje je Marfisijeva njegova hči). Morda bi si lahko zaželeti od časa do časa bolj vročekrvnega in vžganega muziciranja, kajti bogata in pretanjena Verdjeva partitura namenja tudi orkestru protagonistično vlogo, lahko pa smo bili zadovoljni s skladnostjo med odrom in orkestrom, ki se ni zamajala niti ob najbolj

zahtevnih masovnih prizorih. Kljub omejeni odrski dimenziji je Hugo De Ana zelo iznajdljivo izpeljal znameniti triumf, čeprav brez slonov in drugih živali, ki ob tej priložnosti korakajo po odru: svinja se je segregala s toplimi peščenimi barvami in kostumi so čudovito obogatili prave likovne kompozicije, slike so se spremajale od abstraktnosti do mogočnosti in v njih je tudi koreografija, ki jo je izdelala Leda Lodojice, našla svoj prostor.

Režiserjeva zamisel je omogočila izvedbo z enim samim premorom, premične scene so se brez zapletov prilagajale različnim lokacijam in rezultat je bila neprekrajena dramaturška napetost: morda se zaradi tega aplavz niso izdatno vusuvali med prizori, zato pa so bili toliko bolj navdušeni ob koncu predstave: škoda, da je bil Hugo De Ana zaradi drugih delovnih obveznosti odsoten in ni mogel žeti sadov svojega odličnega dela, zato pa je bila cvetja in vzklikov deležna pevske zasedbe, ki je uresničila režiserjev načrt. Aida bo (z dvema pevskima zasedbama) na tržaškem odru do 3. februarja, 7. in 12. pa bo gostovala v Vidmu in Pordenonu.

Katja Kralj

NOVO NA KNJIŽNI POLICI - Sedmi knjižni trud škedenjskega duhovnika in kulturnega delavca Dušana Jakomina

Razlog manj za nepoznavanje verskih izrazov

Avtor je podatke zbiral pet let - Slovar obsega 1.400 gesel - Poleg krščanskih oz. katoliških tudi izrazi iz drugih verstev - Jutri predstavitev v DSI v Trstu

Verjetno ne zgrešimo preveč, če zapišemo, da cerkveno izrazoslovje predstavlja za večino ljudi (med te je treba vštetiti tudi številne verujoče) precejšnjo neznanko. Če širša javnost npr. še ve, kaj so npr. oltar, krst in maziljenje, saj gre za besede, ki so prišle v vsakdanjno rabo tudi v necerkvenem okviru, pa je verjetno precej veliko število tistih, katerim je poimen besed, kot so npr. alba (duhovnikova dolga liturgična bela halja pri bogoslužju), katehumen (odrasla oseba, ki se pripravlja na sprejem zakramentov in ki se uvaja v sprejetje krščanstva) ali škapulir (na dveh platnenih trakovih obešeni podobi karmelske Matere Božje, ki se nosita pod obleko), bolj malo pozan. Od lanske božične vigilije pa obstaja razlog manj za tako nepoznavanje, saj je ravno takrat izšel Mali cerkveni slovar, ki predstavlja že sedmi knjižni trud škedenjskega duhovnika, publicista in kulturnega delavca Dušana Jakomina. Kot je zapisal v uvodu, se je zaradi pochte težke doumljivosti nekaterih izrazov, ki so povzeti iz aramejščine, hebrejščine, predvsem pa iz grščine in latinščine, porodila zamisel o pripravi priročnega slovarja, ki bi bral-

cu ali poslušalcu lahko pomagal pri razumevanju posameznih besed, okrajšav in pojmov v cerkvenem besedilu, saj vrla danes med verniki veliko neznanje o verskih rečeh, obenem pa zanimanje zanje. Razvejanost verskih pojmov in obširnost besedišča pa nista izliv samo za vernega bralca, ampak tudi za oddaljenega opazovalca: »Cerkev kot del civilne družbe ne more ne biti upoštevana,« je Jakomin že zapisal v uvodni besedi.

Avtor je prepričan, da odgovornost za razlagi cerkvenih in verskih izrazov oz. pojmov sloni na duhovnikih: »Duhovniki se ne moremo pritoževati, da so ljudje malo poučeni, če jim ne damo možnosti, da se poučijo,« pravi Jakomin, ki ob tem dodaja, da je v Cerkvi po drugem vatikanskem koncilu tudi marsikaj novega.

Tako se je lotil dela, ki je trajalo pet let, pri čemer se je Jakomin oprl na različne vire. Rezultat je Mali cerkveni slovar, ki vsebuje 1.400 gesel, pri čemer se po avtorjevih besedah v uvodnem prispevku omejuje na najnovnejše besedje in kratice iz cerkvenega in verskega področja, da bi ohranil priročniško

obliko in namen. Večinoma gre za krščanske oz. katoliške izraze, knjiga pa vsebuje tudi nekaj besed iz drugih verskih tradicij, kot sta npr. judovstvo in islam. Vsaka beseda ima naglas in je prikazana slovenska izgovarjava latinskih izrazov (pri tem je avtorju bil v veliko pomoč Splošni religijski leksikon, ki je izšel pri založbi Modrijan). Besedilo je strokovno pregledalo slovenski teolog Rafko Valenčič, pri delu pa so avtorji pomagali še Klemen Zalar, Aljoša Vodopivec in prof. Slavica Bandi, ki je knjigo lektorirala. Platnico je oblikoval Aljoša Novak, na njej pa je poleg nekaterih verskih predmetov, simbolov in podob objavljena tudi fotografija notranjosti cerkve v Škednju, kjer je Jakob Ukmars leta 1931, v polni fašistični eri, imel znamenito pridigo o krščanskem sožitju med narodi. Delo, tiskano v tiskarni Graphart, je izšlo v 2.500 izvodih, potem ko je »imprimatura« (privoljenje za natis) dal tudi tržaški škof Evguen Ravignani.

Mali cerkveni slovar bo svojo javno predstavitev doživel jutri v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu.

Ivan Žerjal

Filmska fabula: Proteus filmu Agape

LJUBLJANA - V okviru Filmske fabule, ki poteka pod okriljem festivala zgodbe Fabula, je letos drugič potekal študentski filmski festival, na katerem je nagrada proteus za najboljši kratki film pripadla filmu Agape slovenskega režisera Slobodana Maksimovića. Agape je prejel največ glasov občinstva, za najboljši film ga je izbrala tudi posebna žirija.

Kot je zapisano v utemeljitvi nagrade, film Agape "navdušuje s pripovedno in kompleksno, a vseeno preprosto izpeljavo kratke forme. Agape odlikuje tekoča režija, čisti vizualni slog in prepričljiva igra, še posebej Nine Ivanišin v glavnih vlogi. Vse poхvale gredo režiserju, ki je uspel potencialno težavno in morečo tematiko povedati na iskriv in pozitiven način."

Za nagrado proteus so se potegovali še filmi "High Hopes" (Finska), "Vestido nuevo" (Španija), "Dunkelrot" (Nemčija), "El anel del cerdo" (Kuba) in "Tolya" (Izrael), so sporočili s študentske založbe, organizatorice festivala Fabula.

Žirija, ki so jo sestavljali predstavnik slovenske distribucijske hiše Cine-mania Group Iztok Polanc, režiser in scenarist Matevž Luzar in predstavnica Kinodvora Nina Peče, je podela tudi posebno omembo nemškemu kratkemu študentskemu filmu "Dunkelrot" (Temnordeča), režiserke Frauke Thielecke.

Režiserja igre o Fritzlu varuje policija

DUNAJ - Dunajski režiser Hubert Kramar je prosil za policijsko varstvo potem, ko je prejel ostre kritike skrajne desnice in medijev, glede napovedane gledališke postavitev o primernu Fritzlu. "Igra opisuje določeno stanje znotraj avstrijske miselnosti," je na novinarski konferenci v četrtek pojasnil Kramar. Kramar je še poddaril, da njegova igra o moškem, ki je v ujetništvu 24 let zadrževal in posiljalo svojo lastno hčer, ne bo komedija, temveč ponuja satiričen pogled na hipokritsko medijsko poročanje o zadevi. Igra na naslovom Goštišče Fritzl (Pension Fritzl) je oglaševana kot "kletna žajfnica" o "vsem, kar ste že zeleli izvedeti o Fritzlovi". Desno usmerjena svobodnjaška stranka (FPÖ) in Zavetništvo za prihodnost Avstrije (BZÜ) sta menila, da Kramar za omenjeni kulturni projekt ne bi smel prejeti javnih sredstev. Umetnika je napadel tudi vplivni časnik Kronen Zeitung. "Po mojem mnenju si patetičen komedijant nizke ravni, ki se oklepa rešilne bilke, da bi prekril svojo brezpredmetnost in slabu igro," je zapisal kolumnist časnika. (STA)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt« / Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec. Urnik: danes, 25. januarja ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Anton Čehov: »Galeb« / Režija: Marco Bernardi. Nastopajo: Patrizia Milani, Carlo Simoni, Maurizio Donadoni. Urnik: danes, 25. januarja ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Claudio Fava: »L'Istruttoria« / Režija: Ninni Bruschetta. Nastopata: Claudio Gioè in Donatella Finocchiaro. Urnik: danes, 25. januarja ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio**La Contrada**

G. Gallina: »La base de tutto« / Nastopajo: S. Felicoli, M. Martini, G. Previati in M. Somaglino. Režija: S. Pagin. Urnik: danes, 25. januarja ob 16.30.

GORICA**Kulturni dom**

Jutri, 26. januarja ob 20.30 / Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt«. Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V sredo, 28. in v četrtek, 29. januarja ob 20.45 / Carlo Goldoni: »Trilogia della villeggiatura«. V režiji Tonija Servillija nastopata gledališči Teatri Uniti, Piccolo Teatro di Milano - Teatro d'Europa.

SLOVENIJA**NOVA GORICA****SNG Nova Gorica**

Danes, 25. januarja ob 21.00 / Predstava »Duohtar pod mus«.

GRGAR**Kulturni dom**

Danes, 25. januarja ob 18.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe... na trnek se lojivo rive«. Komedia v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Preveden in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Jutri, 26. in v torek, 27. januarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit An-dronik«.

V sredo, 28. januarja ob 18.00 / Ajshil: »Orestej«.

V četrtek, 29. januarja ob 17.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V petek, 30. in v soboto, 31. januarja ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tihka«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 19.30 / Drago Jančar: »Niha ura tihka«.

Mala drama

Jutri, 26. januarja ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V torek, 27. januarja ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V sredo, 28. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V četrtek, 29. januarja ob 20.00 / Zoran Hočevar: »Za znotret«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 25. januarja ob 19.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«, gostuje Beogradsko dramsko pozorište.

V torek, 27. januarja ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 28. januarja ob 19.30 / Moliere: »Namišljeni bolnik«. Gostuje SSG iz Trsta.

V četrtek, 29. januarja ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kandler in Fred Ebb: »Kabaret«.

V petek, 30. januarja ob 10.00 in 13.00 / John Osborne: »Ozri se v gnevnu«.

V soboto, 31. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V ponedeljek, 2. februarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za draga«.

Mala scena

Jutri, 26. januarja ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V torek, 27. januarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V sredo, 28. januarja ob 20.00 / Miha

Mazzini: »Let v Rim«.

V četrtek, 29. januarja ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V petek, 30. januarja ob 20.00 / Cefinka: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

V soboto, 31. januarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 30. ob 19.30 in v soboto, 31. januarja ob 19.00 / A. Jaoui, J. P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

Cankarjev dom

V soboto, 31. januarja, Klub CD / Marjan Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«. Igra: Boris Kobal. Komedia v enem curku.

Heiner Müller: »Macbeth«, Štihova dvorana / Nastopajo: Mini teater, CD, Novo kazalište Zagreb in ZeKaEm. Režija: Ivica Buljan. Urnik: danes, 25., v četrtek, 29. in petek, 30. januarja (premiera) ter od petka, 6. do nedelje, 8. februarja ob 20.00.

V četrtek, 29. januarja ob 19.30, Lihatova dvorana / Ivan Cankar: »Za narodov blagor«. Nastopa Drama SNG Maribor v režiji Sebastijana Horvata.

William Shakespeare: »Vihar«, Gallusova dvorana / Nastopajo: Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Maribor, CD, SSG Trst. Režija: Vito Tauer. Urnik: v petek, 30. in v soboto, 31. januarja ob 19.30, v nedeljo, 1. februarja ob 19.30, v ponedeljek 2. in v torek, 3. februarja ob 11.00.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

G. Verdi: »Aida«. Nastopa ansambel gledališča Verdi. Dirigent: Nello Santi. Urnik: danes, 25. ob 16.00, v torek, 27. in v četrtek, 29. ob 19.30, ter v soboto, 31. januarja ob 17.00 in v torek, 3. februarja ob 19.30.

Dvorana De Banfield Tripovich

V petek, 30. januarja ob 20.30 / Izredni koncert v poklon Raffaella De Banfieldu. Dirigent: Donato Renzetti, solista Tiziana Carraro.

Gledališče Rossetti

V sredo, 28. januarja ob 21.00 / Teo Teocoli Show», ob novem letu prireja združenje trgovcev na drobno.

V četrtek, 29. in v petek, 30. januarja ob 20.30 / »The Best of Parsons«. Umetniški vodja in koreografije: David Parsons.

V soboto, 31. januarja ob 20.30 in v nedeljo, 1. februarja ob 16.00 / »Mummenschanz "3x11"«. Priredba: Floriana Frassetto in Bernie Schürz.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V torek, 27. januarja ob 20.45 / Kvartet Kuss: Jana Kuss in Oliver Wille - violina, William Coleman - viola, Mikayel Hakhnazaryan - violončelo, Claron McFadden - soprano.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom**

Aleksander P. Borodin: »Knez Igor«, Gallusova dvorana / Opera v dveh delih v dramaturški predelavi Plamna Kartalofa. Dirigent: Grigor Palikarov. Urnik: danes, 25. ob 17.00 in v torek, 27. januarja ob 19.00.

V torek, 27. januarja ob 19.30, Slovenska filharmonija / Isabelle Faust - violina, Alexander Melnikov - klavir in Teunis Van Der Zwart - rog.

V nedeljo, 8., v torek, 10. in v nedeljo, 14. februarja ob 19.30 / Ob 30-letnici glasbenega delovanja, Zoran Predin: Jubilejni trij za zaljubljene.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Muzej na gradu sv. Justa: že danes, 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt ob 9.00 do 17.00.

Stavba nekdanjega šolskega skrbništva, (Ul Santi Martiri 3): do 15. februarja bo na ogled razstava o Brunu Pincherleju. Odprt ob torka do nedelje od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgo-

dovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob pondeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografarska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna galerija (Veliki trg): do 1. februarja razstavlja Skulpture koprski umetnik Loris Morosini. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija v sodelovanju z Gorisko Mohorjevo vabi v soboto, 31. januarja, ob 20.30 na »Srečanje ob Prešernu«: odprtje razstave Mateja Susiča Zimska idila; nova književna dela Zore Tavčar. Sodeluje prof. Tatjana Rojc, igralec Aleksij Pregar ter Aleksander Ipavec - harmonika in Piero Purini - sax.

NABREŽINA

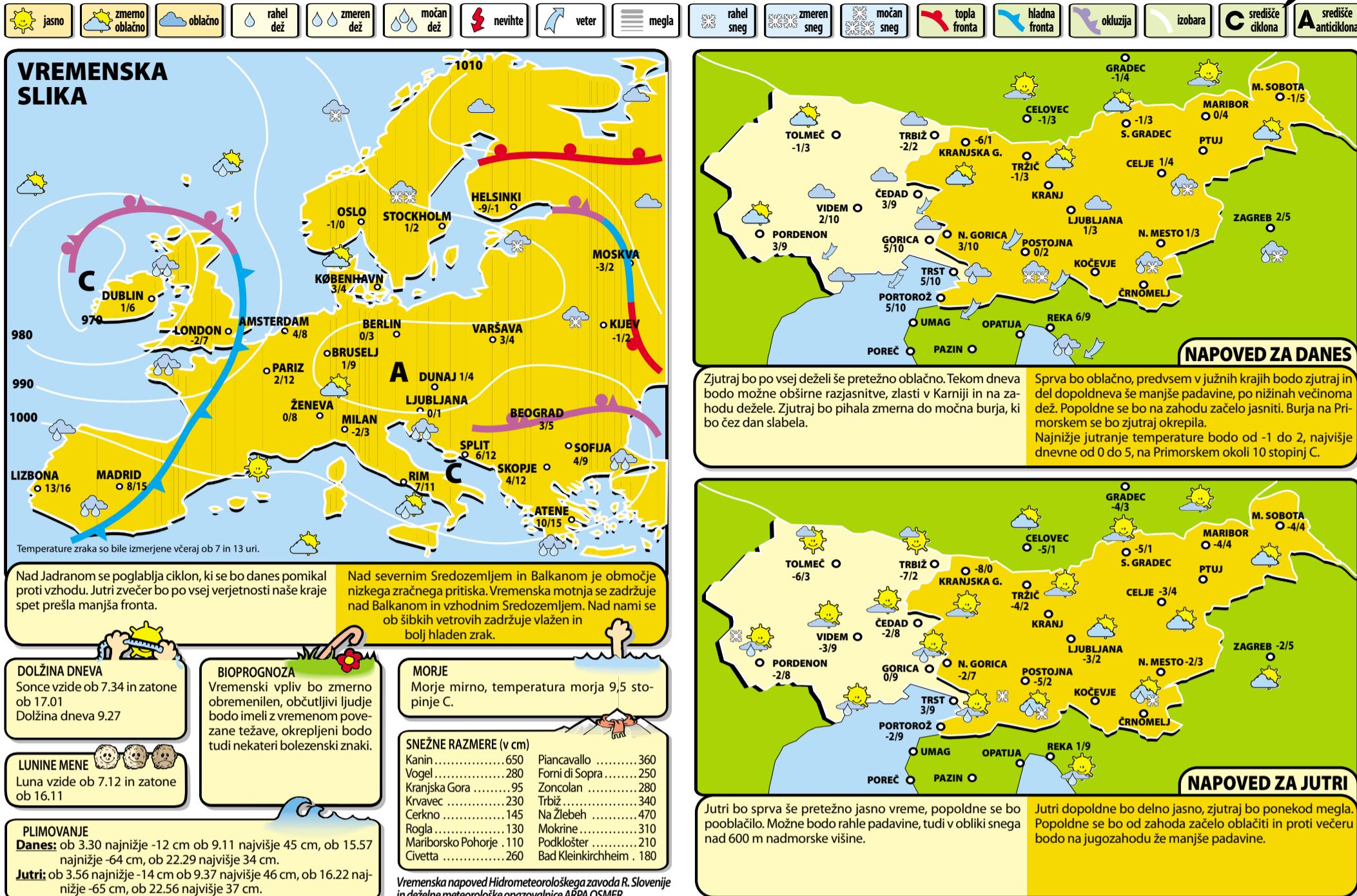
Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

SKD Igo Gruden: od 29. januarja do 15. februarja bo na ogled osebna razstava »Skrivnosti Krasa« Claudie Raza. Ogled je možen ob sobotah od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 12.00.

GORICA

Fundacija goriške hranilnice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji razstavlja slikarski ciklus Marcella Fogolina na sedežu fundacije v ul. Carducci 2 v Gorici; do 1. februarja s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazionecarigo.it, tel. 0481-537111).

»Gorica se spominja« je naslov niza razstav in prireditev ob 90-letnici vrtnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: **na goriškem gradu** je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grobni dvorani razstava o Italiku Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

DOPIS IZ PARIZA - Razstava v Dorothy's Gallery

»Obama in Paris«

Je bil Obama ponovno v Parizu? Seveda ne, saj ima predsednik trenutno ogromno obveznost. »Obama in Paris« je razstava v Dorothy's Gallery, ki so jo odprli 3. oktobra in bo na ogled še do 26. januarja. Pravzaprav gre tu za dve razstavi: prva je bila o Obama kandidatu in je bila odprta vse do volitev, nato je sledil drugi del - Obama predsednik.

Toda zakaj posvetiti razstavo ameriškemu kandidatu oziroma komaj izvoljenemu predsedniku? Francozi so poznani po svojem protiameriškem razpoloženju. So se kar naenkrat spremeniili? So sprejeli Sarkozyjevo nakljenost do ZDA? Ali pa so enostavno podlegli (kot mnogi) šarmu novega predsednika, ki tako rekoč poseblja spremembu in upanje? Eh ja, tudi v Evropi smo potrebeni in željni spremembe. Ne gre za zavračanje preteklosti, ampak fosilov.

O Obami in razstavi sem se pogovorila z lastnico galerije Dorothy Polley, ki že več let živi v Parizu. Razstava je bila mišljena kot propaganda za kandidata in vir morebitne finančne podpore njemu s prodajo del, nato pa kot homage novemu predsedniku. Na razstavi si obiskovalci lahko ogledajo dela 36 umetnikov različnih narodnosti: Američanov, Francozev, Japonca, Kitajca, Grka itd. Raznolikost narodnosti je omogočila raznolikost pogledov na temo oziroma na predsednika Obama. Nekateri umetniki so mladi talenti, drugi so že dobro poznana imena: Cyril Anguelidis, Emmanuelle Févre, Aliska Lahusen, Kazuyo Yamamoto, Alain Louisset, Catherine Ursin, Raymond Quai... V tem projektu je sodeloval tudi Kwaiku, eden uradnih fotografov predsednika. Razstava je igra tehnik, barv in materialov; stereotipov, simbolov in humorja. Ko smo pri stereotipi in humorju, ne moremo mimo prispevkov znanih ilustratorjev, kot so Wozniak, Cabu, Luz, Coco, Tignous... »Član KKK pravi, da je imel nočne more«, »Bin Laden popravlja Twin Towers«, »Pred Belo hišo stoji slamnata koča«. Nobena žalitev, le igranje s klišejji in upanje, da se bodo stvari spremenile.

Ob razstavi je potekal tudi bogat program: koncerti, okrogle mize, predvajanje videa in seveda srečanje za skupni ogled predsednikove priznanje. Kdo pa je Dorothy Polley, avtorica vsega tega? Dorothy prihaja iz Connecticuta. Ko se je preselila v Francijo, je najprej učila jezik, nato je odprla svojo šolo, ki je sodelovala med najboljše v Parizu. Pred dvema letoma se je vrnila k umetnosti, ki jo je študirala v mladih letih. Odprla je galerijo, ki naj bi bila kraj izmenjave in kjer bi lahko razstavljal mladi umetniki. »Želela sem galerijo, ki bi imela osebnost, ki bi bila neformalna, demokratična, domača,« je dejala. Izbrala je ulico Keller, nedaleč od Bastille, ker je leta še v 90. letih veljala za »četrtr galérij«. Danes je Bastille le še turistična točka, ostalo je le še nekaj galerij, s katerimi ima energična Američanka seveda stike.

Dorothy sodeluje tudi z ZDA oziroma s Honfleur Gallery v Washingtonu in New Yorku. To omogoča umetnikom izmenjavo in razstave na drugi strani oceana.

Barack Obama. Vsi so navdušeni nad novim predsednikom, že dolgo ni bilo take evforije, toda nekateri se že sprašujejo, kdaj bo konec »medenega tedna«. Obama nima čarobne palice, ali bodo njegovi oboževalci razočarani? Dorothy se nad tovrstnimi pomisleki zgraža. Američani, mi je razložila, ver-

jamejo v novega predsednika in mu bodo tudi dali čas, da bo uresničil obljubljeno. Tudi če je sedaj situacija huda, niso izgubili upanja.

Tokrat bomo tudi mi gledali z optimizmom v bodočnost. Saj, Dorothy ima prav, pesimizem ne privede daleč. Ob zaključku razstave novemu predsedniku vočimo vse najboljše in, kot pravijo Francozi, »Bon courage!«

Jana Radovič

Dorothy Polley v svoji galeriji; lepk vabi na razstavo

J.R.

KATOLIŠLA CERKEV - Mediji

Vatikan po novem tudi na YouTube

VATIKAN - Sveti sedež je v petek odprl svoj kanal na priljubljeni spletni strani YouTube, kjer si je mogoče ogledati video posnetke papeževih govorov in novice o delovanju Svetega sedeža. Vatikan želi s to novostjo, ki je na voljo v štirih jezikih, vrnitev po vsem svetu bolje informirati o papeževih stališčih in njegovem delu.

Kot je na predstavitvi kanala dejal vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi, si mnoge osebe po vsem svetu »želijo vedeti in bolje poznati, kaj papež v katoliški cerkev menita o velikih težavah današnjega sveta«, Vatikan pa jim želi s spletnim naslovom <http://www.youtube.com/vatican> to zagotoviti.

»Smo na začetku poti, ki nas bo v veliki globalni mreži popeljala daleč,« je še poudaril jezuit Lombardi in ta dan, ko je Vatikan predstavil tudi papežev poslanico ob letošnjem svetovnem dnevu medijev, označil za »veliki dan«. Vsebine na vatikanskem YouTubu, kjer so navedene tudi povezave do celotnih papeževih govorov, so na voljo v angleščini, španščini, nemščini in italijanščini.

V trgovinah v ZDA lutki z imeni Obamovih hčerk

CHICAGO - Podoba novega ameriškega predsednika Baracka Obame že krasí številne majice, skodelice, buteljke in celo šminke. Podjetje, ki izdeluje priljubljene lutke Beanie Babies, je napovedalo, da bo izdelovalo lutke, ki bodo nosile ime njegovih hčerk, Malie in Sashe - Marvelous Malia in Sweet Sasha.

Klub temu predstavniki družbe Ty, Inc. s sedežem v Illinoisu vztrajajo, da lutki nista oblikovani po hčerkah prvega para ZDA. »Sasha in Malia sta lepi imeni, ki sta se odlično skladali z lutkama, ki smo ju razvili,« je za ameriško televizijsko mrežo CNN povedala podpredsednica omenjene družbe Tania Lundeen. Lundeenova je dodala, da lutki nimata nobene podobnosti z Obamovimi hčerkami, ampak podobo, ki je povsem v stilu z ostalimi lutkami iz serije Ty Girlz. Klub temu njenim besedam ne gre ravno povsem verjeti, saj sta omenjeni lutki prvi lutki afroameriškega izgleda v kolekciji, ki jo sestavljajo lutke Bubbly Britney (Spears), Lucky Lindsay (Lohan) in Precious Paris (Hilton).

Marvelous Malia (čudovita Malia) je punčka z daljšimi lasmi, spetimi v rep, oblečena pa je v kavbojko in modro majico. Medtem je Sweet Sasha (sladka Sasha) punčka z lasmi, spletenimi v dve kitki, oblečena pa je v rožnato obleko in modre nogavice. Za posamezno lutko je potrebno odšteti deset ameriških dolarjev.

V družbi dovoljenja za poimenovanje obeh lutk od predsednika in njegove žene Michelle niso pridobili, čeprav se nekaterim zdi poimenovanje lutk sporno in neprimerno.

Berlusconijeva žena: Barack Obama je čeden

RIM - Žena italijanskega premiera Silvia Berlusconi Veronica Lario je novega ameriškega predsednika Baracka Obama opisala kot »zelo čednega«. Je simpatičen, mlad in zdrav ter ima čudovito družino,« je dejala Berlusconijeva soprona. »Idealen je za to, da Američanom vrne samozavest,« je še dodala.

Italijanski premier je Obama kmalu po izvolitvi za 44. predsednika ZDA opisal kot »mladega, lepega in zagorelega«, s čimer je sprožil ogorčenje tako v domači kot tujih javnosti. Berlusconi se je na drugi strani tedaj branil, da njegovi kritiki nimajo smisla za humor, in dodal, da je želel biti le prijazen. (STA)